

صاحب او کتب کتاب لا رحمت فان احمد خواجہ اویس

ان من الشعر لحکمة وان من البيان سحرا

تذکرہ کی حدیث میں ہے کہ ابن ابی اسحق مکی کسی قرآن پڑھنے والے کو دیکھتا ہے تو کہتا ہے

کلیات

از روی تفسیر صاحب کتاب استقامت الیٰ حق فی حق حضرت علامہ مولانا ابوالحسن علی

مع

مشہور جاذب و منفرد فی ہر شئی استقامت ماضی و ہر قول و فعل جامع

ان حسن الحس ان الخلق احسن

کتاب لا رحمت

کتاب لا رحمت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٢٢

و م مقصود و آنچه ازین قسم مستحق طبعها سلیم و مستغنیه نهایی است
اسلوبی است چه اکثر وقوع آن در بیان نازل عشق و محبت و ذکر و مقام
توحید و معرفت میباشد و چون این بند قلیل البضاعت
و کمینه عظیم الاستطاعت ازین مقوله نظم می چند دست اورد
و تسوید و رقی چند اتفاق افتاده و جمهور امام از خواص و عوام آنرا
بسبب رضا استماع مینمودند و بحسن اصفا تلقی میفرمودند مناسب
بلکه واجب چنان نمود که خلعت قبولش بطراز عرض بجا باشد هرگز
مطرز نشود و خطبه کماش بنهرت نام نجمیه فرجام حضرت سلطنت
شعاری شرف مغرز کرد و

نظم

زاکمه نقد سخن درین باره
نزد و سخن نقد بکاروان
سکه آن گزیده آگاه
شاه روشن ضمیر صافی دل
منبع فضل و معدن نصیحت
شاه سلطان ابو سعید که
پشت پرست ثنا شناسان
داده شاهان آجوشان
دست جو دشمن زرقان
یتیم قهرش در مصافی
منج سرش آسمان گیرد
نخل محشر جو بار بر آرد

کردی برفت مقصودیم
 کل وصلی نجات داریم
 دلم شکر آرزویت
 زبان مغفرت بگفت گوشت
 ایسم پیش و کان در
 دهمش نجات در کار دار
 بهار در نظم احوالیم
 جمع بر دارم در خصلیم
 کی الیفت انقسم شد
 کجا از دهر امم هم بود
 تا حکم قانون غل از
 بنظم تنوی شد نقد پر
 میان شش ریه بخوبید
 که تنگ در کس از بدین
 بیاسی می زی دریم
 که از دل که شویش نام
 ایام از خود از عشق
 ایام من بود ایام
 ایام من

ای خاک ره تو عمر ترا بجای تو در تبعی ترا بجای فخر تو بقدر و تاجداران در تیره شب ضلالت آیات تو در زمانه روشن	یک پای ز قدر ترا بجای بر تر ز همه چو دره العج آورده هستی در پیش نور تو شده سراج و پناه چون شبگون ظاهر صفا عاج
---	---

مردی.

جبل متین برقعہ والا محمد
خلقت نوع بشر را می محمد
برتر تعلیم عرش های محمد
ریشه از کوشه ردای محمد
جان من صد چمن فدای محمد
نیست مراد کبری بجای محمد
من که وادارنده نشانی محمد

<p>تو دانی بود نام نابود است نیز ازین باین سود است چشم من تشنه بدین اگر چه جو حقیقت غرق با بسم از چون آب است نمودی از شک و یقین عجب حقیقت من تشنه صدقش با یقین است که دلطف شک در دین زیر تشنه که در تشنه و با غم از تشنه تشنه لکان تشنه تشنه تشنه که تشنه تشنه تشنه تشنه شود تشنه تشنه تشنه تشنه شک تشنه تشنه تشنه تشنه نم تشنه تشنه تشنه تشنه را با تشنه تشنه تشنه تشنه چون تشنه تشنه تشنه تشنه</p>		<p>جیش عده و کشته با و فور جلالت خطه حق اندر لباس شمع عبا هر چه کند التماس در حق بهت</p> <p>ماه بود عکس از جمال محمد در چمن فاستقم قدم نهاده عرف شناسان قش ککافه یافت چو روی بان ز خال منبر چند نشینی درین سراج خلعت روزنه بکشاکش یافت بر روی عالم دست بمانان لکن که نباشد</p> <p>هر ز زبان چیست نعت تمام محمد بهر نیایی ز ذوق بهرستان چرخ برین بهمه مدارج نعت پیک نسیم شمالی شن محرم بهر خا چون بحر غرض سانه شع کئی افتار و بحر ربه بو که در ایم بدین سینه دولت</p>		<p>منهم از بهیت بهر اس محمد دشته از باین صم پسر محمد حق نکند رد التماس محمد</p> <p>لیس کلامی فی نبی نعت کمال صلی اللهی علی النبی وآله</p> <p>مشک شبی ز زلف محال محمد سرور وانی با خدای محمد صده داند زیم و دال محمد دین بهی زینت از بلال محمد مجت از نیر کمال محمد ز تو خوشبیدی زوال محمد خبر محمد آل محمد</p> <p>صلی اللهی علی سید الانام محمد تا چندی جبر ز جام محمد بت کین به از مقام محمد در صرم جاه و جهل محمد از قبل سیدان سلام محمد با کرم خاص لطف عام محمد در کف ظل استمام محمد</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>کند قلم زاده ساسه نمود صفت را بهت شهادت ز نور زلف من شوم تا این شیطانی چشم ز غفلت شام جام کرم حقیقت شام جام نکست کرد و بد و بد سوی کمال نقیض دایم تو که ازین من غفلت بود کار و کار من اگر چه در غفلت کردی اگر چه در غفلت کردی که با تشنه تشنه تشنه اگر چه تشنه تشنه تشنه محمد که تشنه تشنه تشنه کشد و تشنه تشنه تشنه بیجا تشنه تشنه تشنه زبان تشنه تشنه تشنه خداوند</p>		<p>لیس کلامی فی نبی نعت کمال صلی اللهی علی النبی وآله</p> <p>مهیط و خرد است جان محمد شاه نشان بارگاه جلالت کشته نشانی بهر نبی نشانی هبت بهمان برای نعت بهی با همه اشجار حیت روضه نعت کریم اتین عشق در شعلی شده صدف کوشش عظمی غار</p> <p>کاشف سر زیدی یان محمد خاک نشینان آستان محمد مخوشا نها بود نشان محمد عالم و آدم طفیل خوان محمد چند نهالی ز بوستان محمد نیت غلو در غلوشان محمد پیکر از لعل در نشان محمد</p> <p>صلی اللهی علی سید الانام محمد صحب هدی یافت از حسین محمد کشت فحوا می مار بیت هویدا از پس از پرش هر چه بود و باشد طوق کردن سران جهان است نقد همه که ثبات آمد قاصر تخت نشانیان تاج بخش کشیده غیر جهان آفرین کسی نشانه</p> <p>لیس کلامی فی نبی نعت کمال صلی اللهی علی النبی وآله</p> <p>که بودش راه در پناه محمد هر که نه روی در در راه محمد</p>	
--	--	---	--

سلام عليك ای بنی کرم
سلام عليك ای زبای ملک
سلام عليك ای ز آغا زفر
سلام عليك ای ز آسمانی
سلام عليك ای ملک رست
سلام عليك ای شایسته
سلام عليك ای زار و زوت
هزاران تحت زحمی با ذلالت
تخصیص آن که هستند با تو

طاهر و زلفان تو در دست
 و زان آن خیل شجریان
 بیعت کردی و در دست
 بخت و مغوی در دست
 از صومعه و در دست
 که از جگر می افتد
 نماز کنیک و در دست
 جهان دیری شایسته
 تنبلی ای عالم غنی مهر
 بجام دشمنان اندر
 از یکست و در جام است
 و کفر است و ایمان است
 که بشود و در جام است
 که این وقت از چرخ
 و احوست این کردی حال
 که غفلت نورانند حال
 از غفلت که آن است
 که بدو تو هم اصرام بدست
 راه

الرفيق

بهر شاد مردم تو شاد جان کج	ایضا
روی امید سوی تو باشد زهر	بهرت زار آنک یانچہ لبخند قبلہ دعا و اہل نیاز دا

زاده دل و دوزخ بر سر ازارت
 ششبی می سوختم بر ازارت
 کشم جام بدین کش که باج
 بجاکش زدم آب زدیغ
 و این آندوار مغفول
 خان و شکسته از آرم
 جان این غم در دلش دارد
 کرد دل زینده اندیشه دارد
 بود و زگر و گی کی کش
 ندکی کش که می جوبد
 کدام سینه صد مغفول
 ز خون کل جام جیوه
 بدوش لبند محمل شوق
 نقش کرد و دلش ز شوق
 نقش چشم بر راه سینه
 روم ستر ستر آینه
 بیان آب ساند ز سر پای
 روم این راه بر سر پای
 کجای

ایضا

یوسف سنان قصه جلال تو کردی چو چشم مرغ ز کوه دم خوشحالم از لای خفته ام رویت رو کرده ام ز جمله انکاف سوی تو دارم توقع اینکه مثال جانی نبی کلف نیده کسی بی عیب است بر روی عارفان تو مفتوح گشته است هر کوه ولای ترا پرورش نداد خشم تو سوخت در تبت چو بلب نسبت کند کان کف جو ترا بحر رفت ز جهان کی نبی بر پی تو اوصاف آدمی نبود در مخالفت زبان یه برتری تو که گشته کمال تو ناجس را چه حد که زند لاف حبه جنیت است عشق موالا تبار شکل شوخوان نواله الواب بر کشف سر کو کشف از کجا دست جای زستان تو کانی سجود	در دیده اشک خند ز قصه سلف خوش حرم قبر تو باشد زنی شرف باشه گشم لای غم که گشت کشف تا گیرم ز خاوه دهر در کشف یاد بزرگ فضل تو توقع از کشف خورشید را راه جمال تو بی کشف ابواب گشت گزین فضل حرم غریف هر کس که با صفای درونی او چون ناده از زبانه قدرت به سوز زلف از بحر جو تو نشسته اند غیر کف لب پر نصیر انفرادی پرا کشف بهرید که یافت ز فرزند اخلاف دانه شدن سهام خیالات از کشف اورا بود بجانب بهوم خوش کشف حاشا که جنس بهر نشان از کشف هر سیر که دیده بر پشت بر علف کز پوست پاریزی دست کشف هر صبح و شام اهل صفای کشف	کردی دیده وقت به صیبا نرفت اهدی الی احبته اشرف القف قد بر اشد مولای اینجو ابدی
---	---	--

کجا چو ساقی ساقی
زلف زلف زلف
و ساقی هم دارد بارگاه
که کلک دارد از آنی از اجاز
با سحر سحر سحر
نوا نوا نوا
کر از خوشی که در کف
بهر چو ساقی ساقی
فشانای با نیت
بهر چو ساقی ساقی
چو ساقی ساقی
شرف زلف زلف
فغان عشق زلف
چو ساقی ساقی
سواد عشق زلف
عبار عشق زلف
سواد عشق زلف

رویش

رویش آن طهر صفا که در صورت حال زنده عشق نمر دهنه غیر دیگر در جهان نیست معالی که در دلی چشم از دیدن رویت بخت میباید چون ترا چاشنی شهد محبت رسید	آشکار است از عکس حال ازلی لا زالی بود این زندگی لم یزلی خاصه عشق بود محبت بی بدلی جای آن ارا که کور شود معترلی از شبه نخل چه حال لبای پس علی	جای ز قافله سالار در عشق ترا کر پرسند که آن گیت علی علی
کردم ز دیده پاسوی شه چین خادم و کوشش سرم که نهند پای از قاف آباف پرست از کز تش از کز غدا ر بود جسد مشکبای کعبه کرد و روضه او می کند کف	بهستین مغر به عشق از کز تش حقا که گذر سرم از فرق فر قدین آن به که جلی جوی کند کز تش از موی مستحاره حاجت تیرین رکب کجای این تر و جون این این	جای که ای حضرت او بهش گشته ب راحت وصال بعد از عذابین
سلام علی طاه و پاکین سلام علی خضت غلها امام حق شاه مطلق که آمد شیخ حق و فان کل شیخ آید علی بن سید رضا که شین فضل شرف پی او در جهانی پی عطر و بند عروای جنت	سلام علی خیر السین امام سیاهی بلبلک و لالین حرم در شرف قله که طمین درین امکان بهر شیخین رضا شاه عین صفا بودین اگر نبود تیره چشم جهان بین غبار و یا از کس میسوی کلین	

بهر چو ساقی ساقی
زلف زلف زلف
و ساقی هم دارد بارگاه
که کلک دارد از آنی از اجاز
با سحر سحر سحر
نوا نوا نوا
کر از خوشی که در کف
بهر چو ساقی ساقی
فشانای با نیت
بهر چو ساقی ساقی
چو ساقی ساقی
شرف زلف زلف
فغان عشق زلف
چو ساقی ساقی
سواد عشق زلف
عبار عشق زلف
سواد عشق زلف

برودن از هر چه او میسر	اگر خواهی بخت دامن او
چون غم بخانی افتد خسته کن	چون جانی شد لذت تن مهرش

در موعظه است این قصیده

چو بوز باد و ست یغما بی ایال	ز چیزی که جز او ست چون نه بسل
مکن شمشیرش پرواز خود را	درین وخت با و آلوده از گل
ترا زده او ج غت نشین	تو خوش کرده درم ز خاک نزل
ز امیر تن جسم و آویزش او	چنان کشتی ز که بهر غیش غافل
که جا ز ابد فکرت از تن نهائی	ز بهی فکر قاصر ز بهی بسل
کمالات و بهی و راحت هست	میان تو و مقصد فاقا و حال
بود غبن فاشش که مانع آید	ز لذات اجل ترا خطا حاصل
بر اطراف کشش کشی جام روشن	بسج قنای و صوت عنادل
غور قنای گفت که در کمال	و به عاقبت تلخ ز بهر قاتل
بنظاره روی شاه کشای	نظر کاین بود همه نه در شاک
یکی پوست در غلط و در خون کشید	بر و صبر تا زجان و آراست دل
کفی عیش خود تلخ در جستجویش	که شکر و هانت و شیرین شامال
ز زلف خم اندر خم و چو پیش	نهی پائی دست خود را سلال
نمیدانی آیا که ناکاه بینی	از کشته آن خوبی و لطف ذال
که اول پری بود آتش بنیاد	بعثتم تو چون سیکر و یو بائل
کفی کسب فضل و بهر تافضو	ترا از فضل کیست دهم قائل
چه غیره ز فضل که محمود داد	ترا از شناسائی فضل مفضل
که از شعر و اشعار سازی معمار	بود دیگر از خلیه صدق ملل

راه جان خود را شیب جاد
نست سطر امده ز
بخت خمین بسره امده
شدین کین بخت کار
خود را سادستری ناز
با تیار از ترس کوفت
چون بهر کسب کیدانه
کند از بهر بخت این تر
چون از بهر بخت این تر
زان این بخت کسب کسب
چون از بهر بخت این تر
نوع صبح و شب کسب
مکن از صبا و شب
یکه وید بهر بخت
دران شب و دل که پیا
نعمت خود و شریا
روان چون بخت کسب
سرمه صبح و شب کسب
نشد

کسب مدخلی راسته نام حاتم
و کفاه در دست گیری رجا
کفی نامه خود سیه چون لیسان
قلم باد دستی که از جنبش او
که انما عیسر توشه صرفی کی
کو حال ماضی که هرگز نبود
چه جوی ز افعال خود در صحت
ز غردان نه نکوست لاف طافت
که رقم کند در بیان معانی
نه آخر میزان و دوران
اصول فروخت مسلم شد اما
نشکاک که بر تو از لطف غفلت
ز آداب اهل کرم بحث کردی
ترا در سیرتی جد نیست کاری
در منطق مکن لطف که در دیکته
نبین نشد از حد و دورش
ز حکمت نبودین کیل طبع
چون نفس تانست رود در ریخت
سین بیات چرخ کردان باشد
فلک را چه گیری حساب بهراج
خلیل الله آساتا سید فطرتا

کفی حاتم رگتی وصف مدخل
نویسی سر کسب بخت نازل
بمع ادانی و وصف ارازل
بود بهر سه مرد غرض انامل
نشینی ز تصریف ایام ذابل
یکی خط بر موجب سه عامل
چو در حد متل بود جمله دخل
کف بلفظ و لانه ذکر فضائل
کلام بدیع تو نوح رسائل
بود و سحر سبحان کم از اثر باقل
نمشتی بهل خود از فرع و اصل
حدیث او چند کلام او ایل
ولی نیست آتبع بجز من سائل
بجز دم اوضاع نقص و لائل
نشد جل ز اشکال او هیچ مشکل
ز اجناس عالی ز انواع سائل
ز وجه آتقی ترا کشت شائل
ز تحصیل علم ریاضه چه حاصل
نجومش کفی بانغ و کاه آفل
قمر را چه پرسه شمارنازل
جز آیات فاطر خوانین بیامائل

نشد چون سحر و دمام
فغانه اشک در خون جگر
فکر من از دوزخ و بل
چینش زین چون قاتل
باز کشتن از خون جگر
باز کشتن از خون جگر
که از کسب و داری
این تر از کسب و داری
بخت کسب و داری
سهم توین از کسب و داری
در آمد کسب و داری
خواران کسب و داری
سلاش کسب و داری
بارک کسب و داری
نست از کسب و داری
سرت راقع ز کسب و داری
مشتا آنکه از کسب و داری
در کسب و داری

<p>اگر قابی فعل خود یکطرفه به نیروی همت زن است پللی زاجرام و جسم نفسی چه چوئی برآورد سر از جیب کرد و دلوان زهر سوسا ده صفوف ملاک یکی فوج در اوج قربت ششم یکی جوق در طوق عنایت کرم چو کشت تیره حوادث از آنجا دران قلم نور شوخ طزن ز قهر محیط قدم سبطین بود بحر وجد و لکمی فی الحقیقت یکی خوان کی دان کی کو کی جو بسر حقیقت کشته سر جاس</p>	<p>ببین نور فاعل عیان بر قوال بهم بر شکن دام و بند شواغل بصوب عالی کرای زاسفل بین غرض را قدسیان حال کردی پیچ کرده می سفل ز ذات جلیل وصفات جلال در ایصال انضا و ابع سال بملک قدم ران یک جمله محل فرو شوی از خوشن لحظه قفل بودی امکان هزاران جل دوئی خاست از احوان سوال سوا الله و الله زورست بل فیا خیر قول یا شر قائل</p>
---	---

جوابت از جلال الروح خاقانی خسرو

<p>معلک عتق کج خاموش رسالتش ز کبریا یزید شاکری مهر کو زبان جزو دانی نیست این نام علم را کجا در جمع نادانان کسب حیات ولی کو ذوق دانی شد بهر قدرش طویل از طریقه است شرح علم ناوان</p>	<p>سبق دانی نادانم فضل سبقش بخشایند بهر کس که چون بخشایش درینا در همه عالم نام کس زانوش کسی که فکر دانی بود خاطرش که بند نقش ملک عقلش بود زانوش که در عمر بد توان رسانید بهایش</p>
---	--

را خاندست از جیب و دست
شب و صبح نشین در پیش
چو کشت تیره حوادث از آنجا
ببین نور فاعل عیان بر قوال
بهم بر شکن دام و بند شواغل
بصوب عالی کرای زاسفل
بین غرض را قدسیان حال
کردی پیچ کرده می سفل
ز ذات جلیل وصفات جلال
در ایصال انضا و ابع سال
بملک قدم ران یک جمله محل
فرو شوی از خوشن لحظه قفل
بودی امکان هزاران جل
دوئی خاست از احوان سوال
سوا الله و الله زورست بل
فیا خیر قول یا شر قائل

<p>شود و حتی فی الکونین یک نخل بر من تصور کی توان کرد از تصدیق نخل که قدر کوی ارادت تمام کاشی نیای ساحت درگاه خرمیدان اسلاک در وانی ز در و دیوار کنایان در اندر کنی بستانت سراسر کنایان زهر جان خورشیدها بر سوه حکمت شایسته روی ره که بر یو آچار بیایانست سائل کعبه مقصود دارد که آری رود در آن کعبه چو یک که در شود هر جا قلبی بقصد جانان نشاید با یکی این راه را جز ناهق شوقی رسی از سیر این آه سووی مقصدی خندک محنتی که شست قهر ایمان که انم عاقبت کرد در بار و روزگار چو صوفی در این بهشت در طاعت و که در جستجوی قوت آرد در کربان تبی کش نیست جهان شوم و طاعت بود هر در در این عالم نیست پیر دو شاخ لا شود در فخر گل کردن ملک میان لای و لایک الف فرقی تیره بود</p>	<p>سودا و جهر قرال این یک خطه ز غنایش اگر بود و معرفت کشف حجت و حق که کم کوی که خوار می کم خست کاش نیم می صفی و بلبل خرابان امش ز بام و روزن تا فقه خورشیدش رضای کل خندان طبع خلیجش خروشان نوای شکر مغان عشقش نهاد از خفا حقیقت بالکاره دستش که بی قطع امید از خود بر نیستش سپردن ایدت صد کوه تشریفش اگر و خسته المین ز بر مغیلاش که باشد باد حسرت پای کوه درش که ابی ز خصائص ناله اندیشهش بکن سینه زخم ناخن ناله و نهش که پیر مونی و جاوید میوه فش که یابی کند و شرف ملک اعطافش قد زه بر کان قایم سین ز کربش که او نقش و از طبیعت شکلش که نهاد ده خرد و خجای حش چو کشاید در لایا بود حش در الا ان الف بالاشمار غلش</p>
---	---

ببین نور فاعل عیان بر قوال
بهم بر شکن دام و بند شواغل
بصوب عالی کرای زاسفل
بین غرض را قدسیان حال
کردی پیچ کرده می سفل
ز ذات جلیل وصفات جلال
در ایصال انضا و ابع سال
بملک قدم ران یک جمله محل
فرو شوی از خوشن لحظه قفل
بودی امکان هزاران جل
دوئی خاست از احوان سوال
سوا الله و الله زورست بل
فیا خیر قول یا شر قائل

ساغر رحمت بود از آب بر کف آب که
 فرج بر اندازد که گویند از زمان عسکری
 مهر که از ساخت شویتم نیم خرد دل ^{مستقل}
 بخله را منظر توان ساختن که غریب
 شاهان ز رطاب عاقص بخت نال
 روزگار تیره و دست خالی دل چرخ
 دست و پا بر استانی قطع بسته
 بشو وین است از زری قهر حجاب
 یکی آموز از عهد کرم ز خود آخر عجب
 نیست قدر علی دو رخ بخت از سر
 حکمت اندر رخ تنه بخت جان
 کمال آفتون یکسان در قطع امور
 چون کند دل حد طوفان بن حکم
 با خود ان لطف خوش باشد بی توان
 که نه به که رایج بن سیم نامی چه بود
 غمی نماند که در آن که نیک یا بد
 فضل آنکه بیک را چه که در تصرف بهر
 خار خار شک و دل و جان باو که
 هست مرد تیره دل و صورت از صفا
 بهر خلک که در غل غنی نقصان دل است
 فقر خلعت روحش اندیش از آفتاب

وقت که غم غمش که راحت از زین کفر
 فی رخ است آنکس که توان و زبان مست
 خود بغم خروده و دامن نیم خرد دل
 میخ را در دیده توان که کوفت که اندر
 در کف طایع بقصد آمد و محبت
 شده از و آفتاب و ده عضای پر
 بیصفا کند که در ده تو صد جوی حیرت
 کرده حکم در زمین غم و زخم صورت
 راستی در جدول آن که از چوین سحر
 قصر شد از اسپان بازم در آن چه
 قصد و احاطه از اصحاب که بر سر
 آنچه از شمشیر باید نه خجسته
 کاه میج آرام گشتی از شغل لنگر
 کشتن آن آتش که در رشتش میختر
 یک سج ابرای اگر دو دو کجاست
 شبحک نوشتن که کم الکا بشو
 مشق از صورت معنی بوقی بقصد
 معنی آن که برای شک و زانو و کمر
 آن آن بنده که از جنس نیست
 خنک که در قصر رای از قصه و غیره
 رشته خورشید بیدال مرغ شایه

[illegible]

بیکانی

یکایک ای ز بزم و دیگری از روی آبل
 گرم را کش میتوان عین کم خواند
 هر چه می آبی زوی آن غایتش نیک
 نیست که از بهر عجزی که می نرسد
 سینه که بخت کشد از فضل خود کشد
 گوش که کش طلبیده صورت پرست
 چون قدر از اینک صحت اند که بر عودن
 نقش بر آینه نقش تفصیل رخ شبست
 خوش بود خوشجو بهر صورت که باشد چون
 کوس ناموس زدی از پنجم انجم بر کند
 سوی خنی رو که کند بصورت با پسند
 کم نشین ز مال خود هر کس باشد در قم
 طعنه از خوش نشاند که پیشین بود
 کند بنیاد دولت بود بسی عظیم
 که عروج و غرض ای است بخت کشا
 نیست از روی عجز و بهر کشتن زبون
 راه عزت جوی غم نمی چندان قهقهه
 حبس نمی کشد از کم پیشین غرق آب
 منکر از او ارواح عارفان بود دل
 خرقه فقره از کلام مشیر مردان کوشن
 نکته ای است کامل است طالع بلند

[illegible]

36.

[illegible]

100

چو نیست لاف بر خیزد لیل بی بختی زبان بانی آید سبب مشورت چو کرد بر دلم ابرایش بیض اسرار بزرگوار خدای هرست نفس بخت که مرد وانی که پای کرده مهر که باشی او من با نیروی بهت همی نمای که چون بی از مضیق و در آن غرضی هر خیال خست	چرا اول قامت کنم که بی بهرم گشت زهر زده ای بجانب بهرم چه سود از آن کند سخن تو که که دل نگرش شوق آن نسیم طریق پیروی پروان شان بهرم لباس بزم بهرم خوش بهرم قد بهشت اعلیم بستی بهرم بفضل شام و دور و از آن خطم
در جواب نامه یعقوب سلطان اقصی	
قاصد رسید سات معشوقم آن نیست بلکه فی تحفه باغبان هرگز نه بد ز کس خشی باغبان نکلفه غنچه ایست چیده ویش تجلیت خوش زلف که صف صف اینها کانیست بگویم سخن صبیح اقبال آیت باغلا بیست شایه که من نبود خوش آغبان چون قاصد است گلزارم زدن پاکیزه که برانی کوشش تو نیست آویزه است در نور تو دارم نقد تو بستی بمصر جلالت نهادت	در چنین نامه دشت کورافه خوش چید از بهمن غنچه چیده در بهمن زمینان میدید شمشیر شمشیر چون آن غنچه دهان بر آن بروی باز بهن یکان بر بهن و زهره یقین بکشایم نقاب از لیث بن خضفر یعقوب برین کو خود بعد چو کند بخ خوش آن که چون دوات نعم مهر برین در پای شادوار به زلو لودین چشم از تو مردی که نشی شمشیر مغائب انجاء یعقوب سخن

در جواب نامه سلطان اقصی
چو نیست لاف بر خیزد لیل بی بختی
زبان بانی آید سبب مشورت
چو کرد بر دلم ابرایش بیض اسرار
بزرگوار خدای هرست نفس
بخت که مرد وانی که پای کرده مهر
که باشی او من با نیروی بهت
همی نمای که چون بی از مضیق و
در آن غرضی هر خیال خست

یعقوب است پست حزن بهر خوی داوت عطیه ملک یکدست ملک باید زبانی امثال روز و شب نور ختی از بهمن عدل باغ ملک باش از شکوفه گرم عدل نیل تازان شکوفه روح خزان شمشیر آن که زری که رشته اقبال بود ز انصاف ملک اطریا باو کشتان عالم که نور علم فشان کن استوار بی نور علم او شود از تیر و کی چل آزادش من صاحب علم و گل هست فی آن بغیه را که تلمیس نفس بو هر کج قلم که راست کند خوش را بران و شیش برین ساز قلم تا رقم کنند در جامه خانه رده اند که می کنند آزاد جوی را که من آسوده ز کین به کوی را که بر جان بدین است مشغول آن شو که نه پاکت اصل او عالی شود لیم و لیکن نیچون کیم سمور خانه بیت شمشیر سرای غله یک خلق خوش هر که بر نی پسند	منی ارم از برای صدمت بهرم بانت سپاه چشم فضل و لهن باشد شکر کوی این طفل بر ترس تیشه مکن بکلم و بان رخ خود کن باش از نما وجود و عطار و قی تازان ر کام بیامد مرد و زن صلت که کشتای غلظت که مکن کاجا غریب را رود و از دل غم پایش بزرگو شمع کشت از زندگی ز اینسان جهان در شیطانی سخن زان مفتی شایع و زین محبت سخن بتحانه های مرض هوار است سخن کار و بدست ال فقیری بگرفتن آمار عدل او تو بر صف و من از مرده شوی پیرم زده که گفتن که ز مرده مردنش باز آسوده سخن از بهر دست بستش این بهر سخن چندان طراوتی نه در سینه و من بالا پر زمره غان اما نه پرن آزاد عمارت لای بران بود من بمن پسند سنده دولت سخن
---	---

در جواب نامه سلطان اقصی
چو نیست لاف بر خیزد لیل بی بختی
زبان بانی آید سبب مشورت
چو کرد بر دلم ابرایش بیض اسرار
بزرگوار خدای هرست نفس
بخت که مرد وانی که پای کرده مهر
که باشی او من با نیروی بهت
همی نمای که چون بی از مضیق و
در آن غرضی هر خیال خست

قاسم ملک جهان با حرم عزت تو تو بر زمین تواضع نشسته لیکن درین غرابها اعمالی که کنی که بسایه دیوار تو پناه آرند بجنب تو ضمیمه تو آفتاب بود تقصوان تو کس را قیاس تو آن کرد بوده دل به مشغول عشرت امروز بی ز دولت باقی امید ببردند عنان باری خود کشیده سبزی فروغ رای تو آتش در شمع روشن کرد صهارت تو بجهت در دقت فقه نفاذ عدل تو بر دست از میان خلق نشان نماز ز نما بخیه آن اغی که چه سوزی بن بر سیاق کشتند درین فحیده سپهر دم خلاف به شبیر	در شفا چند شمشیر غمهاست رواق قد تو بر تر ز کینه خسته غرض نه خط خود آسودگی خلق است که چرخ کند در روزگار حادثه چنان خمیر که در جنب آفتاب است درین فحیده که کفر و لیل استغفر بجز دل تو که مشغول دولت فردا برای عشرت خانی نه شیوه دانا زهری که شریعت آن نه رانده علام تو در روز غرور راه دین برکت که سعادت ضمیر تو جیت انصاف رسمی که که به باطن شمع باشد که در درویش طعناچی از غم نکست نه به شب سحر ابل و طیفه حکمت بوقی امر تو که زانما و حکم قضات
و که نه بچو منی با مجلس که رود هنر ز کینه حکمت آن چند کات	و که نه بچو منی با مجلس که رود هنر ز کینه حکمت آن چند کات
سخن ز برنج انتصار رفت آن بیش از فکر اندیشه در دانا	که می کشم و گراین زار که وقت دعا که بهر عمارت و از غرابی زحمت
مباد و شغل تو الا عمارت دلها که در عمارت دلها عمارت دگر	

در شفا چند شمشیر غمهاست
رواق قد تو بر تر ز کینه خسته
غرض نه خط خود آسودگی خلق است
که چرخ کند در روزگار حادثه
چنان خمیر که در جنب آفتاب است
درین فحیده که کفر و لیل استغفر
بجز دل تو که مشغول دولت فردا
برای عشرت خانی نه شیوه دانا
زهری که شریعت آن نه رانده
علام تو در روز غرور راه دین برکت
که سعادت ضمیر تو جیت انصاف
رسمی که که به باطن شمع باشد
که در درویش طعناچی از غم نکست
نه به شب سحر ابل و طیفه حکمت
بوقی امر تو که زانما و حکم قضات

اینهم جهان طریقه و سلوک است خیر و اجل فیها خیر بایا لدار روشن آنست که سایه را فقه بروی جای آن را رو که باشد نام وی و اقرار دیده اعمی تواند در مدبر بجا آر رو به دیوار و در از صورت خود سار پنج صحن بیغ ز لوان نبات انداز نیست مکن مثل آن قطعا ز کاکا خطا کرده از کافه خطی بر لوح و کفن آشکار بسکه مستور است و بار در شل نیست	اینهم جهان طریقه و سلوک است خیر و اجل فیها خیر بایا لدار روشن آنست که سایه را فقه بروی جای آن را رو که باشد نام وی و اقرار دیده اعمی تواند در مدبر بجا آر رو به دیوار و در از صورت خود سار پنج صحن بیغ ز لوان نبات انداز نیست مکن مثل آن قطعا ز کاکا خطا کرده از کافه خطی بر لوح و کفن آشکار بسکه مستور است و بار در شل نیست
که در این آرزو طوبی بروی دبا تا در آید آفتاب و شمس زری زور که به غیبه است در باغ جهان را می هر کانه و قافله است چنانکه نرسد در وئی تا می کشد به چرخ و دوش در وئی	که در این آرزو طوبی بروی دبا تا در آید آفتاب و شمس زری زور که به غیبه است در باغ جهان را می هر کانه و قافله است چنانکه نرسد در وئی تا می کشد به چرخ و دوش در وئی
خسرو غازی مهر ملک دین سلطان شهریار که میاب که بخش کار	خسرو غازی مهر ملک دین سلطان شهریار که میاب که بخش کار
تساوی نره دخت آفتاب در و جا چش را برب و کا و فطنت از آفتاب مهر شفق از خرف و شرفیت هر کوشا	تساوی نره دخت آفتاب در و جا چش را برب و کا و فطنت از آفتاب مهر شفق از خرف و شرفیت هر کوشا

در شفا چند شمشیر غمهاست
رواق قد تو بر تر ز کینه خسته
غرض نه خط خود آسودگی خلق است
که چرخ کند در روزگار حادثه
چنان خمیر که در جنب آفتاب است
درین فحیده که کفر و لیل استغفر
بجز دل تو که مشغول دولت فردا
برای عشرت خانی نه شیوه دانا
زهری که شریعت آن نه رانده
علام تو در روز غرور راه دین برکت
که سعادت ضمیر تو جیت انصاف
رسمی که که به باطن شمع باشد
که در درویش طعناچی از غم نکست
نه به شب سحر ابل و طیفه حکمت
بوقی امر تو که زانما و حکم قضات

بستان کینه جانی کمال این بستان
کج وقت نشسته بخون کی بخت کز

که با جگر خرم و دهن زشت دراز را روی درو با غشیم بهار و جگر میکنند پاک از شرکست رخ روی خفته که چو شد سر حلقه ایل معرقتش بگر چند غوغا پیش با قیمت نخی ای کوشه کن کو طوف و ستار خود را بکشد	و ده که یار نامده بهج فکر کار را کر تا آن برز نیک شب سوز و دوا و زنده و دین یار و رنگ بر خسار را سرخ آرد برون از حلقه زار را خود و دوشی را رواجی نیست ربا زار را درو پای حیران کشته و ستار را
---	--

گفت از روی تو شد او صبا طاعت
جایی را نماند غش کین قوی طاعت

ای برده دخت و تق کلها و سنها کر سرو نه با ده تو باشد توان بر صحرای صم لارستان شمشیر مشکل بود روی قلاصی لارا بالذات آوارگی وادی هفت	دارد درین تنگ در غنچه سنها چو لب بجز بسمه ماسوی سنها اوج تو فرست نه بخوشی و کفنها از زلف با اینهمه نمنا و شکنها غربت زد کار نشو و میل لنها
--	--

چو فکرم بوصف خط تو شک فرو
جایی که شد گشت نادر و جیب تنها

یار بل نمانی به آن شیخ و عیال شیخ و انا را بل دل تصور کرده است طبع بر کج حقیقت فعل شیخ انگلیس بهر کجیانه کلید شیخ از روی طبع	آبجواری نکر و دندان وی خواب زان گرفته پشه خود و شیوه آزار را ناده زان کج پیر و کوه سر را طبع کشاید بر دیش جز وادار را
---	--

کینه جانی کمال این بستان
کج وقت نشسته بخون کی بخت کز
که با جگر خرم و دهن زشت دراز را
روی درو با غشیم بهار و جگر
میکنند پاک از شرکست رخ روی خفته
که چو شد سر حلقه ایل معرقتش بگر
چند غوغا پیش با قیمت نخی ای
کوشه کن کو طوف و ستار خود را بکشد
گفت از روی تو شد او صبا طاعت
جایی را نماند غش کین قوی طاعت
ای برده دخت و تق کلها و سنها
کر سرو نه با ده تو باشد توان بر
صحرای صم لارستان شمشیر
مشکل بود روی قلاصی لارا
بالذات آوارگی وادی هفت
چو فکرم بوصف خط تو شک فرو
جایی که شد گشت نادر و جیب تنها
یار بل نمانی به آن شیخ و عیال
شیخ و انا را بل دل تصور کرده است
طبع بر کج حقیقت فعل شیخ انگلیس
بهر کجیانه کلید شیخ از روی طبع

منکابل حقیقت از عرفان بهر نیت
سروحت نطق الطیر تا بی نیت

بوی عشق از گفته خطار عالم در گرفت
خواجهم کز دست زان نکر و خطا

هر شب فروخته از ترش ل اشعلها دل از بر تو خورشید خشت قدی آ شیخ اسرار خرابات اند بهر کس در ره قهر و فانی مد عشق هر کفش کوی خرد از حد گذشت ای ساعتی کوش رضاسی من شده	رو و از کوی غمت سوی هم قافلها از سر زلف تو آویخته با سلسله هم کمر پیران کل نایب سلسله که کینه کا حواش بود ای طعنه با ده درده که زرد سر اشعلها کامشب از دست تو بهر شوق وادهم
--	--

واقف از سر خرابات قرآن شده
که میخانه بر آرد و جیبهای طعنه

شد برقع روی چو هفت لکشتیا نای ز غم بود و زان رنج توان دنیا نه مسامحت که از زدن زنجی اسرارنی از فهم کتی جمله ست را بهیست نهانی ز تو تا و رخانی خواهی که دین به خدای پس تو داد	سبحان قدیر جعل اللیل لیا سا ایکخواجیه یا سا غری لیه یا سا با خصم مدارا کن با دوست مودعا لایمکن ان یدر کلها اقل قیا سا جز پر مخان نیست دین راه شتابا خساره بخاک ره هر میسر و پاسا
---	---

کما صاف شد جامی از او صاف من
ما صاف و من از صاف ما کما صاف

شرف کعبه بود کوی ترا
زاده الله تعالی شرفا

کینه جانی کمال این بستان
کج وقت نشسته بخون کی بخت کز
که با جگر خرم و دهن زشت دراز را
روی درو با غشیم بهار و جگر
میکنند پاک از شرکست رخ روی خفته
که چو شد سر حلقه ایل معرقتش بگر
چند غوغا پیش با قیمت نخی ای
کوشه کن کو طوف و ستار خود را بکشد
گفت از روی تو شد او صبا طاعت
جایی را نماند غش کین قوی طاعت
ای برده دخت و تق کلها و سنها
کر سرو نه با ده تو باشد توان بر
صحرای صم لارستان شمشیر
مشکل بود روی قلاصی لارا
بالذات آوارگی وادی هفت
چو فکرم بوصف خط تو شک فرو
جایی که شد گشت نادر و جیب تنها
یار بل نمانی به آن شیخ و عیال
شیخ و انا را بل دل تصور کرده است
طبع بر کج حقیقت فعل شیخ انگلیس
بهر کجیانه کلید شیخ از روی طبع

سزای تو کجا کعبه کجا میل ابروی تو ام پشت و پا	ترا ز کوی تو از کعبه گشت ساخت بسجود و نوا
آفتاب است تیغ تو جدا جان گرفت ترا با وفا	سرم غمخیزان افتاد بسته بر جان گرم باقی
چو توبی در وفا ای چو	هر کجا در دو انیس بود

دشت در بیت عرفای جای
جانه منک بشیر غیب

همه بر وجه جمال استیغ خوبه ترا بعد عمری گشت گفتی من می برم	همه بر وجه جمال استیغ خوبه ترا بعد عمری گشت گفتی من می برم
در همه شهر وین شیوه شده گشت غم آنست که از تیغ تو افتاد جدا	بسکه ناهد بر استیغ خود دانست که تیغ تو جدا شد سرم از تن جدا
حاجت من چه بود گشت چه حاجت بدعا در سواد بود سر پستی علی زان کفیا	خواستم خواهم از ان لب عا و شفا طلب کردم از ان لب بخود کفیا

جای آفرین زلف زرد و دست سیم
نصرت الله تعالی بسند اهل حق

کی شادم بخته وضع زاهدان قائم بر مراد خویش نام گردش نام	من کی خدمت کرده ام زندان دین
کم شدم در شایه دمی بر نیام نام را ولایت حاصل ظاهر شد زوایا نام	نامشدم فارغ بپستی حق از هر نام
شایه بانی گو که از هر بر در وانی میفرزین فصل منکر رونق سلاطین	زند و صوفی عارف عافی بی نام
	شیخ شهرت بی عمار اما شاگرد
	میکشد دایمی بیکه هر چه عین کبر
	محببت چشمت می از حد تجاوز میکند

<p>هر کس که تمام غفلت مستحق و اقامت زهد و زاری باشد سالوس حاجی یارم</p>	
<p>چند بوسه شایسته و بار بار یارا کرطی فرستادیم زرد و درشت خواندی و ما را غمی و دلی چون شده ویده ام آزار از آن رخ دور و بر تو لیکن آنکس باشد آن ظاهر غم چون بند و جامی و دستان او که بر آید چون رود نامزدان و آید بوسه را</p>	<p>فخ آن ساعت که یک دولت دیدار نزدیک با او شرفش کرده ام غیبت نامش بر تو بجان می گردم و می تا و هر پرویشی دوری آن کار روح و کفایت که در دل بسیار خدیجه زن بدعا که این دست کار بر مرد او در این کینه و او در</p>
<p>و بهشت شد که ندیدم در دو چشم و از خواجگی این بخت بد که بخت خدا که این جهان مضایقه چندان من شک من می نمودن که فکر بخت دیدم دل من از زلف و دم که نگاه ز بهر غیر تو نیست لایا و یار</p>	<p>بکار و دم که بگویم نهفته خود را برو می شست و شست نهفته خود را که بختا که من باغ و شکفته غنچه کمتر تا در شل این نهفته خود را بهر شکار تو من هوا گرفته خود را هر چه منظر از کز غمبسته زنده خود را</p>
<p>همین بس است و نام جامه ای که بخوانی بر شل این و آگاه کنی</p>	<p>تو ای زین هر روز و لیا صد سپه یار بهتر شود آرزو آن تیغی که ز کمر عقل می کشد و فرقت عشق تو مار</p>

برکش ای صوفی ز سر این خرد سنان	جام می بسای و بنگین شیشه هموس
کاسه می خور که خواهد کاسه بر خاک	بو نقش کاسه ز رازین سخن کاس
حسن رعایا این بعد غیر از حقان	زیب فرازی نه بر تو بود طاعت
چند آید به فراز چرخ بکشای	بر فردا ز نو خراش کنی کفن کاس
بر خجالت بسید و بنض عاشق طبع	نیت پستی بر برین عشق جفا
میت عشق کی نهان ماند کوی	بر سر بار رسوائی زویم کوس
وست بس و ست جامی بر نیت	
پای در راه طلبه دولت پوس	
بخورم و باز جلوه ده آن سرو ناز	بمال خوش کن سر بل شیار
کذار یک نظاره در آن و کمال	گیر یک کیمیا فیه پاکباز
خوش آنکه تو نشینی من شیشه می تو	سازم بهای بجزوی مناز
حسن ترا عشق من آواز شد	محمود ساخت شهر عالم اناز
از شرح سوز و درون جان کمال	پیش که گویم این الم جان کدار
جولای و سمند و بر عقل و دین نه	کذار شهوار من این رکست ناز
جامی گرفت خاطر اندر شرح جگر	
کوته کن در فضا ز دور و دراز	
کاش بران شود از سیل فغان	تاکش کج بخت بوی رانه
برخ قهر و زه که پی ز شوق کلک	دوره آلوده سفالست زخم خانه
ما و پیمان می زاید پیمان شکن	دور باد آفت سنگ تو پیمان
طرف حالی که بیک حرف بان بخت	قاف قاف جان پر شد از فغان
شوده زهر بر نازاق فرو شیم	نرخ یک جرعه می سنجیده دانه

بخت شومین بود و بد
که بکش گرفت زود سپید
کدام کال که بکش بختی
تو زدی که بکش بختی
کشت این بختی خود و غم
قاف جاد است این مدح
تو بختی آن که بکش
چون روزی بکش بختی
کزان بود و هم بختی
سید زنده و بختی
چو بختی و بختی
در دلی را شد آینه دور
سخت طلب در کمال
چو بختی و بختی
بختی و بختی
چو بختی و بختی
بختی و بختی
بختی و بختی

سایه رحمتی می سجده کج کاف	بال و پر سوخته در پای تو پروانه
جامی زین او کشتی ز که آموخت	که معطر شد از انقاس تو کاشانه
هر دم فرو می کل خمار تشنگ	شعله و غم زنی می شمشیر خاشاک
عقل را روشن شمع و بهیت است	پرده خیرت بید و دیده او را
جان بکشت آن تن زیر پر سر	صد بزاران آفرین جان آفرین پاک
جامه جان کاشد نانی بر سر	کرمان رشته توان بخیزد کرد چاک
و این غم که بر افکن ای هر که نشین	و رز خواهد سوخت آهیم خیمه افلاک
کترین صید تو ام پیش کمان	کریمه لایق که آلائی بمن فقر اک
خاک سدر بر بگذارت جامی بکشت	
آن شرف کز سایه مر تو باشد	
هر جا جلوه کند آن بت جلال	خواهم از شوق کنم جامه جان کاج
مزن آتش من ای دوران کوی	و و خیزد ز سرین سخن خاشاک
می بریدم ز سر جوش اگر میم زار	بگذارید نه دارا که شوم خاک
شدم آواره شهری بر فغان	که ز تو زیر غریبان بود اک انجا
پای تابی که نه کاش کذا قول	که بکش کاشی خاشاک کیم پاک
دور از آن نه که رانم ز فلک	تاجیان میکند زنده و فلک انجا
جامی ز خون خود آلوده مکن	
که نه بید چرخ صید بخت	
خوش است از تو ای شکر	بنا ز پر و پر تو نه باز و دار
مکو بخرم چرخین با بخت	دل امیر تو با و کمان چاک

بخت شومین بود و بد
که بکش گرفت زود سپید
کدام کال که بکش بختی
تو زدی که بکش بختی
کشت این بختی خود و غم
قاف جاد است این مدح
تو بختی آن که بکش
چون روزی بکش بختی
کزان بود و هم بختی
سید زنده و بختی
چو بختی و بختی
در دلی را شد آینه دور
سخت طلب در کمال
چو بختی و بختی
بختی و بختی
چو بختی و بختی
بختی و بختی
بختی و بختی

زکشت باغ چرخد ز گل چو بختیاد	درون جان تو صد کونفا خارا
ز جام لعل لب خسته گردم فدا	گشت ز کس مست تو در خارا
مگر بهر چرخم خست یار و ده گماند	پیش حکم تو یارای خست یار
کنند زلف تو ام بندی هم بر پای	و گردنم ز حلیت ازین دیار
هر دو غصه و اندوه ازان خوشتر است کصاف شمع و شمعیت خفا شود	
مطرب شب سازن بر آله سحر	آتش و دگر فروزین سوزناک
بسکه نالیدم ز درد و دوری آسکه	دل بدرد آه ز راه و ناله من سکه
و درم زیار و نیارم سی و خنجر	ساخت هر یار که من فرسنگ و خنجر
و ده که زارم فاشم بهر چرخ و نیم	هر دو زرد و سر شک افرونی زنگ
هست سبب نت از ارجان لعل	اندکی هسته تر بند آن قبا منگ
بهر تر تبت که رود جان دل لعلی	تیر و کوسه جان اندر و بشان چنگ
جامی طرازی و لعل طرازی خط رسوائی بکشت شور نام و شک	
ساقی بجلل لعل تو سپید	می ده که نه سیکه روشن
در راه طلب باوید که چید	صد باوید که یک مچ
در راه و ایند بهر بهر و این	که با یک لعلی رسد از قفل
پیشینه سیاه زینت لب تو کرد	در غرق زلف تو رسد سلسله
ز دل ز لعل بهر راجه نکند	شد نوره شمع فلک حلا
مار لعل ز غمی نیست چند	کردم که گوش کردی کد
جامی مطلق و لعل و شمع	تحصیل چنین منزلت از حلا

در جام آب و عسل چون دل
کنان یافت که او کانی
بسی جام و عسل و شمع
عسل و جام و شمع
جان کنان شمع و عسل
که در این شمع و عسل
جان و در راه و آه و ناله
شمار کشتن در آه و ناله
روین قنبر کی هسته خارا
صلوات بر هر شمع و عسل
خط و شمع و شمع و عسل
خط و شمع و شمع و عسل
و کین ز کشت و زاری و عسل
ازان رشت و زاری و عسل
شبی که کانی کرد و عسل
شمار بجز هم چون جان
کتاب کوری شمع و عسل
بر و شمع و شمع و عسل

بسکه میم بکویت شرم می آید مرا	چون کنم جای که خاطر نیا ساید مرا
از سر کویت من بجز دل هر جا دم	که چه باغ غلد باشد ل فرو ناید مرا
هر طرف صد خور و صد جلوه از ناله	از بهر نظاره روی قوی ناید مرا
و ده چه خشم من که چشم گاه کاهی قوی	دیگری را خور و کفن نیشاید مرا
پنود می من ز غمت که چرا زنده کند	هر که بند روی تو معذور ناید مرا
کر ترا باشد می روی غم فرسود	فست غم که جان دل از غم ناید مرا
نقد جامی است ز خاک پای بسی زین نقاشی آرسر بر خاک ساید	
گشت اندر خوشی یار و بهار	بجا و نیست یار و بهار
مباری از روزگشت آن چاکم و خور	که دیده در دست ازو که ازو
ازین عشق جگر خور چه دارم بجز	که بر داده بیاویتی چون من هزار
ز جام من خور و بجا یک بهر مایی	چو عهد من شکسته تو بهر مایی
چنین که زاده عشرت خواب شمشیر	چو دانی غمت بخوابی شمشیر
سزد که یک چمن معنی دوتی	بی کوبسته فراق بید شهریار
سمند ناز و لال ده بره که شمع اگر صانع شود و مورچه و عسل	
عشق باید فرد سازد که و عسل	در آئین نیا شد و دم می درو
و عده غم میدهد بهار و ناله	کاین نو عیش باشد جان غم و ناله
هر کجا که در و روشن راجه	که روشن کی رسد و روشن راجه
لازمی شمع و غمی زرد و کد	چون برم بجا که شمع و غمی
و خور و افاد و خور و شمع و غمی	خویشان خوابی که لایق بود و غمی

بهر و در جام و عسل
فوق غمت غمت و عسل
موتش کن از عسل
چون که درون که در عسل
روان انباشته عسل
روی آن فروغ و عسل
خان از آن کشت و عسل
که در آن وقت و عسل
ایستاد شمع و عسل
خان زنده کرد و عسل
شمع و شمع و عسل
زیر و شمع و عسل
چو در آن شمع و عسل
و شمع و شمع و عسل
غلبه شمع و عسل
زیر و شمع و عسل
نمود و شمع و عسل
عسل آن ضایع و عسل
یون

بروجامی اکوشر سبل اشک چو
در جان بست خنجر خاک آب در

عیش جامی درو به ام خوش است
طیب اسد عیش با اینها

میار باد که جامی خمار خود بشکن
که خمر شراب لب نشکند خمار مرا

ساقیا خیز که
من میخاکه

رشیدی که بهار است منسوب
 چنانکه او درم و درون
 که با هر کسی سر کردی کم
 بهوش می چشم
 و از عصمت پستان دارد
 گلشن شمع او شد آتش
 نهانش و بهمن تو را نداشت
 دل تو باز تو شمع عداوت
 دو ساله آن عروسی
 گل عیش تبارب زنگار
 و غم پیش در درو کردید
 قضا سالی شده و جامه پیش
 به چون پیشانی نه بود
 نهاده و در او که گشت
 چشم شمع و از چون نور
 که آنرا در روزهای جور جور
 گشتند و او شمع تو شمع
 ولی سبک است و شمع
 گزشت

جامی از بوی تو
بزم عشق مست

ست می دیدیم جام
می می جام سینه

و حیوان است
و عطف

خودشیدر فروغ ده از عکس جان
 زش سپرد تو سن ایام رام
 زار از دوش نیکه شقام
 سرو بلند قاست طوبی خرام
 زفرین بهامی که آمد بام
 لکه و کینه آسحه و در شام
 زش مباد و طری شیرین کلام

ز نقش مین داد صاف کن
 و نسیم در پیش از خنده ها
 عذای چو پیشین خود داشت
 صفا می نمودش که دیده
 بزم ای شوش از سر گذشتی
 و شمس با پیش ویدی
 بشتر از خنده که رسید بکین
 ز باغ غریب گشت چنین
 ز نقش که مینا بی در آغوش
 می چون بسوی آلوده بر
 می شوش بی زنی می شوش
 و یک سیم سلطان کن شوش
 بعل چون طوطی شوش
 کتی یک یک شوش شوش
 بی دست و پا آن هزاره
 بر سیم بد و زشت شوش
 و راه صدی آمد شوش
 دل از مصون شوش چه کرد
 چمن

عمر بر رخ بدم با خاطر خوش جان	و عت او دعت فریاد طر جان
وام سر زلفت را که خال بود	حید تو شود و اندم صدم داند
گفتم که بهر از دل شوق تو شود	فی الهم مضی عمری السون کما کان
شد در قبح صبا عکسی بخت پیدا	قد اشرق الدنيا من کاحیا
از در صد برشتی بر سیکه بکشتی	شد در کرد و داده در اعده مولانا
صد گشته بهر احوال یا بدی چرا	که کشن چو تلخ بوثر رسد لاجا
آن سر و سهر قدر شد خاک تمام	
ما از قدره قدر اما بخت شانا	
حاضر دل از من من و طین جدا	سهلست اگر با شوم از ان بخت جدا
ساز و زخمه چو قبا جوییش چاک	که کینه ان کند ز رفت پرهن جدا
در پستون زنا لمن که صد افتد	ناله زور و دکه جدا که بکن جدا
هر صدم رشوق تو پیش گل من	مخ من جدا کند افغان من جدا
زارم بکش موی کزین هستا	مردن بر تو به که ز تو ز رستین جدا
ز انجا لها که پیش من جدا تو	اکنون قنانه است بهر غن جدا
دانی که چست جامی زین هستا	
اشته مسلی ز حرم من جدا	
که بدانی قیمت کینه موی خوش را	که دمی بر باد زلفت شکوه خوش را
آندی بار و چمن گل تازه در دهم	تا زده روی دل من از دهم خوش را
تا که ده کن اشکم زنده دل کزبان	میرانی فروش سنگد از خوش را
باغبان چشم من عکس زلف تو	لا اله سبل نشا طراف خوش را
خاطرم زالایش به سینه شد دل	یکد و کاسه در دهم شوم خوش را

چون خنود کرای مستعد
خبر دیدم که بریده اند
و از قیاس و بخت بد
چو کاشک خوشی با هم
از آنجا که در خانه بودند
از کجا به باشکاد و در
و کشته سبب است
که در پیش از کشته
به خست مردم در بیا
عجیب است اسم جامی در
خود کشته من کجا
که در خانه کشته است
و بیا به خون آلود
چونیک از غم سر آلود
کشتن جان من خوشی
که دل تو بکند از دهم
بخت شد و کشته خوش
زبان دوری و در بیا
و دهم

ای که گویا نوحی از ان بیت می آید	رو که من پیش نماز تو خوشی
میدهم گفتم بهانی که گیت آروی	
گفت روحانی که در آبرو خوشی	
من ز تنها خواهم این جوان شهرت	یکست این نیت نیت خوشی
ویری جمید شیرای با بر کنان	مژده پیران و یوسف برب خوشی
دل نهادم بر جان آدم آن قد بلند	بر درخت آن که مینمرد و حال خوشی
کو کمن در دل من کاتنه زانه موج	طاقت این بار بود و حال کتوب را
چو صفت لها شکستی من کز خوشی	شر نبود رفتن از لیل شک و غلبه را
خواب چشم ترابی تو شبها غلبی	که چه باشد خواب غالب مردم در خواب
دی بخاکش با صدق می شود	
گفت جامی که در شد سبته زانی رو	
چو کشتن غلظ میانی که خوشی	در شک که کینم جامی که لسان لبها
شدی شهور زان که بچون و یوسف	بهی خاندن طغان قصه حضرت یکتا
خواب بر در تریا بند جانها می	به بیداری کجا آیند و کسوی قلبها
ز تو هر شب بس یارب و برمان قد	ما کما غلط در سجده غوغای بهها
تنم زاتش لبروم افروید و یک	خدا را ای اجل رحیمی جامه سوخت نایب
شد بخت زانک خود نشانی	ساد و تنیدی روزی من سیاه کلبها
ز بهشت و دولت که بجا خوشی تو	
بی عاشق ز در دهمی بر کز بهها	
اگر از خانه ز کوشش گشت او را	چه غم از ناله توین جگر است او را
کو که در شکن زان ز که در سجن	منصب شای زین کراست او را

در غم و در صفا و درون
ز صفا این نیت آوازه
که نادانی اگر زدی نوحی
بغیر ششم پیش نوحی
چون این که در صفا حال
خادم خود نوحی در حال
بخت شد و در شرف
کشا به پیش از توقف
روم و دانه و کشته
قدش به با پیش از
توان از کس و در صفت
تا بدین خدای عروج
بانی زاده ای مدب
زان رخ بود از کز غیب
باز حق دان بهر قدر
بجز آن خدا که از خدا
خانی از این احوال و در
خبر و عید و خدا و در

دیده دریاست مازان که بر کجاست شدم حال که از غم آتشخوری دی که گشت از من بدروزه که باز خاک شد دیده غمده چون چمن	صدف سینه صاحب نظر است نظر لطف بحال و گراست او را ده که خاصیت عمر که راست او را چشم جان جانب لیلی گران است
ای مهر تو از صبح از دل تنه ما قافله کعبه حقیق که رفت آن بلبل مستم که دور از گل از دودول ما خدای شعله سوت	کوتاه روزمان تو دوست هوس سراسر آفاق صدی هوس این کشتن نیلوفر ای آفتاب آتش زده در غم غشا که خس
خوابیم بیک جرمی ز خویش خلا در پای هم آلوده لب زنی چو چشم جای بدرت جان بخت و ستیاد بهر که همین خنده و دوست	از پریشانیت جز این تنه را نند طالع بپر خود مکس جای بدرت جان بخت و ستیاد بهر که همین خنده و دوست
دختر کردی بقصد جان من بویاد تخم مهر خال او در دل میگلای خیز کوش طبع که در زلف مشکین میگشیم سینه با خن کرده و در کوچه	وزواری بهر کالای مشکین پیش از رضای من مشکین بسکه لهاس که راه که شستن میگشیم روزی سوی این دیار
عاقبت خواهم ز تو یکا یک گشتن عشق که کنی قاضا میکند من رو جای ز خود رفت زان بخت که گوی استغ در خواشید که گوی	زاشنا چشم قدر افزون بود که ورنه شیخ آتش چرا ز خود و در استغ در خواشید که گوی استغ در خواشید که گوی

یک خنده و دو درد
از سر زان سر آن
که زده صبح بود از جان
و از آن چون مهر مستی
چو بوی بخت با خال
نشان رخاست که بخت
باز زین بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت
بخت زان بخت که بخت

رفت عمل دل وین با ند جان تنها چو خوان فرو نهاد خیال را بفرست حدیث موی میان چو در میان ز زلف خال خط چو سم عمل	چو آن غریب که ز کاروان تنها که نماند نشاند میمان تنها تو در خیال من ای از این تنها کرفت از جبهه دزد و پاسبان تنها
بسان خاوه و بودی آن من یکش چونی چگونه تنالم که شد زنا و تو هر روز زندهم در هر استخوان تنها هر بخند برین بی خیال او جامی	که شد تی بند گشت بستان تنها میگش بر صفی امید حرف سیم را کی نهاده ای ز آفتاب بر رقم تو با فروستان زده چرخ بر بیکم را
کوشه آرزو آتش زده جان پاک حکمت آموز دل پاک سر و غش کوشه زوی ستم شد زاده کوشش تبع میرانی که جای خد جان سلیم	آتش نرود و کله را آمد ابراهیم را کو ستم شکن بکانه تسلیم حلقه خدست سرفرازان صفت سلیم تبع میرانی که جای خد جان سلیم
خال خط جانفر است تنها صبر خود از دلم چو جوی چشم و حسنه زنده بخت تبع تو و کون چون عقل	یا آفت جان است تنها درد و تو خود که هست تنها ای شوخ چه قهبا است تنها یک موی ترا بهاست تنها
از جور و جای تو تنالم کز بچه تو فی و خاست تنها چو آن غریب که ز کاروان تنها که نماند نشاند میمان تنها	تو در خیال من ای از این تنها کرفت از جبهه دزد و پاسبان تنها که شرح شوق تو توان بیکان تنها هر روز زندهم در هر استخوان تنها

چو آن غریب که ز کاروان تنها
که نماند نشاند میمان تنها
تو در خیال من ای از این تنها
کرفت از جبهه دزد و پاسبان تنها
که شرح شوق تو توان بیکان تنها
هر روز زندهم در هر استخوان تنها
هر بخند برین بی خیال او جامی
که شد تی بند گشت بستان تنها
میگش بر صفی امید حرف سیم را
کی نهاده ای ز آفتاب بر رقم تو
با فروستان زده چرخ بر بیکم را
آتش نرود و کله را آمد ابراهیم را
کو ستم شکن بکانه تسلیم
حلقه خدست سرفرازان صفت سلیم
تبع میرانی که جای خد جان سلیم
چو آن غریب که ز کاروان تنها
که نماند نشاند میمان تنها
تو در خیال من ای از این تنها
کرفت از جبهه دزد و پاسبان تنها
که شرح شوق تو توان بیکان تنها
هر روز زندهم در هر استخوان تنها

کوی تو زود و آه بر شد		یار ب زول ک خا اینها
کوی که رواست قتل جایی		
ولا که نکشی رواست اینها		
بسیار نگر نیست ترا	بغیر بیان گذری نیست ترا	
چون نیاری در کمرش نظر	که نظر با دگری نیست ترا	
قول دشمن نشنود و چون	که زمین دوست نمی نیست ترا	
خون دل برقره هم بست ترا	چند کوی بجوی نیست ترا	
در دولت امارا راجه اثر	از دفا چون اثری نیست ترا	
سرم ز خاک درت دور کن	که زمین در دسری نیست ترا	
جای دشمن بیان عا مدار		
غیر ازین خود بهتری نیست ترا		
زود برقا خوش است با	رفع اندوه درده ابد	
توبه بانی و نیست ظلم بای	بزد و زلف تو دام ظلم بای	
که کند با تو خنجه و عوی	بر دوش زنده نسیم صبا	
ویده هر ویده ام جدا	آز روی تو مانده اند جدا	
تو بلای خدائی و خلقه	بدعا خواهد این بار خدا	
ایمنه از تو رخ نمی آید	تو داور ز روی اهل صفا	
هر که در دای غم جامی دید		
گفت شد در بنکسها		
گاه در دل ساز و کرد و دید	هر دو جامی نیستی به یاد	
طوبی اند قد تو وقت غم	که غرامی سوزی ماطوبها	

خود آن خوشتر نیست
بنیای خا شین نیست
که اندر خا شین زود
بسیار نگر نیست ترا
چون نیاری در کمرش نظر
قول دشمن نشنود و چون
خون دل برقره هم بست ترا
در دولت امارا راجه اثر
سرم ز خاک درت دور کن
جای دشمن بیان عا مدار
غیر ازین خود بهتری نیست ترا
زود برقا خوش است با
توبه بانی و نیست ظلم بای
که کند با تو خنجه و عوی
ویده هر ویده ام جدا
تو بلای خدائی و خلقه
ایمنه از تو رخ نمی آید
هر که در دای غم جامی دید
گفت شد در بنکسها
گاه در دل ساز و کرد و دید
طوبی اند قد تو وقت غم

تا هر کسی زار است سر		چشم من دارد غماری
من گویم بنده خوش شما		نیست حکمی بنده زار و پشا
خواهم از دل بر کشم کمان		لیکن از دل بر نمی آید مرا
پرده بکش چون می آید		تا رخت بسیم بعد از غمها
که سر جامی جدا سازی به تیغ		
به که سازی ز بهستان جدا		
مسکو کده تسلیم بید و آن روی	که بر خوی کولای نباشد روی	
مرا چشم کوی بود از آن بدو چشم	که خواهد کوش کردن حق تو	
تیرا چون می بسیم افتاده در چمن	یکی زین فرمان کمدان آن سرور	
اگر پای کسی می بود بر می صحن	که در دای کوی آشنایی من هم بود	
بجای هر سر مورین من با و صد تر	اگر خواهم زود و دست خالی کس تر	
نیقادی می خال خون هر دم اگر بود	بر سرش دای افتاد سر شک ر و د	
چنین آشفته در سوا کوی و م و جا		
مباد اگر تو عا را بدسکان آن کرد		
بجگر تنهای جمال خود دار	ز خون من کنم لعل یک قطره	
بدوست تو از مهره و خا	مشهد قد را بر جهمای میبار	
ز شوق طوق کمان تو گرد	مستان فلک سجده تیرا	
بتر که عشرت اموز چون کمر	ضمان شود از من حیات تو	
مريض آن ایامی از جوی شک	پیر شمع مدای من میبار	
کناره کن جهان ایامی عشق	بکوه قاف طلبش با عا	
هر یک که جا مقام پاک	ز داغ زرق شو خود و عا	

ز روی استی در سکن
که بر زمین بسیم این کمان
از چشمی غم خا
کسفا از کرب و صبح از غم
بکین و ن شبیم آب است
قادی استی اید و است
چو دست آن نام و است
از اندکی غم ایامی
بکار عا است بر شین
بیک کوی خست نیست
روان آن کعبه غم و ن
چو ای زول چون باد
ضیای جانان در رفت
روان چون تو به شین از رفت
باز خوش تر شین در داد
سای کعبه و دمان گمان
چو آن کعبه سسته دامن بر است
بدریا چو دل اجبر است
بی

با تو یکدم بخت بد بدم نیسازد ویران و شاد و ارایدل بصل خود	در عزم وصل تو محرم نیسازد عاشق غمخواره ام جز غم نیسازد
نیت سوختن از خون خنجر سار بهر شکن دل افکار من مسکین	از سوختن با آن هم نیسازد ساخت صدمه هم ولی هم نیسازد
با غم جوهر اندیشه دوری خشم بهر نفس حاجی دم بر فزون حیات	خاطر شاد و دل غم نیسازد بلا خورده ام این هم نیسازد
خواهم اندر عالم دیگر بجزت خایست ویران خاک این عالم نیسازد	
شد خاک قدم طوبه آن سر سخی قدرا ای پیکر روح از زلف بندای	ما عظمه شاد ما از غم قدرا در قید تعلق کش روح مجردا
من نقش خط بستم رویه که خود من زنده و تو خیز خن و کز آن	میز و رقعه بستی این لوح زبر جلا به خط این خوابم بشم خود را
مبند ز قلم من از ابران ساعد در دلت ز ازل به تا روز ایداید	یک تیغ زن از غره خنجر خنجر چون شکر گز از کوس فلانی است
در وصف خطش حاجی من سخن گوید ذوق و کسب است از شیعه مجید	
که چه هر روزی ز صدره کم نمی ترا که بنا محک ز سنگ است دلش	چون بسوی کرم اگر یکدم نمی ترا چون بنای دوستی محکم نمی ترا
عشق شد و دل بقیه عقل در سیر بهر عشاق سید مست کنش	کانه زین خلوت سرانجام نمی ترا چون بخت رسید آن هم نمی ترا
طینت پاک تو کوئی ز آب خاک چون آب خاک این عالم نمی ترا	

بجای اوقات بهر حال
بلای عشق از این باشد
شیرین و آید بهر
نقش و خط و چون فریب
خیال غافل در سینه
بازان که از غم خنجر
جان از خیانت تو
کز زلف زینت
از آن سو در زلف
بسیار و آید بهر
بک کمال صفتی که از
سراشتن یعنی برق زلف
کستادش ای در دلم
نمرد و کجاست نور زلف
چنان چشمه سبزه از
که بهیچ ام آینه در
این خاک چون بخت
نکاهی شاد و دل و
چون

از غم

از غم محراب برویش تا غافل ایک بهر کز پشت طاعت نمی ترا	
از تو بر مورق حاجی عشق را در جلا و ز غم او کسر غم نمی ترا	
بام بر او جلوه ده ماه تمام خوش شبه جلای درت صرف اینیم همه	مطلع آفتاب کن کشته ام خوش بهر خد تقدی سپهر غلام خوش
با سو میرسد غمت قسمت بنده هم بر دست سبیش زود و کشته هم	خاص بدیکران مکن رحمت غم خوش بهر که بدست عشق تو دور نام خوش
در وقتی که گروه ام نام کانت بر رخسار دل من لعنه بهر نکون	زیر ترک نوشته ام از بهر غم خوش صدی که ز خوان شود ام خوش
بر تو سلام میکنم که چه شد و چه بخت زلف غم دلم خام مسوزگار	باشرف جواب تو قد سلام خوش پش تو عرض میکنم بخت خام خوش
جای تشنه لب شد خاک زرق لعل با ده خور و بر و نشان بر غم خام	
ای بار و کره نمکند چه حالت ترا موجب حسن تو تنها خط خال قناد	کوئی از صحبت احباب ملالت ترا عشق مایه ز سباب جالالت ترا
تشنگان را بدی آب تقدی کن بر دل ز غم مرا بچ مایه عظیم	ایک منزل لب آب ملالت ترا تا بهر غله سر غنچ و دلالت ترا
بگو شتم چو خیالی بخاطر گذشت نیست صوی تو ام چه بر و بال	هر کز این نکته ات آفرین جلیت ترا مشکن بال یرم را که وبال است ترا
جای اندیشه سائل مکن از بهر عشق که بر و فزون این ورطه محاسن	

عشق و در این عشق
بسیار و آید بهر
نقش و خط و چون فریب
خیال غافل در سینه
بازان که از غم خنجر
جان از خیانت تو
کز زلف زینت
از آن سو در زلف
بسیار و آید بهر
بک کمال صفتی که از
سراشتن یعنی برق زلف
کستادش ای در دلم
نمرد و کجاست نور زلف
چنان چشمه سبزه از
که بهیچ ام آینه در
این خاک چون بخت
نکاهی شاد و دل و
چون

باقبال ورد و غمش است جامی
نصیل مرادات و نیل مطالب

ولا بطرف چمن جام خوشکوار طلب
 طفیل صحت یار است نقل باور طلب
 ز صبح حادثه که زواج آسمان است
 سخن صنوت صوفی ز نذر چرخ طلب
 فلک پرشته آمد تا ز نذر چرخ
 هر دیار که روزی گشت محل طلب

حریف سرو قد یار کاغذ طلب
 جوهر کعبه عشق ز نذر چرخ طلب
 بختی می کلکون بود کنا طلب
 صفای شربت نذر چرخ طلب
 کشتا و آذران که جود مشکبار طلب
 دل رسیده مار دران یار طلب

ز جام می پور و وقت خوش بود
مزدخت شاه جم تقدرا طلب

چون نصیب باشد و خوش
درد و در این زمین نرسد
کز چاره ز کفایت آید
کی توان بودی عاشق اعلا
شعله را که در دودین بود
روی خود تمامت نفعی رود

الجامی ز شوق و رغبت
زانکه تو مرکز کمال و عند لیب

آقا حسن طالع شد و بکنده نصاب
 و حال خلشکین و با عاض جم
 حسن طالع من و دیم آن رخ و افلا
 و ب چشم ترا میزد و فخر را ب

[illegible]

16

خاک آبی زیر سرش باغ و دین دوست
میکند هر دم لپشون را سپاه یوس
دفع دل آتشیان آتشان
سر کی بر خانه باور و کشایم

کفۃ جامع فیر چون زر خاص ربح
جز با کسر قبول طبع شاه کامیاب

هرگز از خمی چون امپران آفتاب
 بسکود بر سترنی که در چشم سیل خون
 آفتابم کردش بر طریخیان
 او و دوحان سحرش غم که در
 پیش اندیش که آفتاب از غرض از کرد
 آفتاب آن رخ صاف نشدی که از انگی

بدین از دست جان آخته از لایق
 خمیها در دیده مردم نهاده چو حباب
 پیش خورشید و پانجم زار و دود آب
 دست دیگر دغان پای او و بکعب
 ورنه ای بر شمشرد که کسور و فحایب
 آبی می از که بروی سایه اندازد نقاب

جای از غم مرد چون آخر قشاش کرد
آه که بخت وی را بن آخر شد عین شب

هر صبح که قایم بخت سر زده ز حیب
چو بخت ساقی ز لب کج چو جالی
پلن سرمه بوی جوانی ز رخ نمکند
رما رقم حسن زوانم که ساز کرد
شک من از عیق من میده نشان
سیر بکن ز بحر تعین جان نشسته را
مای بر رخ تو خدای خدای دست
کر من صبح پاک زخم حیب جان عهد
کر طلسان چه حیب و حیب
آنجا که علم عشق بجای شایسته
اسبای جلوه شاد غلو قمر غیب
قدحیت سعاد علی بزل الهرب
نورین ششک شبنم بر لب
راز و کشید ای بلبلان سر حیب

[illegible]

○

<p>توان بود زرد آن لب نیم اما برون سرم که چو نشاید که بفرایند چو مزه ببت ملت بشید در سر کار سوی غلم تو گفتن بر سلطان که تواند تا کرد است غلم بوسه شدن غفلتی نشو مهر تو از دل بچایای بی پای تسجیران تو یارب چه بکار سوزنی شد</p>	<p>در چهره رسا آنکس نه یارب که سویم طاعتی که رسد که با لب چو شود که گداری که نیم بر شمس کرب چه زخم لاف ملت چنانم و عوی تم که در حضرت عالی چو تو کس نیست بویان از کرشمه چه آفرین بکتاب زود سوز تو ز جان بپای می که طیب رتو نباشی بنرو جان</p>	<p>بشربت رفو هم سر مستا چو بجا نکتم وصف زان که بی عی ای بر بوی مهر ذات کائنات شدم خصل خیره و جود پیدا ازل هر شتی از کشت شود که بید و کر هر جا که آفت بر تو انا و غرت و بحر کربای تو آنس که شد فنا هر کس که بید طلبت ره نه نیست</p>
<p>ای صفات تو نهانی حق و ذات ما که فاست از تو نشانی بی پایم از نای تو در افتاد صدائی بجم</p>	<p>جلوه کرد ذات تو از تو اسما و صفات ای سر برده احوال تو بر روی جهان خواست صد غم و یک ناله عرق</p>	<p>جای خوش جامی لب نشسته زلف زان باده که درت جلاش نه چنانجا جای خوش جامی لب نشسته زلف زان باده که درت جلاش نه چنانجا</p>

تو توان بود زرد آن لب نیم اما برون
سرم که چو نشاید که بفرایند
چو مزه ببت ملت بشید در سر کار
سوی غلم تو گفتن بر سلطان که تواند
تا کرد است غلم بوسه شدن غفلتی
نشو مهر تو از دل بچایای بی پای
تسجیران تو یارب چه بکار سوزنی شد
در چهره رسا آنکس نه یارب
که سویم طاعتی که رسد که با لب
چو شود که گداری که نیم بر شمس کرب
چه زخم لاف ملت چنانم و عوی تم
که در حضرت عالی چو تو کس نیست
بویان از کرشمه چه آفرین بکتاب
زود سوز تو ز جان بپای می
که طیب رتو نباشی بنرو جان
بشربت رفو هم سر مستا چو بجا
نکتم وصف زان که بی عی
ای بر بوی مهر ذات کائنات
شدم خصل خیره و جود پیدا ازل
هر شتی از کشت شود که بید و کر
هر جا که آفت بر تو انا و غرت
و بحر کربای تو آنس که شد فنا
هر کس که بید طلبت ره نه نیست
جای خوش جامی لب نشسته زلف
زان باده که درت جلاش نه چنانجا
جای خوش جامی لب نشسته زلف
زان باده که درت جلاش نه چنانجا
ای صفات تو نهانی حق و ذات
ما که فاست از تو نشانی بی پایم
از نای تو در افتاد صدائی بجم
جلوه کرد ذات تو از تو اسما و صفات
ای سر برده احوال تو بر روی جهان
خواست صد غم و یک ناله عرق

<p>نار به مشای که تو اینم شنید مشرپ زب که چاشنی عشق کجا باده های توده مخمربان آب و خم</p>	<p>در نه مهر دم و زرد از گلشن صفا آن کی لعل اباج آمد و این غنایات که در عیبه و فغان از دل من بوی فنا</p>	<p>مرد جانی بستر تربت و بوی سید بده الر و منه من جل بپشت فتا</p>
<p>ای صغ و اخی چمنیت طه رتشی زده ستان جنت اثری ز فیض حرم اسرار وجود و رکما به پیش تو سپهر جان نیست تو صاحب کان است نرا</p>	<p>و ایل نقاب غمیزت یس علمی بر شمت دو رخ شری از غفلت دید و غفلت خدای نیست عالم همه روی بر نیست ایمان سل قرصه نیست</p>	<p>چون بر تو خدای خدین گفت جامی چو سینه ای آفرینت</p>
<p>یا زحلی که بر عذر نوشت و بعضی را که و شخصیت بخلا سبز و صف خطاوت لب او پر شکر ز رشک کباب بر بیاض خرم حمر را شک قصه شهرت بود جانی را</p>	<p>یون الیسیل فی النهار سوره الیسیل بر لار سبزه بر طرف لار نوشت مهرم سینه فکا نوشت قصه در ده اظهار نوشت کاینده نظم آوار نوشت</p>	<p>بر اجباب بر صغفه و حمه نکته چمنید و کار نوشت</p>

نار به مشای که تو اینم شنید
مشرپ زب که چاشنی عشق کجا
باده های توده مخمربان آب و خم
در نه مهر دم و زرد از گلشن صفا
آن کی لعل اباج آمد و این غنایات
که در عیبه و فغان از دل من بوی فنا
مرد جانی بستر تربت و بوی سید
بده الر و منه من جل بپشت فتا
ای صغ و اخی چمنیت
طه رتشی زده ستان
جنت اثری ز فیض حرم
اسرار وجود و رکما به
پیش تو سپهر جان نیست
تو صاحب کان است نرا
چون بر تو خدای خدین گفت
جامی چو سینه ای آفرینت
یا زحلی که بر عذر نوشت
و بعضی را که و شخصیت
بخلا سبز و صف خطاوت
لب او پر شکر ز رشک کباب
بر بیاض خرم حمر را شک
قصه شهرت بود جانی را
بر اجباب بر صغفه و حمه
نکته چمنید و کار نوشت

نیم لاله رخساری درین رخ	که دای عشقت و در چوینیت
بنفشه راست چون لعل بخت است	چنین رسته زلف اسب نیست
زلف از جان نهای لب تو	کس بی آرزوی آن نیست
چه سودای زاهد از لعل طبع	چو از عشقت علم برست نیست
هانت راه جوی غم و بیهوشی	تصور کرده اند اما یقین نیست
شدی بر غم جایی یا رخیا	کمن جا که شرطیاری نیست
هر نشان کنونی دل بدین چاک است	
پیشین دل لیل این است	
و مبدی می خیزد رخسار کند	کاجن آب رنگ چشمت
عشق او گرفت لاله دل جانم	آری آن شش لبت از رخسار جانم
چاشنی شربت مرکم ز ناز و دل	نخیزد در کمان کسان ز بخت
شدیم فرسوده زیر سنگ پادشاه	کشته غم من ز سنگ خاک
ز که کرم سبب کای و مراد	یاد کار زانو که به جوی سبب است
کشتش بر دی ز جانی دل غم نیست	
گفت هر چه کجا لایق بخت است	
شب بخت در دل از آن است	در رانده روی از بر تو است
دل است بران لعل طبع ازین	آن بخت کجا شد که دل غم نیست
سیل شره بر بود و مراد	خود را تو نمود که از گریه گدشت
دی جلوه کنان میشدی از خوف	چشم جایی که سلطانی است
طرف کله از زنگستی بهمانی	از هر طرفی خیم بران طرف گدشت
افتاد مراد به تو همان قصه که مردم	کوین فلان کفتر اندیشه شد

نشته زلف چوینیت
بنفشه راست چوینیت
زلف از جان نهای لب تو
چه سودای زاهد از لعل طبع
هانت راه جوی غم و بیهوشی
شدی بر غم جایی یا رخیا
هر نشان کنونی دل بدین چاک است
پیشین دل لیل این است
و مبدی می خیزد رخسار کند
عشق او گرفت لاله دل جانم
چاشنی شربت مرکم ز ناز و دل
شدیم فرسوده زیر سنگ پادشاه
ز که کرم سبب کای و مراد
کشتش بر دی ز جانی دل غم نیست
گفت هر چه کجا لایق بخت است
شب بخت در دل از آن است
دل است بران لعل طبع ازین
سیل شره بر بود و مراد
دی جلوه کنان میشدی از خوف
طرف کله از زنگستی بهمانی
افتاد مراد به تو همان قصه که مردم

جایی

جایی که بشیر ستم بختش خون	
جز دعوای حق تو نام چه کند	
دردا که یار جانیه را که نیست	آیند همه رسم و فارا که نیست
شد خاک پای در راه و صد شنای	فارغ گشت راه خدا را که نیست
سهم حواش هر ساد و چه غمناک	از سینه ام خدک جبارا که نیست
هر جا که شدیم درت حشر نیست	چون صف سکان جبارا که نیست
و غیر تم زباده از چشم مردان	چون سره خاک آن کف پا که نیست
صوفی صفای ل غیر غیر تر و خست	آینه خدای مارا که نیست
جایی پس زده عا و صا و جرح	
فموس زین عاکر بلارا که نیست	
آنکه بر کله از جعد منی است	رشته جان از شکن موتی است
طعن بر طوطی بسم من ز کجاست	که بر و راه من لعل سخن می است
نه اسعد که جان مشکلف حضرت	کرچه تن با قامت سرکوی است
پیش شب بیده نه بند من غمناک	چون غم خواب بر سر جوی است
خانه صبر من از روز راندخت فلک	که برین قاعده طاق خم بر روی است
ناز که خون جگر بر روی آموی من	در و شمع آن که ز نکت کوی است
مید به زینت از اسف جایی را	
نخل نطفی که به صف و بوی تو	
صلای با ده ز پر خراپ	سیا سانی که فی اناس خرافا
من مستی ذوق می بری	چکه را یدم کشف و کرات
ی و نعل ست رو من	بنام زور جی و راه و اوتقا

کای خیر شایان
چون کشتی بی باد
کودک کشتی از باد
نکات زار که در راه
خست و از کج و در راه
بیوفایان و در راه
چون از این کج و در راه
کوتاه و شام و در راه
بخت و شام و در راه
کسی سلطان و در راه
بیان زار و در راه
دل از زار و در راه
چام از زار و در راه
سواد و زار و در راه
کشت و زار و در راه

خون خال چه نویسم بوج خاطر خوش نشم پیش تو جان کج خوشا چو دمسکه خرم کوشال غم برب بخار خوش که در آن کوی شب هم پناه	هونست از تو نشان کج خوش چه القاسم توین خنده خیر منست سرود زم شک که در غم منست چنان خوشم که کمر بستر منست
اگر بای فادام جوی را بکن چه با که چون کرم دوست شکر	
جسمم خرم من کی که جو منست خنده خاک بزم گل که دید منست ابر کوسایه بینداز که در دل جوی بسته در شاخ کج خرم خندان گل	از غم خیر راه نه که در منست لوح صورتی غم زان چکلست سایه مار و نریند بزم منست هر که چون خنده در من ربابانست
برکت کشت چرخ بر آمد لاله برستان کشتی پیش از آن سرخ غمسکه زنده بزمی منست هر چنانی که کند در منستان گل	گر نه در دور گل ز ساغر غالی گل جایی زنده خود دلم در غم منست
مراقبه صفت سرور	
مرا کار از غم عشق تو زارست اگر از سینه پر می در دناست تو کشتی از قرار خوش لیکن بعد عشق و امن رختی پس	دلم رفت جوی و کجاست و کار ز دیده کویم اسبجاست مرا آن خیره ری برقرارست که خد را از غمی بر عذارست
مهر کرد از رخ زرد من ای شک در دهن صد خار از زحمت چرخ	کزان چاکسارم یادگارست کار پروای گلکشت بهارست

خون خال چه نویسم بوج خاطر خوش
نشم پیش تو جان کج خوشا
چو دمسکه خرم کوشال غم برب
بخار خوش که در آن کوی شب هم پناه
هونست از تو نشان کج خوش
چه القاسم توین خنده خیر منست
سرود زم شک که در غم منست
چنان خوشم که کمر بستر منست
اگر بای فادام جوی را بکن
چه با که چون کرم دوست شکر
جسمم خرم من کی که جو منست
خنده خاک بزم گل که دید منست
ابر کوسایه بینداز که در دل جوی
بسته در شاخ کج خرم خندان گل
برکت کشت چرخ بر آمد لاله
برستان کشتی پیش از آن سرخ
غمسکه زنده بزمی منست
هر چنانی که کند در منستان گل
مراقبه صفت سرور
مرا کار از غم عشق تو زارست
اگر از سینه پر می در دناست
تو کشتی از قرار خوش لیکن
بعد عشق و امن رختی پس
مهر کرد از رخ زرد من ای شک
در دهن صد خار از زحمت چرخ
کزان چاکسارم یادگارست
کار پروای گلکشت بهارست

ساقی شراب لعل گرد افکند مغای پیشان خرابات عشق را کوبند بر کشتی چرخ را ز کوشش که پروانه دوش نشان جوید زوت ای خوابت بگل که ناست اولی همه تو بودی آخر همه توئی	ناگیت که حال این کار عادت مغوی بتر زاده و فکل آب عادت دانی که سیر کلام چنگ عادت در کشتی شراب شایع عادت غدی زده وقت غیش را عادت ای طاف بستر در کمان عادت
جای اگر ز غم تو دار و بانگی ای غم زنده دفتر من است	
چو بار و چه سودا بهار زو کشت و یادم آن هر کویست ارم آن کج غلی و ز سوسایه دور و دلی نانه صبر ولی موعده وصال رسید بموت نشن وری دلم ای دانا بکار شاه دمی شغل جو دلاور من	خارج صحبت اوکل مجاز زو کشت خوشا کیکه یار و دیار زو کشت که روزم از تو شبها آرزو کشت شکست شتم آما کار زو کشت ایو خیال تسلی که یار زو کشت نشیخ شهر که او هم بکار زو کشت
رسیدیم جمعی جوی خوش یار دلی بکوشش شاه و شاهوار زو کشت	
دوش و دیو و چشم و سیم غمی کشت گریند غم از غمی چندی نبود مجموعه یار که کعبه ریزان از سهر	سوزن بید بخت از غمی کشت غالباً از شوق آن لایه ای کشت یاد بر در دل من چشم که دوی کشت

ساقی شراب لعل گرد افکند
مغای پیشان خرابات عشق را
کوبند بر کشتی چرخ را ز کوشش
که پروانه دوش نشان جوید زوت
ای خوابت بگل که ناست
اولی همه تو بودی آخر همه توئی
ناگیت که حال این کار عادت
مغوی بتر زاده و فکل آب عادت
دانی که سیر کلام چنگ عادت
در کشتی شراب شایع عادت
غدی زده وقت غیش را عادت
ای طاف بستر در کمان عادت
جای اگر ز غم تو دار و بانگی
ای غم زنده دفتر من است
چو بار و چه سودا بهار زو کشت
و یادم آن هر کویست ارم آن کج
غلی و ز سوسایه دور و دلی
نانه صبر ولی موعده وصال رسید
بموت نشن وری دلم ای دانا
بکار شاه دمی شغل جو دلاور من
رسیدیم جمعی جوی خوش یار دلی
بکوشش شاه و شاهوار زو کشت
دوش و دیو و چشم و سیم غمی کشت
گریند غم از غمی چندی نبود
مجموعه یار که کعبه ریزان از سهر
سوزن بید بخت از غمی کشت
غالباً از شوق آن لایه ای کشت
یاد بر در دل من چشم که دوی کشت

جای کران سنه تو پیکار شد مرغ این بخت برین که کشش نماند		دلم ز جوهر اسان زان بر اسان نخت که در زان پیکار شای بکش لایس عورت کش قرقانی بکوسا پس من رفکر در صند بکش جان شین کهنای به بهان چو کار کش کشی یا کسان قیام	
که جوهر و محیط قافرا اسان که قطب نده دلا ن خد شاست ستاره خرد کف بهر اسان کشتن در پی زار تا سیاست که شکلات طریق زبانش است نهاد داده بدست شکست کاست		کدامی در شان پیکار ده جای بهر تو گیت کانی که باد شاست	
سینه تنگ نه جای نوزیاد لیت برخ زرد و مرغی طایعین از هری چندان در دگر که نام کرده بیخت و باغ صحرای جان دوستلان خست نام تا کی در من که سودای بخت کز سگان کوی		خوش بیا چشم من بشیر که روشن کوی رقی در حال دروندان در کمان قدم در کمان نم باور بهر کل نفس را در بهر لاله سوزان دور و دور دل این عشق مبین شریانی که سلسبیل و گز	
تا رسید اصل سبکوت کجایم شای دید و جای در شکلات پنهان		نفت سیم زرقایی یون بدست اگر کند یکل ازین شش نیت که شکست کرب بر کشت ازین که شکست عمری آن شکست شش من	

دلم ز جوهر اسان زان بر اسان
نخت که در زان پیکار شای
بکش لایس عورت کش قرقانی
بکوسا پس من رفکر در صند
بکش جان شین کهنای به بهان
چو کار کش کشی یا کسان قیام
کدامی در شان پیکار ده جای
بهر تو گیت کانی که باد شاست
سینه تنگ نه جای نوزیاد لیت
برخ زرد و مرغی طایعین از
هری چندان در دگر که نام کرده
بیخت و باغ صحرای جان
دوستلان خست نام تا کی در
من که سودای بخت کز سگان کوی
تا رسید اصل سبکوت کجایم شای
دید و جای در شکلات پنهان
نفت سیم زرقایی یون بدست
اگر کند یکل ازین شش نیت
که شکست کرب بر کشت ازین
که شکست عمری آن شکست شش من

چو در نظاره آن روی نتوان چون چو گفتش سخن تلخ چند گفت باز بین ز پر سن نام زارش لک اگر کو تو جای کس دفغان ای		مرا به از شکایت جانیش است که شرم دارم از این لب بدست در آب کشته جان عکس لاله و سن میکر خرد که او غلبه یاب چون	
از کوی زده ساعت بجا نشو یکم از نقل از کف دندان در دهن تا کی میان سخن افشای سحر عشق پیمان زده از شکست محاسبی دیوانه چه خوش سخن گفت کوشش بیکانه و آریام ازین پس کوی تو		وز در صبح نمره مستان خوشتر در دست از بسجده اند خوشتر این گفت و گو کشته کاشانه خوشتر پیش من از شکست من با خوشتر دیوانه شو که عشق زووانه خوشتر که آتشنا پیش تو بیکانه خوشتر	
جای غمت بسینه صفا که خوشتر یعنی مقام کج بورانه خوشتر		تا ز آتش تبش رختا که گفت بیار تو شد دل لبت چای پیش در دیده و در غایت خیال که کنم هر سجده که در عسر خود آرد بهر تو کوشش کجی بشین کز رخت شب هر جا ز لطافت سخن رفته دانات	
جای که همه عالم می آید تا بخت ترکی ناب گرفت		پس شعله کزانی دل اجابت کش از روی شربت عاقبت زینسان خیال توره عاقبت عابد که جز ابروی تو محراب گفت کاشانه ما را بهر متاب گفت بس نخت که بر غنچه سیراب گفت	

چو در نظاره آن روی نتوان چون
چو گفتش سخن تلخ چند گفت باز
بین ز پر سن نام زارش لک
اگر کو تو جای کس دفغان ای
میکر خرد که او غلبه یاب چون
وز در صبح نمره مستان خوشتر
در دست از بسجده اند خوشتر
این گفت و گو کشته کاشانه خوشتر
پیش من از شکست من با خوشتر
دیوانه شو که عشق زووانه خوشتر
که آتشنا پیش تو بیکانه خوشتر
جای غمت بسینه صفا که خوشتر
یعنی مقام کج بورانه خوشتر
تا ز آتش تبش رختا که گفت
بیار تو شد دل لبت چای پیش
در دیده و در غایت خیال که کنم
هر سجده که در عسر خود آرد بهر تو
کوشش کجی بشین کز رخت شب
هر جا ز لطافت سخن رفته دانات
جای که همه عالم می آید
تا بخت ترکی ناب گرفت
پس شعله کزانی دل اجابت
کش از روی شربت عاقبت
زینسان خیال توره عاقبت
عابد که جز ابروی تو محراب گفت
کاشانه ما را بهر متاب گفت
بس نخت که بر غنچه سیراب گفت

از نوای ایلان که چو حاصل هر بویان
بیسری گشته با خاک و غوغی است
چون بنام از تو که ناله آید عسکر
جام کلک و حوض غزل است که نیست
در میان گشت یک شک و خفت
که ترا از نام ما و ز ناله ما نماند گشت

<p>آن خرد که دشمن زما دل گرفت جان که باقی بود ای ربا پندرو تن قناده از پای چون محسن رایانه آهش باید بدرد از حال مال کرد و در ایشاد سبیل شکر مرق قسبل اید و خوش آن قنبل</p>	<p>جلالش که تویی مسند جامی جام از سر شک لعل رنگن گری کار کزانت</p>
<p>جان فدا ایش هر کی منزل گرفت رفت و غوی عسیر سبیل گرفت جان برید از تن پی محسن گرفت خوش را از حال غافل گرفت یار از زن دریا رو سال گرفت کو تواند درین حال گرفت</p>	<p>آن خرد که دشمن زما دل گرفت جان که باقی بود ای ربا پندرو تن قناده از پای چون محسن رایانه آهش باید بدرد از حال مال کرد و در ایشاد سبیل شکر مرق قسبل اید و خوش آن قنبل</p>

کی تو اندجامی از بی منتش
چون زگره پایی و در کل گرفت

کران چو فاعل باشد
نیزین شهر را بر سر است
مزن بر دلم زخم و مرهم من
مکن سزای عشق و شمع
ز نوشین لبست بزن و خطه
میفتان هر شک ای دوست

مبین لعل میکوش ای ای رسا
که بجای از آن عالم شدی پرت

[illegible]

کوه که قطب یا این عشق آسمان است
 حدیث چتر مرغ میرقاقل کوی
 فراز و شیب به از هر روان کس
 زنا چون کبشی کعبه از منقل
 بند دیده کرت نیست قوت بخون
 چو سودا قلندر حشر بنویف را
 که کوههای بلار یک آن بایست
 کس سایه بان زنده ماندن فیلان
 که پیش مرغ هوا که دو و کسایت
 چه چاک که ازین حشرش بایست
 که بق منزل اسی قوی دشمنان
 متاع عشق خود را گران گفان

برای عشق تو جامی ز ناله بسنخه
زبان او چو دایمی از برای جهان است

کربود و خاکش بر لب ز کوی فخرت
 کیوانه پاکشان روزی رون
 رشته نیت بران صابران کند
 بت پرستان از دل سرزندند
 چشم از دم گشوده آید تو خیم نیست
 بستان خط نقش و دل پاک
 بر که باشد روزی جلالت
 چون بتای هوشنا که در شجر
 ده کچھ تیر کرایش در کوه
 کر ز شمع روست افروزند
 خانه ویرانند ز باران
 چون شمع ما را حار و باران

آنه شوق از جفا بمان غزل
آنه خود آنک خون دیده در این غزل

آن گیت سواره که بلائی از نیست هست درخشنده چو پشت سمشه آتش جوان است از اسب سوارش در شش و آرم ز دل دیده چو دیم برافت ز من و کوه افکنده در ده	صد خانه برانداخته و خانه زینت سرمه است خرامنده چو بر روی نیت آسایش جان است اگر بزم شیرین که فروخته خار عرق کمر چو نیت اینک سر نمیشیر اگر بر سر نیت
--	--

[illegible][illegible]

کز قصه خود عرض زایش توان کرد صد شکر خدا گوهر دان هر چه هست		کفایت سخن رانی جای زلفت از پسته شکر زلفت که آری سخن است	
کز چه خلقی ز تو دور دام بلا افتاد و لم از جانتهم از پای فنا و نیست	بچاکس افتاد و آنچه مرا افتادست که مر و غم خلق تو چرا افتادست	همه جا بق مال تو خوشی دلی هر جا درین زشتی تو ای دلی	
زخم تو برو کران آه و من هر روز حال چاک جگر زیش چه دانه زشتی	شعله آن حسد و در غم من افتاد بال پر سوخته مرغی ز تو افتاد این عجب تیرگی صید کجا افتادست کش هر یک پاک بدان قبا افتادست	کفایت جای منت زده بی چون چون بود حال کسی که تو جدا افتاد	
کز زخوبان فاکر زنده است کند نا دیده آن به غم چاهم	جز این به جا هرگز ندید که پنداری مرا هرگز ندید	جدا زان چسان افتادست و لم زان چشم و شوهر افتادست	
خراش لاله کو که کز کز نیاید هر کسی را در جلد و چشم	کز آهوی خطا هرگز ندید زخارا زار پا هرگز ندید که آیدیم با هرگز ندید	بلا باشد غم خوابان و جای خلاهی بین با هرگز ندید	
این هر خواب که ز چشم کز نیست قاصدی که ز جان بر غل و دگر نیست	کشته پند از هر آفتابای نیست قاصد جانان که کو قاصد جان نیست		

بوی معانی
 کیمیا معانی
 خورشید معانی
 بیدار معانی
 دلخیز معانی
 زبان معانی
 غنچه معانی
 بلبل معانی
 دلجو معانی
 زلف معانی
 کیمیا معانی
 خورشید معانی
 بیدار معانی
 دلخیز معانی
 زبان معانی
 غنچه معانی
 بلبل معانی
 دلجو معانی

پرده ز زلم چون غنچه بر خا گرفت میشود ممالک سیاه و گردن سپید	چاک کز شوق انگار هر گریه نیست هر کجا جلا کس و خرامان نیست	از جگر جای کباب ز غم زلفت کاش باغ خواره برست و نماند	
دور از رخ تو چنان افتاد صبر از هر نیکوان توام	کز بهشتی خود بجام اید ایک از تو نیست توام اید	خواهم که بر روز وصل شیت پیش تو مسهوزا رسید	
کفایت ز غم دل چون و این نشان من کفایت	غنا به هر خواهم اید از کار غم زبانه اید دلش تو می دانه اید جان در تو شش اید	جای سرخود و نسا و برور یعنی سبک آسایم اید	
ازان درج که هرگز نیست چو مردم کن با مال جفا	وزان بخت تر نیست که بر زردستان غم نیست	نغمه جسد از کس نیست من کز فلک بشت ز غم نیست	
کن بخشش می از ازل بدو و غم از عشق تو نیست	چو سبب بافتن غم نیست که بر گل زلف ز غم نیست		

نغمه جسد از کس نیست
 من کز فلک بشت ز غم نیست
 چو سبب بافتن غم نیست
 که بر گل زلف ز غم نیست
 ازان بخت تر نیست
 که بر زردستان غم نیست
 چو مردم کن با مال جفا
 وزان بخت تر نیست
 که بر زردستان غم نیست

چون بسوزد جگر از شعله شوق دل را خاک در گشت شعله غم و اعطای لاف بلاغت زده		چون بسوزد جگر از شعله شوق دل را خاک در گشت شعله غم و اعطای لاف بلاغت زده	
تراصابت ترک و فصاحت عجز صحیفه ایست و جو تو بر لطیفه حسن است در شعله غور شیده به تعالی شد		تراصابت ترک و فصاحت عجز صحیفه ایست و جو تو بر لطیفه حسن است در شعله غور شیده به تعالی شد	
کجا رسد تو کس چون ترا بهرمونی توان لال جانی که داده جانی شوق تا این باسک تو در مقام ترک و دب		کجا رسد تو کس چون ترا بهرمونی توان لال جانی که داده جانی شوق تا این باسک تو در مقام ترک و دب	
ز شوق لعل تو صد جام را خور جانی ز راه ساخت تنی بهر زور و طربست		ز شوق لعل تو صد جام را خور جانی ز راه ساخت تنی بهر زور و طربست	
مرا چو قبله کرده و بعد که رویت تو عید خلقی و قربانت که مردم اگر نیست درین عید رسم ندیده		مرا چو قبله کرده و بعد که رویت تو عید خلقی و قربانت که مردم اگر نیست درین عید رسم ندیده	
که شستم از بسوس کعبه و طواف صوم ز تاب حجر تو میسوختم بحسب شد بعضی ملک و لبر کشادی دست		که شستم از بسوس کعبه و طواف صوم ز تاب حجر تو میسوختم بحسب شد بعضی ملک و لبر کشادی دست	
برون خرام و ترس کن که زنده کز بسو هزار بنده جو جانی بود و عاکوبت		برون خرام و ترس کن که زنده کز بسو هزار بنده جو جانی بود و عاکوبت	
لالی رو تو دلغ و دل است و اغ خون بند بردن با طاق محرابم ابروت		لالی رو تو دلغ و دل است و اغ خون بند بردن با طاق محرابم ابروت	
دوغ تو لاله باغ و دل است شمع خواب و اغ و دل است سیاه و جو جانی و دل است		دوغ تو لاله باغ و دل است شمع خواب و اغ و دل است سیاه و جو جانی و دل است	

نفسه را کانی زده
جگر از شعله شوق
دل را خاک در گشت شعله غم
و اعطای لاف بلاغت زده
چون بسوزد جگر از شعله شوق
دل را خاک در گشت شعله غم
و اعطای لاف بلاغت زده
تراصابت ترک و فصاحت عجز
صحیفه ایست و جو تو بر لطیفه حسن
است در شعله غور شیده به تعالی شد
کجا رسد تو کس چون ترا بهرمونی
توان لال جانی که داده جانی شوق
تا این باسک تو در مقام ترک و دب
ز شوق لعل تو صد جام را خور جانی
ز راه ساخت تنی بهر زور و طربست
مرا چو قبله کرده و بعد که رویت
تو عید خلقی و قربانت که مردم
اگر نیست درین عید رسم ندیده
که شستم از بسوس کعبه و طواف صوم
ز تاب حجر تو میسوختم بحسب شد
بعضی ملک و لبر کشادی دست
برون خرام و ترس کن که زنده کز بسو
هزار بنده جو جانی بود و عاکوبت
لالی رو تو دلغ و دل است
و اغ خون بند بردن با
طاق محرابم ابروت
دوغ تو لاله باغ و دل است
شمع خواب و اغ و دل است
سیاه و جو جانی و دل است

چون بسوزد جگر از شعله شوق دل را خاک در گشت شعله غم و اعطای لاف بلاغت زده		چون بسوزد جگر از شعله شوق دل را خاک در گشت شعله غم و اعطای لاف بلاغت زده	
طعن شوق جهان جامی چند شغل او بهر فراغ دل است		طعن شوق جهان جامی چند شغل او بهر فراغ دل است	
و که با زلف من از من قصود تن که از رویت تنش من و نماند و عده میگرد که دیگر ز راه فرقا		و که با زلف من از من قصود تن که از رویت تنش من و نماند و عده میگرد که دیگر ز راه فرقا	
دل از خون غم اندود بر و گو که غم بود شش و شش آن که غم خواه جانم خبر فرقت او داد و شد و آواره رفت		دل از خون غم اندود بر و گو که غم بود شش و شش آن که غم خواه جانم خبر فرقت او داد و شد و آواره رفت	
جگر شد رخ جامی نغمه کی بود بس کشش نودید سر شک جگر اکت		جگر شد رخ جامی نغمه کی بود بس کشش نودید سر شک جگر اکت	
بجلا شد که باز میده روشن شد بدیدارت غبار آلوده می آبی و من این آرزو دارم کلاه و لبر کی که سینه باز جلاله		بجلا شد که باز میده روشن شد بدیدارت غبار آلوده می آبی و من این آرزو دارم کلاه و لبر کی که سینه باز جلاله	
کن جدم در غم که اینان غلغله چه حاجت پاسبان که دور و بام تو اگر چون قایم نیست در روز و شب		کن جدم در غم که اینان غلغله چه حاجت پاسبان که دور و بام تو اگر چون قایم نیست در روز و شب	
چون عاقبتی میده چشم و دار سخن جامی ولی در گرفت و کوه و دشت و باغ و گلستان		چون عاقبتی میده چشم و دار سخن جامی ولی در گرفت و کوه و دشت و باغ و گلستان	

چون بسوزد جگر از شعله شوق
دل را خاک در گشت شعله غم
و اعطای لاف بلاغت زده
طعن شوق جهان جامی چند
شغل او بهر فراغ دل است
و که با زلف من از من قصود
تن که از رویت تنش من و نماند
و عده میگرد که دیگر ز راه فرقا
دل از خون غم اندود بر و گو که غم
بود شش و شش آن که غم خواه جانم
خبر فرقت او داد و شد و آواره رفت
جگر شد رخ جامی نغمه کی بود
بس کشش نودید سر شک جگر اکت
بجلا شد که باز میده روشن شد بدیدارت
غبار آلوده می آبی و من این آرزو دارم
کلاه و لبر کی که سینه باز جلاله
کن جدم در غم که اینان غلغله
چه حاجت پاسبان که دور و بام تو
اگر چون قایم نیست در روز و شب
چون عاقبتی میده چشم و دار سخن جامی
ولی در گرفت و کوه و دشت و باغ و گلستان

<p>طریق عشق جان جان جان جان جان</p> <p>چو دهم که غم را ببرد و شادمان</p>		<p>دی چو دیدم که مرا از راه کردید</p> <p>بار قیام که نه بگری و ازین</p> <p>بیدار میگفتی نه راه را نگذاشتی</p> <p>من نیامووم زمانه را و خوش آن</p> <p>بر نشان ای پادشاه بهانه سجده را</p> <p>کرده آخر دگرش جا کرده و حل می</p>	
<p>و این ان بختی که از پس دیدی</p> <p>آن شارت که در پیش بن خنید بود</p> <p>من غیرت ختم که خان به رسید چو</p> <p>شبه شب بهر کوی ای لعل بود</p> <p>تنگید کس که رخ رخا لاله بود</p> <p>بی کانه از عاشق چاره بچیدن بود</p>		<p>جای آفران بر این بزم طهارت</p> <p>خود بگویر از سر عشق و درین بود</p>	
<p>لعل از خاک پا میگوید</p> <p>هر که محراب بر او تعید</p> <p>عقد زلفیج چ ترا</p> <p>ز آن که به را مقیم درت</p> <p>ز اهدا زور و خویش ملینا</p> <p>ست عشق تو در دود و دانه</p>	<p>تشنه ز آب حیات میگوید</p> <p>عقل و امانت میگوید</p> <p>خود از مشکلات میگوید</p> <p>کافر سومات میگوید</p> <p>صوفی از اوار و آفتاب میگوید</p> <p>حیل و ترهات میگوید</p>	<p>جای از ترهات بسته دمان</p> <p>سخن از طره هات میگوید</p>	
<p>جز سر کیش نه راه را میگوید</p> <p>بر درش بهاس که نه از آن</p> <p>که به هم خاک کرده درین جان</p>	<p>بلبل بی زبان جان میگوید</p> <p>و چه در دست اندام میگوید</p> <p>چکه زین که در کوی آن میگوید</p>		

کوی عشق جان جان جان جان جان

چو دهم که غم را ببرد و شادمان

دی چو دیدم که مرا از راه کردید

بار قیام که نه بگری و ازین

بیدار میگفتی نه راه را نگذاشتی

من نیامووم زمانه را و خوش آن

بر نشان ای پادشاه بهانه سجده را

کرده آخر دگرش جا کرده و حل می

جای آفران بر این بزم طهارت

خود بگویر از سر عشق و درین بود

لعل از خاک پا میگوید

هر که محراب بر او تعید

عقد زلفیج چ ترا

ز آن که به را مقیم درت

ز اهدا زور و خویش ملینا

ست عشق تو در دود و دانه

جای از ترهات بسته دمان

سخن از طره هات میگوید

جز سر کیش نه راه را میگوید

بر درش بهاس که نه از آن

که به هم خاک کرده درین جان

بلبل بی زبان جان میگوید

و چه در دست اندام میگوید

چکه زین که در کوی آن میگوید

صبر

<p>صد لاکریش پیش آید بهر کوی مرا</p> <p>کر کشش از غم غماری باز بر آن</p> <p>دیگران این روشن که از نور بود</p> <p>جز بروی آن یی رو چشم روشن</p>		<p>کر بود روزی وانه که توانی</p> <p>جای چاره را از روز جان تن</p>	
<p>قدسیان کن بهای هر کوی بود</p> <p>آن فوخی مان که در نهان بود آن</p> <p>نوع و حسن بیلی را جلوه نگاه از</p> <p>چست انی غمهای شکسته در</p> <p>در دل از یک کوی بی شک راه دید</p> <p>از خیال آن ابرو مردان چشم</p>	<p>عیش عشاق آن که در پروت بود</p> <p>پیش آن لعل فوخی آن لعل فوخی بود</p> <p>کوشا را از دانه های شکسته بود</p> <p>ببلان شاعر کل لعلهای فوخی بود</p> <p>بر خیالت مرد و زن از شک جگر بود</p> <p>طاقتا بهر کدر بروی چون سبزه بود</p>	<p>کس خال نخل ولایت از جامی</p> <p>دیگران نخل سخن را که در روزی</p>	
<p>ای کسانیکه در کوی کناری دارید</p> <p>ناکمان که کوی آن راه کناری سید</p> <p>سر بر قفسه غم بهار غم</p> <p>میر و موی هم جان را بستانید</p> <p>تن فرسوده من بر سر آتش کنید</p> <p>بعد که از من محروم می گویید</p> <p>جز کلاه غم و حسرت ملاک من</p> <p>باغ غم از خودم جای هنوزم شد</p>	<p>آنجین در غم و اندوه مرا کارید</p> <p>بر شما باو که از حالت یاو آید</p> <p>یک بیک محنت اندوه مرا بشوید</p> <p>یاو کاری بکن اول بسیارید</p> <p>چو شو و کیش فاشا که را بکنید</p> <p>شکوه ترا که محسوسم از آن میاید</p> <p>هر چه تا روز ابد بر سر خاکم کارید</p> <p>بر شما رشک در سایه آن میاید</p>		

کوی عشق جان جان جان جان جان

چو دهم که غم را ببرد و شادمان

دی چو دیدم که مرا از راه کردید

بار قیام که نه بگری و ازین

بیدار میگفتی نه راه را نگذاشتی

من نیامووم زمانه را و خوش آن

بر نشان ای پادشاه بهانه سجده را

کرده آخر دگرش جا کرده و حل می

جای آفران بر این بزم طهارت

خود بگویر از سر عشق و درین بود

لعل از خاک پا میگوید

هر که محراب بر او تعید

عقد زلفیج چ ترا

ز آن که به را مقیم درت

ز اهدا زور و خویش ملینا

ست عشق تو در دود و دانه

جای از ترهات بسته دمان

سخن از طره هات میگوید

جز سر کیش نه راه را میگوید

بر درش بهاس که نه از آن

که به هم خاک کرده درین جان

بلبل بی زبان جان میگوید

و چه در دست اندام میگوید

چکه زین که در کوی آن میگوید

بخواهیم بگذارد برده افتاد	که پیش چشمش از این لعل خیزد
قداده سگش بگردم فکند	کشان کشان پیشش شکاکچه
که کم نیستانید نیم جان مرا	بجاک سس سس سوار من چه
اگر شمار خیل سکاخی بشنید	مرا بسوزم از سگ آن کانه
نموده دل طاری الی جای	
درین کز غم ارباب و خجسته	
بگشت بهار این طوطا شاد	ز گل لی روی تو جز آلوده فکند
چو سو ز روزه بخت اگر شیرین	ز لوی خودی در روزه فکند
در آید هر که پنی ز درباری غباری	در بخت سر می شش آن کج
مخوان پس پس ای کی خورام	که شکهای عشق از دست است
که شد در دم لغت چه کرد کرد	چو دلفین که از غره شش
اگر مقصوفی آزادی از سر و دست	صبا نه از زبان سس آن کج
کو جای آن که ز غم چشم رها نه	
خلاصی مرغ دام افتاده آهنا	
کرند با از لطف بر پیش می	جمله لعل از لعل آردی خود
من سر کوی ترا شیم بر سر	که سوار منم کوی خود
خاک کوشش زخم باشد ز غمت	بند فکرم غرق می کوی خود
عشق با غمی شد کفر لم را بیان	ایند بیداد و جوانی خود
چون می خورم ولی از سگ سگ	تا چون تر کوی کای خود
چون می خورم بر رانه شد لعل	بهمان از هر کس خود کوی
بفرودند از غم جامی که طاری	لی خوانی و نفس از کوی خود

بخواهیم بگذارد برده افتاد
قداده سگش بگردم فکند
که کم نیستانید نیم جان مرا
اگر شمار خیل سکاخی بشنید
نموده دل طاری الی جای
درین کز غم ارباب و خجسته
بگشت بهار این طوطا شاد
چو سو ز روزه بخت اگر شیرین
در آید هر که پنی ز درباری غباری
مخوان پس پس ای کی خورام
که شد در دم لغت چه کرد کرد
اگر مقصوفی آزادی از سر و دست
کو جای آن که ز غم چشم رها نه
خلاصی مرغ دام افتاده آهنا
کرند با از لطف بر پیش می
من سر کوی ترا شیم بر سر
خاک کوشش زخم باشد ز غمت
عشق با غمی شد کفر لم را بیان
چون می خورم ولی از سگ سگ
چون می خورم بر رانه شد لعل
بفرودند از غم جامی که طاری

میرسد با صبا و زیار یادم میدهد	از فرمان فرخ خوش فکر یادم میدهد
شاه کل می نماید از نقاب غنچه روی	تا کی آن گل رخسار یادم میدهد
کی شاید ز کس محرم چشم از خواب باز	شیده آن کس چار یادم میدهد
میشود در پرده گل هر دم بر غنچه	مخت محرومی و یار یادم میدهد
سوی بستان هر دم که گریه یادم	باز از آن کیهای زار یادم میدهد
شعله زویش کای ز غم سنگدل	چند از آن شوخ فرانس کای یادم میدهد
عز خود کو کند جای صرف کردی	
چون کس پیش می یکنهار یادم میدهد	
خاسته بر سوخت کوی قنوی رسید	بر من از ترک ندی من رسید
اشک غم من بر رخ زردم کی خیزد	ز آنچه در شبستان بی روی رسید
ز لسان هر سبکبازی آمد بریدن	کرد بخت به مدکان بسوی رسید
اغوش آن است که غمی شام پیدا	اینک آن یوانه زوید بسوی رسید
بتیغ او را داده اند آس زلال زنا	جانی که ز غم کان یکلی من رسید
با و جنبه بوجر اش که مشکین است	کرند از صحرای مشکبوی رسید
هجو جای سر و چشم من یادم میدهد	
هر غبالی که ز غم نوبی رسید	
و می دلم مساعد و قبال من بود	کان نقاب سایه بجا کم فکند بود
سرودش فکند سینه در بزم	در تب باغ عمر بهام بسند بود
بارند به سحر ابراز انشت چمن	کایم وصل یار چو برق چمنه بود
بر شاخ گل که پیشش قاف لطیف	خندیده غنچه در چمن جای خند بود
و صدفش در طبعش شایسته	از چای بر تنی که نهان بر زنده بود

میرسد با صبا و زیار یادم میدهد
شاه کل می نماید از نقاب غنچه روی
کی شاید ز کس محرم چشم از خواب باز
میشود در پرده گل هر دم بر غنچه
سوی بستان هر دم که گریه یادم
شعله زویش کای ز غم سنگدل
عز خود کو کند جای صرف کردی
چون کس پیش می یکنهار یادم میدهد
خاسته بر سوخت کوی قنوی رسید
اشک غم من بر رخ زردم کی خیزد
ز لسان هر سبکبازی آمد بریدن
اغوش آن است که غمی شام پیدا
بتیغ او را داده اند آس زلال زنا
با و جنبه بوجر اش که مشکین است
هجو جای سر و چشم من یادم میدهد
هر غبالی که ز غم نوبی رسید
و می دلم مساعد و قبال من بود
سرودش فکند سینه در بزم
بارند به سحر ابراز انشت چمن
بر شاخ گل که پیشش قاف لطیف
و صدفش در طبعش شایسته
کان نقاب سایه بجا کم فکند بود
در تب باغ عمر بهام بسند بود
کایم وصل یار چو برق چمنه بود
خندیده غنچه در چمن جای خند بود
از چای بر تنی که نهان بر زنده بود

بشعش لعلش پندک بن	زاد کن ز ناله لبش که فرود
شبهای هر پنج جای هند شک	
غنی که روز وصل تو بهمان فرود	
خال کو شیر را پس و آن کل کند	خانه سازید و جام را در آن نر کند
چون چون من کن بریت کو نعل	گاه کلای نیست خنجر با قل کند
حیف باشد من که شش خد	پیش از آن که گوشت خنجر را نعل کند
من مادم طاقت دیدار او تا بظ	پیش رویش به خنجر داج کند
تن اگر یار شد بر سر سار میم	ای عزیزان کن نعل نعل کند
نیست پیش اهل دیو بریدی تر	چند دیر دوا در دلی حاصل کند
چند در کشیدی ز شکوی عقل	
ای هر جان پیش از یک جود الای	
هزاره که سوز که از سینه بر آید	دو دیت کرده بوی کباب بکشد
نزدیک بر دهن سدا ز شکله	چون کل از دود و زاده نعل آید
من بزم می تو که بهر که بستم	در چشم من ز بار که خوبست آید
از خون جگر بگذرد و دیده بدم	زان روز که ز غم خیال تو در آید
بگذر بزم کسی که کنم سر	در ای تو زان پیش عمرم بهر آید
پوسته عای تو که چون کنایت	کار می زدست من و پیش آید
جز از من که در جانی زین پس	
باشد که ز صد الکی کار آید	
بازم کند سوخ بوی تو می کشد	خاطر خنجر مت شک می کشد
دل کو دو سپه از غم جان کنی	عشقش فغان کفیه بوی تو می کشد

منه و دل سوخته
شعش لعلش پندک بن
غنی که روز وصل تو بهمان فرود
چون چون من کن بریت کو نعل
حیف باشد من که شش خد
من مادم طاقت دیدار او تا بظ
تن اگر یار شد بر سر سار میم
نیست پیش اهل دیو بریدی تر
چند در کشیدی ز شکوی عقل
ای هر جان پیش از یک جود الای
هزاره که سوز که از سینه بر آید
نزدیک بر دهن سدا ز شکله
من بزم می تو که بهر که بستم
از خون جگر بگذرد و دیده بدم
بگذر بزم کسی که کنم سر
پوسته عای تو که چون کنایت
جز از من که در جانی زین پس
باشد که ز صد الکی کار آید
بازم کند سوخ بوی تو می کشد
دل کو دو سپه از غم جان کنی

از جود حلقه حلقه سنبیل مار شود	چون کاظم بجله نوی تو می کشد
بس پر خرقه پوش که در دود لیل تو	از سر نهاده زده بوی تو می کشد
بوی توافت از گل تر سبیلان	چندین بجای خار بوی تو می کشد
تست چه بر زده دل بچید کن	کینهها هم زنده می تو می کشد
اشقه بلیست جدا از بهار غ	
جای که از لبی کل می تو می کشد	
کدام سر که برین سنان خاک شد	کدام دل که برین غمت لال شد
کدام پر سنا ز دودت شاگل	که در هوای تو چون شمع چاک شد
گوشت ناگه از جان عمر باک شد	بسوز لاله تشنه جان داک شد
بجز عشق مرا غم هزار بار بخت	عجب ترا که کاسم به نعل ناک شد
براحت حسن خراکی شود بی را	که حرف مهر تو شش لوح خاک شد
خودای که دل شو که مست تو می کشی	که آیین نشه خوری تاک شد
زفت لی نه رویت شش کی جای	
سر شک تابشک که آسمان شد	
ساقی می که میکش رافع باب شد	پر کن صبح که دور شک میاب شد
درده شراب که جان دل خود	در بزم غم برش تخراب شد
از دود خوشی که بخت نیست عیار	از آراجم عیش تخیل جاب شد
عمری عای چه و حال تو گشته ایم	شت خدی را که بهر سجا شد
نه را فروغ عاری تا به بدشت	وقت طلوع که بکوه آفتاب شد
هر جا نظر که بنا کرد مدع	سیلاب غم رسید بیکدم غر شد
جای که پوش شاه رساند حدت	که خور و لطف نظم تو در خوشا شد

از جود حلقه حلقه سنبیل مار شود
بس پر خرقه پوش که در دود لیل تو
بوی توافت از گل تر سبیلان
تست چه بر زده دل بچید کن
اشقه بلیست جدا از بهار غ
جای که از لبی کل می تو می کشد
کدام سر که برین سنان خاک شد
کدام پر سنا ز دودت شاگل
گوشت ناگه از جان عمر باک شد
بجز عشق مرا غم هزار بار بخت
براحت حسن خراکی شود بی را
خودای که دل شو که مست تو می کشی
زفت لی نه رویت شش کی جای
سر شک تابشک که آسمان شد
ساقی می که میکش رافع باب شد
درده شراب که جان دل خود
از دود خوشی که بخت نیست عیار
عمری عای چه و حال تو گشته ایم
نه را فروغ عاری تا به بدشت
هر جا نظر که بنا کرد مدع
جای که پوش شاه رساند حدت

نشد شیرینی گفتار و در جان ماند لعل او در خندت هر باری که شکست و ده گرفت از غلظت و خواب این چشم روز در چشم شب تیره و سبلی نشاند	اشد انداخته ایچ لپهای سنگ گشت در بر چشم من از گریه که مهر بار بود که چه کار من شب تا صبح که بار بود ایچ شش آن می چشم من این بخت بود
و صلت یافت دل خیال تو جان سپرد یاری که پاک کرد به این غم رشک لاغر شدم چه خفت جان که ز برون پر عاشق نمان جان گفتا بد پیش تو	جای آید بشنیده لب رسا برود خون که چکبید چو دمانج و خشود بر تن یکدیگر است مرا میتوان شمرود در ویش خستی که تو نیست پیش بود
می چرخم که در چشم ساقی پرست که جام چو می روی که من که خست	دور از لب تو جام می که کوکون سپرد که می چو جام از نفس من فرود
فردا که دوست گشته نوز و زانند شد روی دوست قبل که او باشم پس برسان نوزده که چون طفل خورل عاشاک من لباس سلامت شمشیر	خیز و ز خاک بار در که جان نماند تا در زمانه خوش بیاقت را کنند در کتب تو لوح محبت سجا کند که عشق از پارس ملامت روا کنند
سکینه فتنه میکند که خشن دوست تو در میان هیچ نه بهر چه هست او جای بمیرد در غم یاری که بهر او	بی او که کوه و ده جان اهلان هرم خود هست که در بهر خود بماند گر صد هزار بار بمیری که را کنند

بسیار آید و در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم
بسیار آید و در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم
بسیار آید و در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم

چو دست من ز خاک شبانه برخیزد نشان بخندن لپهای او کم باد زلفت غم فلک بس که میرود بالا بود بهمانه من نظاره بر رخ فلک	بهر ارغشته و شور از زمانه برخیزد بود خیال دلی از میانه برخیزد کیا محنتم از بام خانه برخیزد خوش آن بان که پیش این بهانه برخیزد
چو تیر چو رنده بر کمان سیدش از زمانه زمینی آن نیست شعله لکان بهر که چو رود و در جامی خاک هیچ با دی این آستانه برخیزد	بهر ارغشته و شور از زمانه برخیزد بود خیال دلی از میانه برخیزد کیا محنتم از بام خانه برخیزد خوش آن بان که پیش این بهانه برخیزد
دوستان باز هم عجب ری فدا جان رسید از تن کوشش رسید با بلا خواهم و زار به عافیت در عزم وصل محرم شد قرب	دل هم عشق تو بخاری فت و از نفس غمی بکزاری فت و هر ساعی را غریب یاری فت و دآن کل در کف غاری فت و
عقل شده مقون شکی نیستش چشم پوشیده شش میم خواب	ساده در دام طراری فت و خفته راجحت بیداری فت و
عمر با جامی و فاد و زید و مسد کارش آخر با جاکاری فت	طوطی از شکر دهان میکند زان لب شکر کی میکند
جان آن لبها حکایت میکند هر که میگوید حدیث سبیل دور از آن جان کنایان زان لب همچون کمانه جلا	بشنو از لب چو کمانه میکند انچه اینها شکایت میکند جانب را رعایت میکند

سکندر در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم
بسیار آید و در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم
بسیار آید و در کتب
نموده چاکر در دست
بر لبش که در کتب
بستاند انداخته غم

چشم خوش می کشد اینجا		سعد بخشش جای میکند	
قل جامی را چه حاجت ز غم رخ		غمزه او را کفایت میکند	
بکشد پنهان غم خلق عالم بخشد	چشمه نشسته در کوی تو بر رخسار	صد هزاران رت اندر جان	رخسار از تو طبع رخسار
هر چه در عالم هستی نیم نیامد تو	فکرت کوئی ناز از کار عالم	نقشند آن تصویر لب و دندان	در دهان غنچه تر عقد سحر
بی لب لعل مرسان شراب را	از قبح خورند و از ترکان	سینه ریشانی قیامک بایستد	نخلک را روی که بر بالای رخسار
از دل جامی بین یکبار کسی		چون آن برانه غم غم	
دی بود آن کاغذ کز کس تر	بهر کمان گمان بر او نبسته بود	یکدل اندر زنی بدیم حسد نظام	کشن آن بر و گمانی بر رخسار
خمن توی و صبر از دل سنگ	زانشی که فعل سوادایش بسته بود	رشته با بود از کجاینها جگر	بوسش را چون آن سرش بسته بود
شد دلم صد شاخ با هر یک صفت	شاه جهان کس بر کس نبسته بود	او زشت از او نماند چه چاره	مگر این تندر ما را با کی بسته بود
دیده جامی که گمان آن کس نباشد		اگر روزی نماند سودا غم نباشد	
هر شربت بکشد و دلم را زینت	از ناله دارم در دوی و بازینت	آه از دل سخت تو که کینه کس نباشد	کرم عشق از سخت صدا باینت

چشم خوش می کشد اینجا
سعد بخشش جای میکند
قل جامی را چه حاجت ز غم رخ
غمزه او را کفایت میکند
بکشد پنهان غم خلق عالم بخشد
چشمه نشسته در کوی تو بر رخسار
صد هزاران رت اندر جان
رخسار از تو طبع رخسار
هر چه در عالم هستی نیم نیامد تو
فکرت کوئی ناز از کار عالم
نقشند آن تصویر لب و دندان
در دهان غنچه تر عقد سحر
بی لب لعل مرسان شراب را
از قبح خورند و از ترکان
سینه ریشانی قیامک بایستد
نخلک را روی که بر بالای رخسار
از دل جامی بین یکبار کسی
چون آن برانه غم غم
دی بود آن کاغذ کز کس تر
بهر کمان گمان بر او نبسته بود
یکدل اندر زنی بدیم حسد نظام
کشن آن بر و گمانی بر رخسار
خمن توی و صبر از دل سنگ
زانشی که فعل سوادایش بسته بود
رشته با بود از کجاینها جگر
بوسش را چون آن سرش بسته بود
شد دلم صد شاخ با هر یک صفت
شاه جهان کس بر کس نبسته بود
او زشت از او نماند چه چاره
مگر این تندر ما را با کی بسته بود
دیده جامی که گمان آن کس نباشد
اگر روزی نماند سودا غم نباشد
هر شربت بکشد و دلم را زینت
از ناله دارم در دوی و بازینت
آه از دل سخت تو که کینه کس نباشد
کرم عشق از سخت صدا باینت

کامل

کر کوکین از عشق ناله غیبت		گر که بود و او اند ازین بارینت	
بر قصه طبع غنچه چه آگاهی ازانت		کا زده ولی در ده دیوارینت	
افغان دلم آید از آن طوطی شکر		چون آن مرغی کشت با رینت	
بی روی تو ناله دل ازین شکر		چون مرغ نفس کز غم کلزارینت	
جامی کمن از رخسار کس نمی کرد		یار آن نبود و کس ستم یارینت	
یار رفت از چشم دور ناله کار	بر کج صد داغ حسرت یار و کار	روی کرد آلود خود بر خاک بودم	کس هم کشتن بر کج یار و کار
گرچه پریشان ز غم زنی توانی	عمر چشم راه شطرا و کار	کرد خدایت غم زنی توانی	عمر افشاست از غم زنی و کار
سروین کشت بر طبع من نشان	شکل کل از لطافت شرمسار	دوق بر همت مجموع خدک	نغمه پیکان بر کج یار و کار
دور از آن بی یکن باغی نامی گام		راستی رفت تویش غم را و کار	
دلم میل کی سرو سی کرد	کدو خوش عمارت کس نباشد	اگر چه بی روی گمان جدید	بجدا اند که تنها با روی کرد
دل من از آن بود و دم	چو جان است غم زنی کرد	صراحی بود و جوشن زنی	ولی برداشت از غم زنی کرد
هر چه سنانش دیدم	سوی خنده کرده البسی کرد	دلم خوش بود با یار غم	از آن سینه قین دل بهی کرد
بصورتی هم ز غم جامی	چو سودای تان غم کی کرد		

کر کوکین از عشق ناله غیبت
گر که بود و او اند ازین بارینت
بر قصه طبع غنچه چه آگاهی ازانت
کا زده ولی در ده دیوارینت
افغان دلم آید از آن طوطی شکر
چون آن مرغی کشت با رینت
بی روی تو ناله دل ازین شکر
چون مرغ نفس کز غم کلزارینت
جامی کمن از رخسار کس نمی کرد
یار آن نبود و کس ستم یارینت
یار رفت از چشم دور ناله کار
بر کج صد داغ حسرت یار و کار
روی کرد آلود خود بر خاک بودم
کس هم کشتن بر کج یار و کار
گرچه پریشان ز غم زنی توانی
عمر چشم راه شطرا و کار
کرد خدایت غم زنی توانی
عمر افشاست از غم زنی و کار
سروین کشت بر طبع من نشان
شکل کل از لطافت شرمسار
دوق بر همت مجموع خدک
نغمه پیکان بر کج یار و کار
دور از آن بی یکن باغی نامی گام
راستی رفت تویش غم را و کار
دلم میل کی سرو سی کرد
کدو خوش عمارت کس نباشد
اگر چه بی روی گمان جدید
بجدا اند که تنها با روی کرد
دل من از آن بود و دم
چو جان است غم زنی کرد
صراحی بود و جوشن زنی
ولی برداشت از غم زنی کرد
هر چه سنانش دیدم
سوی خنده کرده البسی کرد
دلم خوش بود با یار غم
از آن سینه قین دل بهی کرد
بصورتی هم ز غم جامی
چو سودای تان غم کی کرد

نکست خاطر من جز تو بهر جا که گسان
کوه غمهای ترا می خشمم از پیشه صبر
با تو از که بدی نه از که زلزل او کند
بیش کویف سخن پرستی می کنند

سوز جامی نشد ایسم هنوزت بکن
کرده آن قصه به به اغمنی میکند

ششال خط از دل این خوش میماند
 ناخوشیها و دجیون را غم علی و لیک
 مست میراند کمان شهری بر سر
 کرده بودی عده تیری که بر دست تو
 در لطافت سر که شسته سرفرازان
 که شد لوح دل زهرش کجی کن

دو روز و دهانه سپهر یک شش
 بهر زبان از دوی قصههای شش
 پس عزیزان که سر زخم بر شش
 آنچه باستی هر دو دل این شش
 یک که دفار خوشن را که شش
 ذوق ایراده جام می شش

دست جامی از فیضی به سوی صبر و شکر
دولت عشق تو باقی و ذکرش سبانه

خرمی که خشت با بجزم خاک شد
 بهر شیب بزم عشق نیم رو براه زده
 کو حاتم صاف دامن مشق ساویده
 رسنک آستان نشو و بهیسا ریزد
 زین کوزه قضا و قدر در کشام
 رعفر و عجبیک من به کجاست اعتراف

بهتر ز طاعتی که بعبود باشد
 بازدم کند کیدی جنگ ارتقا شد
 آنرا که دل صحبت اهل صفا شد
 بهر کس سر ز تربیت کجاست
 در حیرت که کلام آخر کجاست
 آن بیت کلام صنیع کجاست

جای زخاں حق چو نانی کفایت
آزار بار داشت و نان چر شد

[illegible]

ماه نور شکل جام آمد نماز شام
 کرد و کبار و کعبه زنده نو جام
 خواند و خوانان روز و روزه
 شسته بود و خوش بختی این ایام
 عید بهر کس شاه از میکده بود
 میرساندنی ماه روز صامت شنبه

یعنی از جام طرب علی سباده ایام عید
 می پرستان خوش شد و شنبه و عید
 یادانی مجلس این و آشام عید
 ساخت ساقی از لیم از شعله ایام عید
 زنده مغر و مجروحی و فیض جام عید
 از لب طرب کوش عیان جام عید

۱۹م کن جامی بنیزم عید و جمعی که
طوق شمت کردن اهل کرم را و اهل

ساعتی که کل جام زرد آمد پادشاه
صلی که روزی بر پیش نشاند
من بعد ما و عید و می لوحی پیش نقد
عید نوشت یا نوشت بهانو
شد بر فرزند دولت از او کاشا
بعد بعد شد که ز می تو بر که

جامی شکر بیان سحر خند را شدی
از جان مریدت سرک الله تا پرید

کلی نقیض مر امید نا دیده کند
و ن کرم برا و فاش من نهانی
رزمینی که شود دیده نشان
نق ابر کجک زان کجک شان زده
خوشید و لم رکند زاکه بر باد
بشوند و ناله زار من شنیده کند
در رفیقان کمر و خنده و رویه کند
هر که ابل نظر آنجا قدم زده کند
هر چه با من کند آن طره رویه کند
کز خوش لب منی از شنیده کند

[illegible]

پرده زاهد سالوس برانداخته بود بایان چند نظری پوشید کند		دی که چرخ بخت در این عالم گشته	
جامی ز آبر پسندیده چرخ بخت کان پسندیده بویک پسندیده کند		غدا در شام بخت بخت می از آریا	
کرکار دل عاشق با فزین افند جانی که بود با فزین رشید کند هر جا که بد بختی از آتش عشق تو عشق تو بهر و کین هر چند که زو محراب حضور آمد از هم بریت هر خط زلم ای باشد که ازین کو		زلفا را بکشم می نه کشش بخشد چشمانش خازد و من هر ده حضرت موی دو سر بسته که در شاد اویند جاره کشتان ره کاشا اویند	
بر آنکه بد بختی بی رحم چنین افند حیفست کران با لاسایه زین افند مدالش از آتش غم من زین افند مشکل کبام من جز غم که این افند دروی ز خطای پاسبند چرخ افند سیاره ابرام زین چرخ افند		افسانه جانی شنو خواجه که خلقی در خواص اهل رفته زافانه اویند	
جامی چو سخن انداز لعل شکر بار در دوشش ز دیده در پای شکر افند		دل بچنگ غمت آهنگ سرودی کند شکل محراب لعل غم خوش تو براف چون هر اسوختی از غم مکن اندیشه زاف دهنست که غم و جوهر فردش خواند بایدت برین از رفته جانها گشت چند کونی که خد کن بر قیام حود	
نایب خالیم و دل انکار رویند ای نایب چاشنی دروید لالا میگرد و با بنظر پندش ازین مارامیان دل فاعش کرشید بستم بنابرش رشت نهید بس از کست خاطر زان درو تو		تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند	
جامی ز نقشه سویی نقش بار افند خود را بخت بست بآن شاد افند		آن کست که بید و یوانه اویند در این پیش کشش خوش فروخته کرد	

دی که چرخ بخت
 در این عالم گشته
 غدا در شام بخت
 بخت می از آریا
 زلفا را بکشم می نه کشش بخشد
 چشمانش خازد و من هر ده حضرت
 موی دو سر بسته که در شاد اویند
 جاره کشتان ره کاشا اویند
 دل بچنگ غمت آهنگ سرودی کند
 شکل محراب لعل غم خوش تو براف
 چون هر اسوختی از غم مکن اندیشه زاف
 دهنست که غم و جوهر فردش خواند
 بایدت برین از رفته جانها گشت
 چند کونی که خد کن بر قیام حود
 نایب خالیم و دل انکار رویند
 ای نایب چاشنی دروید لالا
 میگرد و با بنظر پندش ازین
 مارامیان دل فاعش کرشید
 بستم بنابرش رشت نهید
 بس از کست خاطر زان درو تو
 تیر تو نهاد در جان من افکار کرد
 پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار
 ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه
 مهر که دیوار در پر تو رویش گشت
 لعل تو آمد سیح که از باغش خوش
 طبع بخوار من از انکه غم زین
 جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند
 آن کست که بید و یوانه اویند
 در این پیش کشش خوش فروخته کرد

نادم که

تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند		تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند	
تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند		تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند	
تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند		تیر تو نهاد در جان من افکار کرد پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه مهر که دیوار در پر تو رویش گشت لعل تو آمد سیح که از باغش خوش طبع بخوار من از انکه غم زین جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند	

دی که چرخ بخت
 در این عالم گشته
 غدا در شام بخت
 بخت می از آریا
 زلفا را بکشم می نه کشش بخشد
 چشمانش خازد و من هر ده حضرت
 موی دو سر بسته که در شاد اویند
 جاره کشتان ره کاشا اویند
 دل بچنگ غمت آهنگ سرودی کند
 شکل محراب لعل غم خوش تو براف
 چون هر اسوختی از غم مکن اندیشه زاف
 دهنست که غم و جوهر فردش خواند
 بایدت برین از رفته جانها گشت
 چند کونی که خد کن بر قیام حود
 نایب خالیم و دل انکار رویند
 ای نایب چاشنی دروید لالا
 میگرد و با بنظر پندش ازین
 مارامیان دل فاعش کرشید
 بستم بنابرش رشت نهید
 بس از کست خاطر زان درو تو
 تیر تو نهاد در جان من افکار کرد
 پشش ز غمت کل لاله کشتن بخار
 ابرچمن از گل روی تو آمد سیاه
 مهر که دیوار در پر تو رویش گشت
 لعل تو آمد سیح که از باغش خوش
 طبع بخوار من از انکه غم زین
 جامی ز آغا ز نظم و مصفا آن افند
 آن کست که بید و یوانه اویند
 در این پیش کشش خوش فروخته کرد

یاد بستم که غم از خاطر عین برود دل سپردم به تویی شود آرام دل	نیک جان کاهه دل از کینه وین نیکوین و قرار از دل کین
نغمه که ز شوق چرخم تیرم یکه روی چمن از لطف تیغ تو	که غار رخت از چشم جهان بین پروه کل برده روی نسیم
من در آن غم که دل زوی بخت کردم خونی صد غصه ز دل غمی آن	او در اندیشه که جگر از بخت لب لعل تو یک خنده شیرین
سخن چمن بر زلف تو مستور خوش سپیل اشکم بر دستکلی مکن	آه اگر بوی ازین کجاست سخن که نقش سحر از دل سنگین
نقد جان در عرض کار دست چرخ سود جای ستارگان به بیان بود	
کوچه باره بد خوش غم نبرد در بیان شوق و به طبع چو ابله	که سلام او رساند که پیام من بود و فقر کین ز اشک لاله غم بود
نامه من کی تواند برده قاصدش شدلم چون نافه خون آمدن تو	چون ناله هرگز آن یار که نام من وای من که شوه و شهر نام من
از خدایم جسمی درو جانم شد ز جام جبر کاش من گاهی	آیا من دعای صبح و شام من بود شرقی فرا که این غمی ز کام من بود
ساقی بزم خیال آن لب لباب آچو جامی جود و عشرت جام من	
حلقه گوش ترا هر که برین لطیف حلقه گوش ترا شده ام حلقه گوش	حلقه سندی عشق تو در گوش کشید حلقه سان که مراست سرای پی
کشت ای سیر بر حلقه زلفش جایی آن اردو که نامش نشیند	حلقه سانی که مراست سرای پی جایی آن اردو که نامش نشیند

که گفته است که غم
نغمه که ز شوق چرخم تیرم
یکه روی چمن از لطف تیغ تو
من در آن غم که دل زوی بخت
کردم خونی صد غصه ز دل غمی آن
سخن چمن بر زلف تو مستور خوش
سپیل اشکم بر دستکلی مکن
نقد جان در عرض کار دست چرخ
سود جای ستارگان به بیان بود
کوچه باره بد خوش غم نبرد
در بیان شوق و به طبع چو ابله
نامه من کی تواند برده قاصدش
شدلم چون نافه خون آمدن تو
از خدایم جسمی درو جانم
شد ز جام جبر کاش من گاهی
ساقی بزم خیال آن لب لباب
آچو جامی جود و عشرت جام من
حلقه گوش ترا هر که برین لطیف
حلقه گوش ترا شده ام حلقه گوش
کشت ای سیر بر حلقه زلفش
جایی آن اردو که نامش نشیند

ماند در حلقه گوش تو گرفت رولم ز رشده از حلقه گوش تو مرا جود	که چو بسیار از آن به برون شد توان که هر وصل تو بدین به خرم
هر کجا حلقه زده بل ملاست جودم حلقه گوشش اوید از آن حلقه بید	
حلقه سانی که مراست سرای پی حلقه سانی که مراست سرای پی	
ز طاق ابروی تو پشت طاقم نشد بوقت که ز لعل دل خون مدو فرما	سر شک تیغ ز لعل تو ام دما دم شد از بسکه دیده من اشک ریخت نم شد
قدم چو حلقه خاتم خمیده بود ز غم هزار زخم کهن بود بر دلم بریتان	عین اشک برویم کجاست عالم شد شکاف تیغ تو او را بجای بریتان
زیم خونی سوزی که درم بسیار سری راه تو ام مانده بود نماند	ز آنکه شوق لعلی تو در دلم کشد بشارتی بر قربان بده که آن بهم شد
ز راه زده و سلا قدم کشی طای که طوطی عشق و طاعت تراست	
بچ شب سپودم که کرد و کشید کس حرف من بخواه نشد لب لب	که بروم ز غم از شک عشق کون کشید که کف سالی چشمم خج خون کشید
دل چو بکار شد ز دست تو کشید کوه رافت هم او زخود اندر کشید	پای ز دایره عشق تو پر کشید کوه کن اردل خویش بهما کشید
جان من میگم از جگر تو فراد کشید میکنه لعلی که دل تو می کشید	آنچه من میگم از عشق تو می کشید نمیشد تامل سوزی می کشید
معی که بنجیده جامی نشیند طبع موزون چو نود سوزی نشیند	

که گفته است که غم
نغمه که ز شوق چرخم تیرم
یکه روی چمن از لطف تیغ تو
من در آن غم که دل زوی بخت
کردم خونی صد غصه ز دل غمی آن
سخن چمن بر زلف تو مستور خوش
سپیل اشکم بر دستکلی مکن
نقد جان در عرض کار دست چرخ
سود جای ستارگان به بیان بود
کوچه باره بد خوش غم نبرد
در بیان شوق و به طبع چو ابله
نامه من کی تواند برده قاصدش
شدلم چون نافه خون آمدن تو
از خدایم جسمی درو جانم
شد ز جام جبر کاش من گاهی
ساقی بزم خیال آن لب لباب
آچو جامی جود و عشرت جام من
حلقه گوش ترا هر که برین لطیف
حلقه گوش ترا شده ام حلقه گوش
کشت ای سیر بر حلقه زلفش
جایی آن اردو که نامش نشیند

از بستم دودن دیدار تو محروم	که کایه یک آن چشمم بر تو میگردم
عنا تم بستم ز کف عشق تو فرسودنی	که بستم صفت و غیر من خجالتی
نه نداری رسیدنم که نایب عالمی	
که اشک اندر گلزاره خجالتی شودم	
خنده زده هست شسته دندان تو	وزر که جان کرده غصه دندان تو
هست کوی زلفا و بستم ز خجالت	کس نیست بر عرصه جو تو کوی لطافت
حسرت کنم که شدم دست غایت	آری اندر شکنج لبت آنکار نبود
هر کس شسته خودی در دین تو	که دلم مهر و وفا گشت غم و درد
هستم زده و دیده خود غم و خون	که چرا و خونم شست خال تو غم و
رو بخت و دین تو ای محراب	چشم گرایی شده از دست خجالتی بود
بسکه جای بی تو بر من هر روز دید	
پای و سودوی بر کف پای تو دید	
ماه من لکه از روی میان بکشاید	بیدار زگره از رشت جان بکشاید
چون بنفش ز قفا باو زبان من	که بازادی آن سرو زبان بکشاید
که بر چند صدق آن چند در کف تو	بای طره کمره زار و بان بکشاید
آن لب بستم کان کشا زده تو	بیدار زاده که از شرم و کان بکشاید
در کلور که که گشت بسوز دل اگر	تین آن شمع رها و دهان بکشاید
تا اشارت کند بروی و رخ تو	بر دلم تیغ خجالتی ز کمان بکشاید
پیش آفریده دلاخ من می بیند	
و خضر خویش کل آنم نگران بکشاید	
نه محبت که آن ز سفر باز آمد	نور از آن تو به صبر باز آمد

بستم دودن دیدار تو محروم
که کایه یک آن چشمم بر تو میگردم
عنا تم بستم ز کف عشق تو فرسودنی
که بستم صفت و غیر من خجالتی
نه نداری رسیدنم که نایب عالمی
که اشک اندر گلزاره خجالتی شودم
خنده زده هست شسته دندان تو
وزر که جان کرده غصه دندان تو
هست کوی زلفا و بستم ز خجالت
کس نیست بر عرصه جو تو کوی لطافت
حسرت کنم که شدم دست غایت
آری اندر شکنج لبت آنکار نبود
هر کس شسته خودی در دین تو
که دلم مهر و وفا گشت غم و درد
هستم زده و دیده خود غم و خون
که چرا و خونم شست خال تو غم و
رو بخت و دین تو ای محراب
چشم گرایی شده از دست خجالتی بود
بسکه جای بی تو بر من هر روز دید
پای و سودوی بر کف پای تو دید
ماه من لکه از روی میان بکشاید
بیدار زگره از رشت جان بکشاید
چون بنفش ز قفا باو زبان من
که بازادی آن سرو زبان بکشاید
که بر چند صدق آن چند در کف تو
بای طره کمره زار و بان بکشاید
آن لب بستم کان کشا زده تو
بیدار زاده که از شرم و کان بکشاید
در کلور که که گشت بسوز دل اگر
تین آن شمع رها و دهان بکشاید
تا اشارت کند بروی و رخ تو
بر دلم تیغ خجالتی ز کمان بکشاید
پیش آفریده دلاخ من می بیند
و خضر خویش کل آنم نگران بکشاید
نه محبت که آن ز سفر باز آمد
نور از آن تو به صبر باز آمد

از تو دیده صاحب نظران می بینم	لاله و سنبیل او تازه و تر باز آمد
آن جگر گوشه که چون شکفت	خوش از غم جگرم تا بفر باز آمد
بندم از جانم که بدمدی او که بلف	بهر خوریزی من بستم که باز آمد
ملک لهما بهر کف و زان لفظ از	در پناه علم منج و طفر باز آمد
شد چو پروانه دل از مهر و خورشید	سوی آن شمع دلی سوخته باز آمد
جای افتاده زدم از تو شوق من	
طوطی آری بهر صبر شکری زدم	
بر رخ زردم شکست اینک کلمه تو	شد لعلش ز غمت از رخ تو
کردم شد خنده این تیغ جانت بگ	جاغ از دندانم زان خبر تو
بر تن زارم من شب تو تنگ بگ	میزد در دامن او که درون میزد
ما میان باز آمده و تو با آسودن	کو کهن در کوه و شیرین گشت ما سوز
پوست بهر پیر و پند و ریا لیلی	در عجم می بهر شکلی محسوس میزد
خوانده و انهم کبی جو میر و دانت	لطف آن دین کبر روی تو میزد
چون سخن در وصف آن تو در کجاست	
تقریبی ای سخن در مکون سبب	
خیز ساقی که فروغ صبح شد و صغید	ز غم شب رشت کرد و تو کمال بید
صبح کافوری جانم آسمان تو بار	بغیثه کافور را ماند زمین بید
دی که کرد از دست طوطی بای سبب	ساخت از سر کوه خال تو بید
چون میان کف می بود بکشا و خشت	مسک از آتش آرم بام و در بید
چرخ حکاکت پندری ز غم و نمان	نطق خال از سود کهای بلور بید
بود از او راقی قرآن بستان و نمان	چشم بخت من کشتا میانی تو بید

بستم دودن دیدار تو محروم
که کایه یک آن چشمم بر تو میگردم
عنا تم بستم ز کف عشق تو فرسودنی
که بستم صفت و غیر من خجالتی
نه نداری رسیدنم که نایب عالمی
که اشک اندر گلزاره خجالتی شودم
خنده زده هست شسته دندان تو
وزر که جان کرده غصه دندان تو
هست کوی زلفا و بستم ز خجالت
کس نیست بر عرصه جو تو کوی لطافت
حسرت کنم که شدم دست غایت
آری اندر شکنج لبت آنکار نبود
هر کس شسته خودی در دین تو
که دلم مهر و وفا گشت غم و درد
هستم زده و دیده خود غم و خون
که چرا و خونم شست خال تو غم و
رو بخت و دین تو ای محراب
چشم گرایی شده از دست خجالتی بود
بسکه جای بی تو بر من هر روز دید
پای و سودوی بر کف پای تو دید
ماه من لکه از روی میان بکشاید
بیدار زگره از رشت جان بکشاید
چون بنفش ز قفا باو زبان من
که بازادی آن سرو زبان بکشاید
که بر چند صدق آن چند در کف تو
بای طره کمره زار و بان بکشاید
آن لب بستم کان کشا زده تو
بیدار زاده که از شرم و کان بکشاید
در کلور که که گشت بسوز دل اگر
تین آن شمع رها و دهان بکشاید
تا اشارت کند بروی و رخ تو
بر دلم تیغ خجالتی ز کمان بکشاید
پیش آفریده دلاخ من می بیند
و خضر خویش کل آنم نگران بکشاید
نه محبت که آن ز سفر باز آمد
نور از آن تو به صبر باز آمد

بسیار آب صاف و نیکو از آن بر فروز آن کس که می خورند جای هر روز آن کس که می خورند لیک با شستنی در باران جود	سبز و شادمان چنان باشد در برغید و در آن کس که می خورند لعل که در بهار شادمانی است ساخت برش بود در خانه های هر
شاه ابوالمعالی از غرض بر سر غره جاد و جبالش دم مشرب	
اینم خون لب لعل و دل چرخ خورد شیخ شهر که بودی شه و در کجای جو کل حسرت نیار و بازو باغ امید دل پرست از غم شمشیر بار و زور	آنکس که چنان چرخ خورد از جبهه در دو لعل با و فروز خورد خار و کاه که آب از اشک کل خورد پیمان بود که اندر شمشیر خورد
سیل شکم در می پیچید آن راه را می کشد هر دم زمین خود و خورشید	کعبه شریب معج آن کس که خورد تشنه گویی و می ری چون خورد
جود تو جز بر دل جامی نمی آید لی سنگ که ز لیلی رسد بر جام می خورد	
هر شرم در سر خال لب کوی بود چون رسد بیکان تو بر سینه اگر بود آن غالی تو که از بهر شکار عالی بجسم بگذرد و شادی که از زده	و این کمرگان شکران در دلم خورد از رسیدن که شستن زنی خورد کمره اندر کوه اگر شسته در بهر خورد عاشق فخر ارم شادی نه چون خورد
دو دایره زشاک و دل از برم هر کس که از خم خمیسه لیلی جسد صحت نیکت جامی جان دل بخش	آن کس که در دوش فیه بر کوه خورد خورده آب چشمه سار و در بهر خورد عقل محرم زنت که از کمان خورد

شکران کس که شکران
چرا که در بهر خورد
چون رسد بیکان تو بر سینه اگر بود
آن غالی تو که از بهر شکار عالی
بجسم بگذرد و شادی که از زده
دو دایره زشاک و دل از برم
هر کس که از خم خمیسه لیلی جسد
صحت نیکت جامی جان دل بخش

وقت آن شد که فلک ازین کس که چال ازین برود و چرخ کس که چون بر جسد او خنده سنج لعل سک نظم هستی آمد عاشقان را	رشته چون مهر زهره گل کس که زنگنه ای غم از خیره گل کس که نسبت تاثیر فاعل از قبال کس که فرخ آن ساعت که مجنونان کس که
کی تو اندر دول اندر دامن محو کرند در قطع موانع تیرا شمشیر	کریم جمل و هم چنگ از دهن کس که رهروان امید از قطع منازک کس که
بکشد رخ دل جامی زین بر شمشیر کر زبال شمشیرند شوال کس که	
فرخنده عیدی جوانی پشت می کشد خوش جا بکشد خون اسیران دینه	اندر بهر خزان عشاق و قربان کس که بهر سو سری و بخت جابر سیران کس که ناله ز چاک درون از فرق کس که ان غزل را ختم من از اشک و خنده
کرخی چنان که بر شوخا که در کله جلین همی آرد و گیسو سر آن اندوین	آن خاک در یک نفر شمشیر می خواند سیل لای که از این حجاز زهران کس که
زیستای جامی عشاق بر سر شمشیر در باغی و دینی آن جود و یوان کس که	
باز خون لم از دیده روانی آید هست منصور و آنکه بسیر غمت	چشم از بهر خورشید آید بهر چه قصود و دل تشنه آید
بسکه خن کفان و لغ تو بر دل دید و کردیت سر می گفت این دور	بهر صحرای عدم لاله ستا می آید فتنه عالم و آشوب جهان آید
شکل الانا که چه شب تنهائی	در دلم ناو و در سینه سنا می آید

کسی صدف صدف
دل تایت کس که
دفع که در دهن کس که
صافی که در دهن کس که
چنان که در دهن کس که
خفا که در دهن کس که
طاعت که در دهن کس که
کد و در دهن کس که
لعل که در دهن کس که
کد که در دهن کس که
بوی که در دهن کس که
نه از دهن کس که
صلوات که در دهن کس که
دو شمشیر که در دهن کس که
خون که در دهن کس که
کز آتش که در دهن کس که
بهر چه که در دهن کس که
بین آنچه که در دهن کس که
شده

هر دم از اشک رخ بر رخ زده		شیخ شوق می گستره بر	
جای انگشت جوانی شد		سودگی دار و شش چهر	
بخونم که کشی رخ ای ستمگر	خوابد شمع تنی تو از سر	خرا مان بگذرم گفتی گشت	خدا را سر من زین فکر گذر
مکن با دشمنی لایطبی	شوم بطرف رخ شایخ و بر	برخ نقش خیال و تشبیه	ز روی ای اشک لغز سگ زده
رقیب جلال در دم نیکن	سک کویت از و صد بار	بنفشه که گل خوابم	سینه شد بدان زلف صبر
چه خوش باشد بزم عشق جلی		می اندام و لب در برابر	
عیدت و او هر می نرم ماست	ما را نباشد غیر تو دل تناسلی	صد و پیش آید مرغان طربا سا	زینها چه بکشاید چون شمع جانی
فی ره دارد خانه فی جای ماست	هر خط چون یوانه که بر می جانی	بگفت از غم جان من چه می آید	می بین برست سوی من فدای می
از من پستی روی ای جان	معلوم فرم جان بود مراری	ای فخر دل منی قیامت سرو	کونی ماری کنی ز قد و بلا و
جای خوابد تو دل زیر که در چرخ		همچون قونی ای جان دل بود و لاری	
زده حلاوت رسم از سر ده صبر		قدسیان بهر تو آید رسمه شکر آتش	

جانی که سبک است از دل
ز کوی شوقی که در خون
چو زنی که در خون
بر آتش خنده و در
ز کوی شوقی که در خون
دشمن خندانم که در
زین خانی که در خون
بیز و دل تناسلی
جانی که سبک است از دل
ز کوی شوقی که در خون
چو زنی که در خون
بر آتش خنده و در
ز کوی شوقی که در خون
دشمن خندانم که در
زین خانی که در خون
بیز و دل تناسلی

دولان از میان و قصه و سب		خوشی را به چانه زده دو جوتیر	
بکسل از دل بر زبان که بر زبان		دل بران شادان که از و نیست	
همچو جانیست که عکسش او نیست		هر دم آینه بود که بر عکس بند	
غم در بر منی پس نیست لایق		هر دم فغض که بر سر از باطن	
باده لعل بر غصه ایام دل		منی که خورد که بر و ز غصه میبر	
زیر این پرده زنگاری خرم		پرده بخش از رخ پرده نشانی	
جای ناز که در پرده مخفی نهفت		فی ملک تو ادا کرد با جان صبر	
روزه چون سیدار می شیرین		کز دلب پشم دهانت پر شکر	
ماه روزه که خوری شکر چه پاک		نیست روزه ماه من بر ماه و خور	
مردمان هر روزه و عشاق را		هر دم از دیدار تو عیدی در	
روزه داران من همه شقایق		من بوصلت از بهر شقایق تر	
تا دم بستم برونه زخدا		خواهم آن جلوی لب شام و صبح	
روزه داران را نیامد عید		با وجود او رانت و زلفه	
هر نماز شام جای بیست		میکشاید روزه خون جگر	
ای ترا از گل سرب تنی نازکتر		بر تن از بر که منم بر تنی نازکتر	
نیست هیچ بدن است بر لب		نیست هیچ قیاس منی نازکتر	
هر شهیدی که بشیر تو خود شسته		که نباشد ز رخسار منی نازکتر	
من از دست کمان ای لاجرم		که ندیدم ز تو ما و کفنی نازکتر	
زینده تازه نهالان که بر آمده اند		نیست کس از تو سبب زخمی نازکتر	

جانی که سبک است از دل
ز کوی شوقی که در خون
چو زنی که در خون
بر آتش خنده و در
ز کوی شوقی که در خون
دشمن خندانم که در
زین خانی که در خون
بیز و دل تناسلی
جانی که سبک است از دل
ز کوی شوقی که در خون
چو زنی که در خون
بر آتش خنده و در
ز کوی شوقی که در خون
دشمن خندانم که در
زین خانی که در خون
بیز و دل تناسلی

باز غنچه خجالت که رسوخ کن		باب نازک و زلف هندی از کتر	
نازکی خست و صف کند جامی پس			
زاکر خست توان برین سخن نگشته			
زهی فتنه ترا هر طرف سپاه و در	ز غم چشم تو هر گوشه داو خواهر	بکار و دم که ز دست غمت گشته فرا	کرمیت بر تو درین ملک پادشاه
چو جانم بر رخسار تو فرویدی	ز رویه زگل باید لالان کیه و در	کمی بر سر راه تو مشط بلشیم	مکن بر غم خدا را کفر براه و در
حدیث شوق تا بر تو چون کرم فرو	که بر خدای نامم برین کواه و در	اگر چنین زند از سینه شعله آید	بجهان بسوزد اگر بر شیم آه و در
کمش تیغ خاک کند جامی بر			
چو سودا از آن که شود کشته بیکجا			
الله الله ز کجا میرد آن غیرت و در	بچو خورشید فروخته بر رخ و در	میخیزد ز سر برده اجلال و در	تا زنده جلوه کنان بهر جسمی و در
میکناید سر کج کرانها طبع و در	آه حاصل آن کج بهر نفس و در	هر کجا سایه افش بر دام و در	هر کجا پر نور و روشن بر پیش و در
هر دل داده اوین چه شبها و در	هر دیوانه اوین چه نر و در	هر جانی که کند صبر و آسان و در	مشکل نیست که بی او توان و در
جند به شوق خست بر دوزخ و جامی			
با دوده و درین خواب کنی و در			
خلیفت برکت رویت شد و در	که با وقت خیم باز جمال و در	بلک حسن سلیمان توئی و در	بگرد خاتم تو صف کشیده و در

باز غنچه خجالت که رسوخ کن
 نازکی خست و صف کند جامی پس
 زاکر خست توان برین سخن نگشته
 زهی فتنه ترا هر طرف سپاه و در
 بکار و دم که ز دست غمت گشته فرا
 چو جانم بر رخسار تو فرویدی
 کمی بر سر راه تو مشط بلشیم
 حدیث شوق تا بر تو چون کرم فرو
 اگر چنین زند از سینه شعله آید
 کمش تیغ خاک کند جامی بر
 چو سودا از آن که شود کشته بیکجا
 الله الله ز کجا میرد آن غیرت و در
 میخیزد ز سر برده اجلال و در
 میکناید سر کج کرانها طبع و در
 هر کجا سایه افش بر دام و در
 هر دل داده اوین چه شبها و در
 هر دیوانه اوین چه نر و در
 هر جانی که کند صبر و آسان و در
 جند به شوق خست بر دوزخ و جامی
 با دوده و درین خواب کنی و در
 خلیفت برکت رویت شد و در
 بلک حسن سلیمان توئی و در

خاستم تو دارم ز جام تلالت		بیکه و بر و جینای برین محنت	
تو در میان برای توهر شی و در		فلک بگرد زمین با نیز از شعل و در	
مجوی شیوه زندان شیخ شهر و در		ز دوق درویشان هر روز عرق و در	
هر دم یکده خوش با منی است و در		که خاک و بی این در کند کیسوی و در	
به ور عافیت شاه یکشت جامی		ز جام ساقی بزم صفا شراب طهور	
سپهر مرتبه سلطان ابو سعید کشته		سرای ملک زمار عدل و مسمور	
صدی بخت شاه و جلال او با و در			
درین مقرر سن ز کار خود تا و در			
ای ترا و این ز طهر که بر کمال و در	غنچه و درم هر دم از شوق و در	نیستی شوقی ز تو در عاقبت و در	چو در سالامت و در
تا دل از غمت کی خود شادمان و در	چو در از غمت کی خود شادمان و در	شکوهان نیست با که از غمت و در	چو در از غمت کی خود شادمان و در
شوم از آب شمره سازم ز غمت و در	چو در از غمت کی خود شادمان و در	بود خاک استانت از غمت و در	چو در از غمت کی خود شادمان و در
خست برین که بگری بس مرکب			
شد جامی بر سره خاک جامی و در			
شد مدید از شوق چو جام ز غمت و در	چرخ با دگون مای کشد و در	تم خمرت تابکی رو به خاک و در	تشنه بر دم ساقی هر چه و در
شیشه قضا در نباشد که سفال و در	زنده و در آشام را با این کلفها و در		

خاستم تو دارم ز جام تلالت
 تو در میان برای توهر شی و در
 مجوی شیوه زندان شیخ شهر و در
 هر دم یکده خوش با منی است و در
 به ور عافیت شاه یکشت جامی
 سپهر مرتبه سلطان ابو سعید کشته
 صدی بخت شاه و جلال او با و در
 درین مقرر سن ز کار خود تا و در
 ای ترا و این ز طهر که بر کمال و در
 تا دل از غمت کی خود شادمان و در
 شکوهان نیست با که از غمت و در
 شوم از آب شمره سازم ز غمت و در
 بود خاک استانت از غمت و در
 خست برین که بگری بس مرکب
 شد جامی بر سره خاک جامی و در
 شد مدید از شوق چو جام ز غمت و در
 چرخ با دگون مای کشد و در
 تم خمرت تابکی رو به خاک و در
 تشنه بر دم ساقی هر چه و در
 شیشه قضا در نباشد که سفال و در
 زنده و در آشام را با این کلفها و در

حال او بر زمین از هیچی ساقی شود		مهر بر خفا را بحال خود گذارد	
سر فرو بردن لب ز به جامی گنجی		عید شد رویای غمگین و بختی سر	
ای بخت لب لبان شیرین تر	خنده شیرین سخن گفتن از شیرین تر	کریه است از به شیرین تر	صورتی از تو شیرین تر
ترسد از بخت لاف سخن طلوع را	کلک تصویر از خود زنی قند بود	در دل ملکیت سپهر شکوه نیست	نی شکر که در سر آید شیرین تر
جای از ملکیت از شکوه محبت		نمک آید لبش زبان شیرین تر	
کند کل جهان بخت خود و قصه	از آن دارد و کل غنای بی	من آید از دست از غمت	بر پیش باغبان کمالی
چو بزم بود جاست حق است	بسم هر که کند سعادتی	کش آن نقش از هر چه	تواضع میکند پیش بخت
شد از کزین چون موسی جامی		نهان در شکب چون توت و دانه	
شد زلفت لعل شکب به	چهره از غم فراوان	پیر خشم با ده کمن	مستقیم ز فیض الطرح

بهر پیشانی که در میان
چون از قافله کمال
بختی از به شیرین تر
کریه است از به شیرین تر
صورتی از تو شیرین تر
کلک تصویر از خود زنی قند بود
در دل ملکیت سپهر شکوه نیست
نی شکر که در سر آید شیرین تر
جای از ملکیت از شکوه محبت
نمک آید لبش زبان شیرین تر
کند کل جهان بخت خود و قصه
از آن دارد و کل غنای بی
من آید از دست از غمت
بر پیش باغبان کمالی
چو بزم بود جاست حق است
بسم هر که کند سعادتی
کش آن نقش از هر چه
تواضع میکند پیش بخت
شد از کزین چون موسی جامی
نهان در شکب چون توت و دانه
شد زلفت لعل شکب به
چهره از غم فراوان
پیر خشم با ده کمن
مستقیم ز فیض الطرح

رفی از چشم و حاضر شد		که نه غمگین نه شیرین	
و عده بود باد و بخت		بر من سحر کارنگین	
بنده جامی اگر گشت بخت		تخت جان بخت و بخت	
نیت بر حسن نازک پنهان		نمک تخت از غم شیر	
عزیز چشم جهان من است	بی نورمانده چشم جهان من است	بر خاک ره جو سایه و بخت	خود شید و بخت گم گشت
در وی جلدت بدم هر دو من	آب بار قیب بدم و از من است	بمن من تمام ناز و است	کریه صبح دولت و است
جای تو وصل خستی از راه و تو		کر خاشی خواه بجز آنکه خست	
حلقه ز را بکشت جامی که دای	تافتم چون حلقه شدن شگفتی	بست زین حلقه از خلاص	از خاشی شگفتی
ز کف از بختی شین بخت	سیم کوفی من بخت	می نمی از حلقه های خوش	سیم بر بالای زر زینم
نظر جامی را بوضع حلقه خود گوش		که چه بود و خور آن حلقه زین	

چانه از به شیرین تر
کریه است از به شیرین تر
صورتی از تو شیرین تر
کلک تصویر از خود زنی قند بود
در دل ملکیت سپهر شکوه نیست
نی شکر که در سر آید شیرین تر
جای از ملکیت از شکوه محبت
نمک آید لبش زبان شیرین تر
کند کل جهان بخت خود و قصه
از آن دارد و کل غنای بی
من آید از دست از غمت
بر پیش باغبان کمالی
چو بزم بود جاست حق است
بسم هر که کند سعادتی
کش آن نقش از هر چه
تواضع میکند پیش بخت
شد از کزین چون موسی جامی
نهان در شکب چون توت و دانه
شد زلفت لعل شکب به
چهره از غم فراوان
پیر خشم با ده کمن
مستقیم ز فیض الطرح

که در غنای منور شکوه شیر	دل صید پرو جان است بهشت تو
هفت ترخ دم ساز که باطل	بمن افته نظرت چون گریه بی تیر
رهن ابل طریقت شدی ای تاج	وای که نه ده و کار شود بهت بر
که کنم بر سر کوی تو زخار است	زیر پهلوی من آن متر از زهر بر
جذب عشق تو ام طور خرد و بر خرد	که کنم بخود می بر من بچاره میسر
چند گریه ز غمت که گریه رخسار	نوازش خفاش است از لعل رخسار
جای آمد بر کوی تو جان کف دست	
که چو این تخته بود پیش کان حقیر	
خوش شاد و خوش زهر خوش وصل	خامه از محنت جان درو قطار
در بهاران غنچه را دل غم خندان	غنچه دل من غنچه است از این بهار
می نایه لاله از عرش سلیم خیم	دلغهای محنت دمی که دل بود بار
آرزو دارم که گریه در گنا گشت	ای خوش آنم که ز رخشی شکر گشت
و این افشان از غبار غم که از باران	چون لاله صفا بود من صفا غبار
از صافی می کند در جوی کار است	شاه که زان کشاید رخ بطریق مبار
آن سحر قدر کند بر شه جانی کند	
بهر ایوان می زل سر را برین واد	
بر کنار جلد و ز بار و مهر و زو	دارم از شک جگر گون جلد تو گنا
چون و او دیده ام در گانه جلد	سین چشم جلد بدم که شود واد جلد
که نبودی از روی شرم زلف زام	کی قتادی بر خراب و بعد دم گنا
این رخ واد واد خاستن واد	نیست جز ارباب ال واد واد واد
وقت که آمد مبدای ساربان بار	تا کی باشد از زلف واد نام ز بار

که در غنای منور شکوه شیر
هفت ترخ دم ساز که باطل
رهن ابل طریقت شدی ای تاج
که کنم بر سر کوی تو زخار است
جذب عشق تو ام طور خرد و بر خرد
چند گریه ز غمت که گریه رخسار
جای آمد بر کوی تو جان کف دست
که چو این تخته بود پیش کان حقیر
خوش شاد و خوش زهر خوش وصل
در بهاران غنچه را دل غم خندان
می نایه لاله از عرش سلیم خیم
آرزو دارم که گریه در گنا گشت
و این افشان از غبار غم که از باران
از صافی می کند در جوی کار است
آن سحر قدر کند بر شه جانی کند
بهر ایوان می زل سر را برین واد
بر کنار جلد و ز بار و مهر و زو
چون و او دیده ام در گانه جلد
که نبودی از روی شرم زلف زام
این رخ واد واد خاستن واد
وقت که آمد مبدای ساربان بار

هر دم زوق مغرور اشتراک شمع	میکنم بر روی زردم قطره طبعی
پشت غم کرد و کرد و کرد و کرد	کشت و کرد و کرد و کرد و کرد
ای سحر و اسنبل شکین بر	عظم از سر بر بودی دل دین بر
بهت سبیل بچین شاه ریاضت کن	آمد که کاکت از شاه ریاضت بر
آزادیده ام از من جهانی بنابر	میکنم شوق شمع جهان من بر
شاه دوران لایق کل شانی	تخت میا است ده شکر شکین بر
هر شب آنم که شعله بالین بود	تا سحر شعله از شعله بالین بر
سین ندان بهتسم بهار و سین	کایه آن شمع از خواندن بالین بر
جای این نظم خوان خاک لاله بهر تار	
دانهای ریزد از رشت زردین بر	
خوشاک که است از زبان چسب بر	بساط سبز و زرد چتر آرون بر
ز بهاری بالین سر نهاده گشت	پای مبار پرشش آمد سر و من بر
همانا لاله شمع جمع نوزد از این	که دارو شعله آتش سان عین بر
معمای است به شکل شانی پیش	کشان دست شعله کل طبع خوشین بر
بنفشه سرخندست و دم بر خور	پی قشش داده سوسن شیرین بر
دخت گل زبان سر هر تریخ نوسان	نهاده صحنهای مسل بود عین بر
قوافی منم غنای خوش با سبیل	
که جای آمدت از ملامد و لطف حقیر	
لله الحمد که بعد از سفر در و در	میکنم بار و کرده بدیدار تو بار
شهر بهیم ز غم پیش تو ای خوش	که ترا چهره بود و زو مرادیده هزار

هر دم زوق مغرور اشتراک شمع
میکنم بر روی زردم قطره طبعی
پشت غم کرد و کرد و کرد و کرد
کشت و کرد و کرد و کرد و کرد
ای سحر و اسنبل شکین بر
بهت سبیل بچین شاه ریاضت کن
آزادیده ام از من جهانی بنابر
شاه دوران لایق کل شانی
هر شب آنم که شعله بالین بود
تا سحر شعله از شعله بالین بر
سین ندان بهتسم بهار و سین
کایه آن شمع از خواندن بالین بر
جای این نظم خوان خاک لاله بهر تار
دانهای ریزد از رشت زردین بر
خوشاک که است از زبان چسب بر
ز بهاری بالین سر نهاده گشت
همانا لاله شمع جمع نوزد از این
معمای است به شکل شانی پیش
بنفشه سرخندست و دم بر خور
دخت گل زبان سر هر تریخ نوسان
قوافی منم غنای خوش با سبیل
که جای آمدت از ملامد و لطف حقیر
لله الحمد که بعد از سفر در و در
شهر بهیم ز غم پیش تو ای خوش

آتش را عشق تو سرشته کارم سوز
 با وجودم بروی تو ام ^{ممنون}
 لیک در شرح و فایده نماند ^{از این}
 بی توحید بدو از الف قامت تو

چو شمع منم حیات بخیزد و کلاز
 زاد چرخ را عشق محراب نماز
 که نعم روی لبش تو عاکف
 بپر کرد او را که حقیقت کند از صف و نما

جامی از شوق مقام آتونی که زند
بهر عشاق ره راست بود موسی حجاز

خط خسته است لبها قضا کین
دل آویخته زلفت زهر موی
ز شکل قامت شکسته خلقی
تو چشمی بود و دود و دشت چشم
خوشم با حمت درد تو آری
الای ماه تبریزی کی چون رخ
دلبران من خون دیده خونریز
که باشد چنین زلف لاوین
ترا که میل قتل است بر خیز
زدود آه مشاقان پر مهر
بود رخ محبت راحت امین
نشاید که در درویت نظر تیز

چو مولانا است حاجی مستحق
تو باد خوار و خشان شمس تبریز

پشیم و بد لغ جوانان هستند
 رسته و زانک و خسته حیران من
 شده موی کمر خسته سفید و دم
 زده صد سال را زمره تو جوانان
 خاک تو دم دست من کی برکایت
 سخن رسته ام غنچه و شام آچوخا
 با ای اگر چه نماز نظم ترا نیتی

مانند زکار و جلاطین جان هستند
 کام طلبان لب ننگ زبان هستند
 موی کمان زخم موی میانان هستند
 لب خشاده زبان شده رسانان هستند
 کز تو نایاقه با دغانان هستند
 نقش ریش منند تیر بران هستند
 سفره طبع تو امده حسیریان هستند

[illegible]

از غزلان برک زان لاش ای کج خیز
شد زلفش از قش قش سنا ز کعبه سنا
بغ شبی بر لکون جم خوش ای کج
سبز و موقوف با آمد بریر کل
هر کل راحت کجین او مستازاید
سروان نازد از سی کلها سنا

زودخواهد بود کار و خوار بهر اهل از
همچو جامی صد گل معنی بن از طبع نیز

ولا زید مرغان جیسو بکیرن
 قبول صحبت نیکان کردن باری
 بس سنا بد عشق ای سپر از این
 کرختن ز حد باکی زابل صفا
 مدد برات فانی حیات باقی را
 جویت خاصیتی در قبول مدد کشا
 تو مرغ زیرکی ز دام دیو دو بکیرن
 یکی کوشش همه هیستان بد بکیرن
 کرد در آب کن ز کشت کوی خیز
 اگر صناعی می اداری از حد بکیرن
 بخت بد سه روز از غم ابد بکیرن
 نه بر قبول کن تعالی فی زرد و کمرن

خمیر مایه پرنیک بد تنوی جامی
خلاصی از سحر می دیت ز خود مکرر

آدم بهار و گل رخ من و رخ خیزند
شاخ شکر و از نظر دی محبت لیک
آدم بر خست گل اما چو فاساد
از سر و گل چو سرخو گلستم کرم
اما بوی کبریا چو آن خورشید گل
خندیده باغ و چشم من از گریه ریزند
باشد راه سروش صد نظر خیزند
چون آن سالان نیامد به خیزند
زان سر گلخانه انداختم به خیزند
و هر کسان نگردد بستان از خیزند

کجا ز عالمی قیام دیدار
 چنین فکر کرد چنین
 پرور ایام و روزگار
 اگر که فریاد آید
 ز این همه درون رخ
 غمزدار معشوقان
 چنان که بستاند از قاید
 که خود نه فلک است
 نشان آتش بلبل
 غصبت شکست
 تنی که ز بزم آتش
 کل جهان را در آتش
 کفایت که از آتش
 شکر است چون شکر
 دران سخن خنده و خنده
 ز خوش و خوش
 نش

زین مهر از رخ شرمه نه نیز	زین عشق تو سلطان سپهر
ز دست عشق تو دوازده خواهم	که در اول غنچه پادشاه نیز
مکن بی موی مار کف کمار	چو شتر میوه ای بی کنه نیز
که شتی می بعد از و کرشمه	نمودی می شتا قان کنه نیز
چو خوش آمد شد کوی خراش	خدایش با و مسجد خاقه نیز
مگر بستی ملک جان من شد	خدا را بر شکن طرف کله نیز
قدم کی نمی چشم جاب	
که گشته در این از خاک کهنه	
دین ده غنچه تبت بهر کس	چو بستی نه لکس
مرغ کج غلو تخته فخر	دل شیدا و جان کج
طراز بستی تو تجرید	و ما توفیق الله الهیسم
چو امت کشم بهر چو	فروغ جبهه شمس
مگر در دست بستی	فراغ از دولت شمس
زیر و نکر بستی	جگر بسته زنون در بستی
چو جامی کرد که نه آهسته	
زشت غنچه دست نه بستی	
عید شد کس با عید می داد و بک	عید عید می داد و بک
عید مردم دیدن عید می داد و بک	چو عید می داد و بک
صدق چون بشت شد خدای شریف	چو عید می داد و بک
ما بر سر و خدی هم زرم و مال	زاع باک هم و عید می داد و بک
سوت جان من از این شمس مده	دو دین و لاجرم بهر عید می داد و بک

چنین چنان از رخ شرمه نه نیز
 زین مهر از رخ شرمه نه نیز
 زین عشق تو سلطان سپهر
 که در اول غنچه پادشاه نیز
 مکن بی موی مار کف کمار
 چو شتر میوه ای بی کنه نیز
 نمودی می شتا قان کنه نیز
 خدایش با و مسجد خاقه نیز
 خدا را بر شکن طرف کله نیز
 قدم کی نمی چشم جاب
 که گشته در این از خاک کهنه
 دین ده غنچه تبت بهر کس
 چو بستی نه لکس
 مرغ کج غلو تخته فخر
 دل شیدا و جان کج
 طراز بستی تو تجرید
 و ما توفیق الله الهیسم
 فروغ جبهه شمس
 فراغ از دولت شمس
 جگر بسته زنون در بستی
 چو جامی کرد که نه آهسته
 زشت غنچه دست نه بستی
 عید شد کس با عید می داد و بک
 عید مردم دیدن عید می داد و بک
 صدق چون بشت شد خدای شریف
 چو عید می داد و بک
 ما بر سر و خدی هم زرم و مال
 زاع باک هم و عید می داد و بک
 سوت جان من از این شمس مده
 دو دین و لاجرم بهر عید می داد و بک

پرو کفتی انجمن من در عید از رخ شرمه	عید شد آن عده را و کرم سلطان شرمه
میرسد فریاد جامی بی خسته بهر شیلیه	
ای نامور آن عید می فریاد شمس برک	
که روی بهرم نهانی چو کس	و چشم تر نه کشتی چو کس
ای برم آدم که شوی از هر غنچه	آن خطا که نه نیانی چو کس
هر روز به از کوشه محنت و دوی	که در کشته در جلی چو کس
چون زلف تو بر دهن گل غایب	از سنبل ترغایب سانی چو کس
بهوش از برانی و خرد صبر توان کرد	که هر چه سوز دل برانی چو کس
جامی اگر آن شوخ نه مده وصل	ز آن جان بهرم غیر که بی چو کس
کفتی که حد کن بر ملا چون بلا عوی	
سرا قدم آشوب بلای چو کس	
جام لعلش که از باده کز کس	ناله من شنو از دهن چو کس
چو شاه کس که سحر از جلا باز	موجب ناله مرغان شب چو کس
تنگستان کام دل اند غریب	بستر این کشته بکر از دهن چو کس
عاشق کج طرب ز غم و درد کوی	مضطرب بزم نشین با صنف چو کس
نام من بیهوش بختی که منم	قصه نام کو قاعده تنگ چو کس
با دایان تو اندر شمس سپهر	قطع این موهل از باکی چو کس
جامی مید وصال هم از دست ترا	
راه می این و قدم می این فرست ترا	
فرست و میرم شمس می کنی کس	که روانی شمس می کنی کس
تا بوجان من می شمس می کنی کس	چون زرم می کنی کس

بر کج صندل از رخ شرمه نه نیز
 زین مهر از رخ شرمه نه نیز
 زین عشق تو سلطان سپهر
 که در اول غنچه پادشاه نیز
 مکن بی موی مار کف کمار
 چو شتر میوه ای بی کنه نیز
 نمودی می شتا قان کنه نیز
 خدایش با و مسجد خاقه نیز
 خدا را بر شکن طرف کله نیز
 قدم کی نمی چشم جاب
 که گشته در این از خاک کهنه
 دین ده غنچه تبت بهر کس
 چو بستی نه لکس
 مرغ کج غلو تخته فخر
 دل شیدا و جان کج
 طراز بستی تو تجرید
 و ما توفیق الله الهیسم
 فروغ جبهه شمس
 فراغ از دولت شمس
 جگر بسته زنون در بستی
 چو جامی کرد که نه آهسته
 زشت غنچه دست نه بستی
 عید شد کس با عید می داد و بک
 عید مردم دیدن عید می داد و بک
 صدق چون بشت شد خدای شریف
 چو عید می داد و بک
 ما بر سر و خدی هم زرم و مال
 زاع باک هم و عید می داد و بک
 سوت جان من از این شمس مده
 دو دین و لاجرم بهر عید می داد و بک

از کمال آری که مدد رسد بخدا
تو مرا جان می جان نمی آید نفس
از بهش گسختی با و پروا مال کس
ای همه فرادوم از تو بغیر اومد کس

برورش حرفی نوشتم از کمال ضحاک
که بود در خانه کس عالمی بهمن کفر

ایں باوصی آن کل سیرایا پیر
ازما که کرده ایم چو یاز که چشم
کو یکم حدیث ز زندان کباب
اجای از غرقش از دیده نور
ول ایمن سجود کان شپش
جان کرتد زوید ز نوین شمشیر

جامی بخوابد که در کمار او
تعبیر خواب عاشق بخوابد مرگ

آن فریخ را جاح ایامت بیانی شناس
حال ملک بنده کند غرق ویدادمان
پیرانسانست میگویم طوق عاشق
منع عمر اشد کوینا وقت درو
گر بنای توید ویران شد بجهانت که
باید اسقر نایه علت شایسته
که شنوا ندها اس فلک حاکم کی بود
خبر و مان کرده زانجا نیست حق سبحان
فان غلام گفت این پس چه ملام
جان می ابدی کا نفس را دست اس
کز خیال بر روی غم گشت پشت من
حکم از خشت سر غم قصر شیم را اس
زشت باشد جانی بی طوفانی کی
آن صحرای کفنا نایان و از طمس

[illegible]

گردش جام که ز دست ازل پرگار
 سر او در میخانه که از رخسار
 نیست و چون بخور غریب لعل
 بنده پرستام که در طوارسلوک
 خیمستان طلب هر چند باده فرو
 مکمل کفیل صحبت عقیان
 طبع گویای من از دلش کین است
 حامی شمار ولا و نیر و جی نفس

سر به بجز ز خاین دانه ز کارش
 سایه برام فلک می کند و بارش
 وای من راستانه که در غارش
 کار یافت کشتا و از کوزه اش
 سر آن کا زنده است مکن الحارش
 نقدا قاسم عزیزت غنیمت دارش
 که زخم به دل او بود منتا ش
 بود آن جبین الطف معانی تارش

همه قافله بپند روان کن که رسد
شرف مهر قوا از ملک التماس

قتل گشتن نیز منصفه میش
 قاتل اندر کشتن دل نیز از روی
 منع جان بهیچ نمی خوردی
 بنوع حکم قضا اباب شکرت و قهر
 گرد میست کرد چون میخواست
 تهر سلیمان است و می گرام

ماوی پاکوی عاشقی جامی بر سر گد
مرو معر که است آنکه که نشینش

نهادی و پیشانی بدینا گوش
و در شام شد از عکس لیل
ترا از زبر و در گوش لعلیت

[illegible]

وایم از پیشه و خوابان یک است	در بر گرفته سنگ و کما حق تعالی
تشریف خود را بر بخت را دهند	روای عشق و چرخ بخت خویش
بنای لب که صاحب سجده و طبل است	در وجه تعلق با ده کند زشت بخت
جامی بهر عشق مشهور بنام	
ما از مود و ایم درین شهر بخت خویش	
آرزو دارم که در خاک راه تو شش	لیک ستر هم ز من که روی بر تو شش
آمد آن کافرون شیر سبزه روی بود	ای سبزه خون سمان که شده در گوش
کی بعدا سوی من سینه سپار و رخ	کو شمشیری که افتد که با منی شش
خوایم کوی لبس از کحل سیاه	باز ترسیم که از راه از آن از گوش
بهرش شمع قبا پوشیده بهوش تو	وای من مودی که بهیم با تو شش
ای صبا اوجده شد شعله آتش کوی	تا شود سوز درونی و دستان
شاید آن بخت کند جی خدا را ای گل	
ریز خون جامی بر خاک آن کو شش	
من خیال تو شبها و گنج خانه تو	سرو و چو دی آه عاصم تو شش
بخون جی پیم از آبهای خود بپوش	کسی که چو من تری ترا نه خوش
خیال خال تو بروم من صیقل خاک	چنان که دانه کشد هر سوی تو شش
چشم سوخته لان در و اعراف تو	بس که غار که میاید آب و دانه تو شش
سخن با صده همت آید ای و خط	من و فون محبت تو و فسانه تو شش
خوشم شعله این آه آتشین به شب	مرا چو شمع سری هست ز آتش تو شش
بر آسمان تو خاک شد سبزه ای	
جی نشی منم از کج آب تو شش	

وایم از پیشه و خوابان یک است
تشریف خود را بر بخت را دهند
بنای لب که صاحب سجده و طبل است
جامی بهر عشق مشهور بنام
ما از مود و ایم درین شهر بخت خویش
آرزو دارم که در خاک راه تو شش
آمد آن کافرون شیر سبزه روی بود
کی بعدا سوی من سینه سپار و رخ
خوایم کوی لبس از کحل سیاه
بهرش شمع قبا پوشیده بهوش تو
ای صبا اوجده شد شعله آتش کوی
شاید آن بخت کند جی خدا را ای گل
ریز خون جامی بر خاک آن کو شش
من خیال تو شبها و گنج خانه تو
بخون جی پیم از آبهای خود بپوش
خیال خال تو بروم من صیقل خاک
چشم سوخته لان در و اعراف تو
سخن با صده همت آید ای و خط
خوشم شعله این آه آتشین به شب
بر آسمان تو خاک شد سبزه ای
جی نشی منم از کج آب تو شش

آن سوره

آن خمر که بجان بخت مراد تو شش	بستای که دنیا و دین کشتی تو شش
نازینی که گنوم خواسته از دست تو	چون و طاعت رخ ره آب تو شش
که چه از رفتن او میروم صبر تو	هر که از دست خراب با بخت تو شش
مهرای با ویدان تو شش	که سواد رسیده سبب بخت تو شش
دنده و بسته کل بیل خال تو	عاریت کاشتن تو نام سنگ تو شش
چون که میروم سبزه راه و دین تو	که جواید بر خاک من افتد تو شش
شعبان زار ز غمناجی جامی	
که نه دست کسی که زار تو شش	
سرم کشتی بودی خاک تو شش	مگر شتی که کوب سبب تو شش
بجان اون اگر که تو شش	کمون ستم از جان تو شش
سند بر لبه دین تو شش	که می بینم ز بهای تو شش
هنوز از باوه شب سحر تو شش	و که ز صفت تو جان تو شش
شب شد روشن از تو شش	که روزم تیره ز لاف تو شش
بگل و دلاک خوش تو شش	تصایر بر شک تو شش
چشمه که روی تو شش	
و چشمه خوششان نیک تو شش	
آن ای که سبب سید تو شش	چو شمشیر که با به خلت تو شش
و که دوی فلک نمان می بد تو شش	چو چمن شد با سنان تو شش
جان فایده ای زبان دین تو شش	تا رخ بر که خود سبب تو شش
یک شش دین تو شش	و ای جان اگر سبب تو شش
سوختم سبب تو شش	بچه که سوز دین تو شش

آن خمر که بجان بخت مراد تو شش
نازینی که گنوم خواسته از دست تو
که چه از رفتن او میروم صبر تو
مهرای با ویدان تو شش
دنده و بسته کل بیل خال تو
چون که میروم سبزه راه و دین تو
شعبان زار ز غمناجی جامی
که نه دست کسی که زار تو شش
سرم کشتی بودی خاک تو شش
بجان اون اگر که تو شش
سند بر لبه دین تو شش
هنوز از باوه شب سحر تو شش
شب شد روشن از تو شش
بگل و دلاک خوش تو شش
چشمه که روی تو شش
و چشمه خوششان نیک تو شش
آن ای که سبب سید تو شش
و که دوی فلک نمان می بد تو شش
جان فایده ای زبان دین تو شش
یک شش دین تو شش
سوختم سبب تو شش
بچه که سوز دین تو شش

بلائی که من شد اوان بخونیدم	چو سانه چاره از خاکم کدم
ز دور آن لب سبزی بر نه زردی	گرچه در بنه نورسته که چو کدو
خیاش از نوید جای دول سکن	خواهم مردان به رافتن در
ز رشک نادی میم که من کوشتم	همی بوزم باغ و جوار و جاک
داره فی که در کوشش هم پهلوی	رقیبان سید از شش شش و شش
نمودی که من از سر و کلاه	
چو بلبل در کله دیه توان ستا خوش	
تنها ز کجا میری سر و قاپوش	در واکه عیالی و من میم
من لبت به داچه دلم که سوزت	از دور ندیده غم اشق و خوش
هر چند برون نیستی از خاطر حکم	پیش کی که در جان گشت تکلم
در کوشش یک که بخت سیر	کفن تو که در آن خال با کوشش
کو خنخی تو اگر چند که کرد	بر لب لطف تو بین لطف و خوش
خواهی که خدایه و جهان با تو	زینهار تو در یاس از شش و شش
جای ز غرامت غرض بان عشق	
غلای بسودر کشتن و خورای قش	
یو غای از چنین بی هم و سکن کلش	در و در آن خال با کوشش
آخر فرخنده خالی ماه بهر مجلس	آفتاب بی از شش بهر مجلس
پای بر جاسپر هم در جوی قدو	هر زمان چون شایسته می کوشش
و از خال تو هم بر روی گداز	کو در از تو جوی جوی و شش
سار و جوی که لیلی می پروی به	من بخون کی اندک اندکی
چند روزی بر درایم قامت آرزو	ای بل سر من ای سر شش

کسی که می خدایه
کچون من کوشش
کمن ز کجا میم
شود خزان در
کون چند و خنجر
خزان ای سبزی
دلم که در کوشش
بر از دور
نمودی که من
بخت سیر
کو خنخی تو
خواهی که خدایه
جای ز غرامت
غلای بسودر
یو غای از چنین
آخر فرخنده
پای بر جاسپر
و از خال تو
سار و جوی
چند روزی

بلائی

بلائی که من شد اوان بخونیدم	چو سانه چاره از خاکم کدم
ز دور آن لب سبزی بر نه زردی	گرچه در بنه نورسته که چو کدو
خیاش از نوید جای دول سکن	خواهم مردان به رافتن در
ز رشک نادی میم که من کوشتم	همی بوزم باغ و جوار و جاک
داره فی که در کوشش هم پهلوی	رقیبان سید از شش شش و شش
نمودی که من از سر و کلاه	
چو بلبل در کله دیه توان ستا خوش	
تنها ز کجا میری سر و قاپوش	در واکه عیالی و من میم
من لبت به داچه دلم که سوزت	از دور ندیده غم اشق و خوش
هر چند برون نیستی از خاطر حکم	پیش کی که در جان گشت تکلم
در کوشش یک که بخت سیر	کفن تو که در آن خال با کوشش
کو خنخی تو اگر چند که کرد	بر لب لطف تو بین لطف و خوش
خواهی که خدایه و جهان با تو	زینهار تو در یاس از شش و شش
جای ز غرامت غرض بان عشق	
غلای بسودر کشتن و خورای قش	
یو غای از چنین بی هم و سکن کلش	در و در آن خال با کوشش
آخر فرخنده خالی ماه بهر مجلس	آفتاب بی از شش بهر مجلس
پای بر جاسپر هم در جوی قدو	هر زمان چون شایسته می کوشش
و از خال تو هم بر روی گداز	کو در از تو جوی جوی و شش
سار و جوی که لیلی می پروی به	من بخون کی اندک اندکی
چند روزی بر درایم قامت آرزو	ای بل سر من ای سر شش

کسی که می خدایه
کچون من کوشش
کمن ز کجا میم
شود خزان در
کون چند و خنجر
خزان ای سبزی
دلم که در کوشش
بر از دور
نمودی که من
بخت سیر
کو خنخی تو
خواهی که خدایه
جای ز غرامت
غلای بسودر
یو غای از چنین
آخر فرخنده
پای بر جاسپر
و از خال تو
سار و جوی
چند روزی

کفنی یا حمید کرده و در	بالبشیرین شیرین حال
وز طلال زلف پر شوب او	گفت باغش از غنی لال
لب نه چندان بگری گدو	کوهر از شمشیر سی لاله
عکس را کی باشد از نور قطع	سج را چون باشد از جگر فصل
طلمت که غرض باشد زلف	تنگ و آرمه را در ز حال
گفت که چندان جای بسند	حال می باید چه سود از قیل و قا
کرد و در سینه داری بری	
چون صدق و غیر نشین لال	
دو چنان که از زیاری ل	کر کف و با و ابرو قاری ل
ای که بر زاری دل سکنی بکجا	کوش سینه من بشنوا زاری ل
نه بجز زلف سیکه در صبر کا	که دین آتش صعب کنای ل
خوانده ام قصه عشاق بی فراق	چرخا کار می دارد و وفا کار ل
که بوصلت رسم درو طلب گیر	نیست مطلوب بجز زلف طبع کار ل
عمر باشد که در می بین حق است	
لکنه با تو دی شرح جزو حق ل	
چشم تو صامت و سر زلف ل	با خود زان هر دو مراد حال
خواست تصور که نقشش تو	چهره کشادی کشید انفعال
بست ل و نه پیش لب	تشنه لبی بر لب آب لال
حال من از وصف جانت گشت	پشت تو خیمه کو وصف حال
که در خاک ربهت شد جاک	با چنین صبر ربهت پایمال
جامی زان لب سخن آغاز کرد	شلیقش طبعی شیرین مقال

شیرین شیرین
چون که کفنی
زلفش را در قیل و قا
بالبشیرین
چون صدق و غیر نشین
دو چنان که از زیاری
ای که بر زاری دل سکنی
نه بجز زلف سیکه
خوانده ام قصه عشاق
که بوصلت رسم درو
عمر باشد که در می بین
لکنه با تو دی شرح
چشم تو صامت و سر زلف
خواست تصور که نقشش
بست ل و نه پیش لب
حال من از وصف جانت
که در خاک ربهت شد
جامی زان لب سخن

یافت کمال بخشش کارگشت	
باشی از خندان کمال	
قتل من خواهد کردی غم زدی	پیش و پستی کن بود در شین ل
فیلسوف عقل را در آتش غمت	خالی از حکمت بود او در غمی ل
قصه ابروی تست از جگر صحر	کرنا شد میت خالص حال ل
سیکتم بهر دم چرخ بر سر ارقا	تا قار ویدم آن دم نازک در ل
نگوان ز بهر اصدق را وقت	کی قدمه اتفاق من بر کویان ل
دل شد جای غم غمت محل رحمت	ای سر تا پای حمت رحمتی ل
یافت جامی در سینه حق	
شدمی تلخ از لب لعل تو در کاش ل	
دل زین من است شعل	و نه اندر لعل لعل
ز تشنه شو کی بدل از آب	شد غم و اندوه تو غم ل
بوسه از لعل تو کردم سال	چند لعل بی لعل
بوسه کردم که نه صحت	یکه و سر و شام لعل
و قصه طاعت جی ل	پشت زلف تو لال
خاص کنی خاصیت طاعتی	عام کا لافام بود ل
جامی آمد سر زلف تو دشت	
گفتش آن و طول لال	
منکه هر طاعت میوزم از لعل	نکسم از زلف تو بوند تا شام ل
که ربهت بود بود جل و قصه زلف تو	کی شود و سودا بیان عشق ل
شد و آب را جاش ساکت گرفت	بی لال با خاست از لعل تو ل

دانش شیرین شیرین
چون که کفنی
زلفش را در قیل و قا
بالبشیرین
چون صدق و غیر نشین
دو چنان که از زیاری
ای که بر زاری دل سکنی
نه بجز زلف سیکه
خوانده ام قصه عشاق
که بوصلت رسم درو
عمر باشد که در می بین
لکنه با تو دی شرح
چشم تو صامت و سر زلف
خواست تصور که نقشش
بست ل و نه پیش لب
حال من از وصف جانت
که در خاک ربهت شد
جامی زان لب سخن

محب قول علی را تا رو الی	نیست مطرب را قطع بول
در دلم زیشان که حکم شده اسل	کی بوفان غم و سل بلا بیدخل
دل محل است که شمع بجوی تو	بر درت بر جید بجوم نمی بل محل
مست از وصف نخت از کف حاجی ام	کل خاز را غنیر سان بکیم ر قما و زل
کرچشم بفتح جبرئیل	بیس قلمیانی سوک سبیل
نیست از کل خاک راه تو در	گر کند دیده روشن زو و سبیل
صدر هم کر بخت بد بنما	زوم از درت هیچ سبیل
هر چیزی بود حبیل از تو	لیک الصبر حکم غیر حبیل
افغانی تو و برین عوس	هر ذرات کائنات لیل
کر جالت ز حال ساده منتاد	مدی کم شمر ز فغان حبیل
دلای بی فکر ز کس است	کل رای من لبیل حبیل
هوج کست برینا قد ز جلال	کشف درت و مد فغان جلال
هوج اگر که رفکند طرب غاب	کو و وادی دور دور ز جلال
یاد روزی که بی محل او میستم	باکم ند بر سکینا و و غم و جلال
پیش زخم بقطا او ز کرم خنده زما	کنت کای عاشق شور و جلال
کشمش سخم از شوق تو بچیل کن	کر چه عری بود عادت و جلال
کنت جای کشتا بال جهان بمارا	تا این نامرغ نایب بی غلال
در زماست آن نیست جیا و میش	در کهن منزل که دره من باطلال

بدرت بر جید بجوم نمی بل محل
 در دلم زیشان که حکم شده اسل
 محب قول علی را تا رو الی
 کشف درت و مد فغان جلال
 کو و وادی دور دور ز جلال
 باکم ند بر سکینا و و غم و جلال
 کنت کای عاشق شور و جلال
 کر چه عری بود عادت و جلال
 تا این نامرغ نایب بی غلال
 در کهن منزل که دره من باطلال
 در زماست آن نیست جیا و میش
 کشمش سخم از شوق تو بچیل کن
 پیش زخم بقطا او ز کرم خنده زما
 یاد روزی که بی محل او میستم
 هوج اگر که رفکند طرب غاب
 هوج کست برینا قد ز جلال

ای بهمن

ای بهمن لب شیرین خست لعل	فهم سر بهشت پیش رخ و امحال
پیش باب کرم شلوا طلب	حاجت نامر داند چه جلال
کز شوم از تو بخوانی و غالی عجب	عشرت و عیش جان نیست بجز خیال
روشن آن برت که در آینه طلعت	پر تو حسن از دل بقتضی طحال
صفت لطف تو که نیم زری لطف سخن	سخن از حسن تو ز نیم زری حقیقال
چونایم بر وصف نخت از کف و زل	بر سخنی که نمود از تن غیر خیال
دیدم آن رخ من زاه فغان می پس	یافتی بکل ای لبیل شوریده منال
می خورای بسان ماه عجمی کل	میرود آید آن سر نه بزی کل
یافت از نیم رشته سوزن از درت	آصبا و دوقای لطف بر بالای کل
شده کل بود چیزی برای رک و تو	نیست چیزی که لبیل شمع شیدی کل
وقت کل کای کیز دلبز از خط	پیش از آن روزی که منی عار جایی کل
بزم مستان با لای کل ای ساقی	زیم باغ آرد است از روی آرای کل
برج می بی کل ای من بخت خور و	ای چون آید از لبی می کل
وصف کل آچند جامی که از آن لطف	چون تو باشد داغ بر دل کی گداز می کل
آن ماه رو که چشم مست چرخ دل	در واکر شوم فراتر باغ دل
خاطر فکر غیر محو لذت خمش	عشرت کجا توانی بجا فرغ دل
هر خنده کان سینه ز بکان و مید	بار شکفت صکل جنت دل
عمر نیست بر کد و نیم عایتیم	باشد که بوی وصل رسد بخت دل
لگشت باشتی غش دل ازیم	آورد ده ام زلف می انون بر غل

فهم سر بهشت پیش رخ و امحال
 حاجت نامر داند چه جلال
 عشرت و عیش جان نیست بجز خیال
 پر تو حسن از دل بقتضی طحال
 سخن از حسن تو ز نیم زری حقیقال
 بر سخنی که نمود از تن غیر خیال
 دیدم آن رخ من زاه فغان می پس
 یافتی بکل ای لبیل شوریده منال
 می خورای بسان ماه عجمی کل
 میرود آید آن سر نه بزی کل
 یافت از نیم رشته سوزن از درت
 آصبا و دوقای لطف بر بالای کل
 نیست چیزی که لبیل شمع شیدی کل
 پیش از آن روزی که منی عار جایی کل
 زیم باغ آرد است از روی آرای کل
 ای چون آید از لبی می کل
 وصف کل آچند جامی که از آن لطف
 چون تو باشد داغ بر دل کی گداز می کل
 آن ماه رو که چشم مست چرخ دل
 در واکر شوم فراتر باغ دل
 خاطر فکر غیر محو لذت خمش
 عشرت کجا توانی بجا فرغ دل
 بار شکفت صکل جنت دل
 باشد که بوی وصل رسد بخت دل
 آورد ده ام زلف می انون بر غل
 لگشت باشتی غش دل ازیم

آبسته ام خیال خط و عارض مرا	ریحانی لاله مید از رخ و طبع مرا
جای بدن امید که ای خیال دوست	هر شب گنج سینه فروز و مرغ دل
لعل چشمت را بخیال فیا سال	چشم خورشید تو لاله سال عاقل
بعد مری بست ارد و دهه کای هم	غمزه شوخ تو گوید ز کین لعل
قصه تو غایت برست جفا بچوئی	غیر از یک غایه قصه ای بیل
بوده خجل بوس رخ فروز و مل	هر صحن تو کرد آن بهر لعل
مشرع عشق جویا بشوید غم از لعل	بجز زلف از خون منکد و مست
که چه بجا و دم آویزش و نهی کش کرد	قبله عشق بهای است که بود از اول
درین گوش در زینت دیوانی	شعبه رایون نبود آید بخت
مسلمات با طایفه با آن بخت	که به کجایش چشم مست و زخم
اگرین خرق و دو بهم عریست بهو	و کردل بوال و نه هم کرب و بخت
دوای عشق که نند از سفر خیز و چو دم	کردل از زلف و فروغ و بخت
بدن که نماند چه گونه بهر چو شد	زلف و دو بهم بیا و او حال
اگر فی آید بهر دیوانی باشکست	زلف و دو بهم بیا و او حال
شکست کشتی امید در گرداب غم	توای صحن من شکست و بخت
شرخ شدی را به عشق شاه دیوانی	که بهت از ساقی حامی کون و بخت
چه گوید که زلفت چون می پیدول	چو صید غم در غنای می پیدول
زردی لعل سستی بروم نه	ببین که دست تو چون می پیدول

مغفرت از زینت
بیا و دهه کای هم
چشم خورشید تو
غیر از یک غایه
قصه تو غایت
بوده خجل بوس
مشرع عشق جویا
که چه بجا و دم
درین گوش در
مسلمات با طایفه
اگرین خرق و دو
دوای عشق که نند
بدن که نماند چه
اگر فی آید بهر
شکست کشتی امید
شرخ شدی را به
چه گوید که زلفت
زردی لعل سستی

چو صید غم

چو مرغی کاقد اندر دم صبا	مرا در زلف تو خون می پیدول
چو آن ماهی که پروان قدان	زبزم گل پروان می پیدول
نخستین شکر از جبین عشق	هر زمانه که نو می پیدول
چو تسکین جامی بوسه بخش	که امر و زنجیر کون می پیدول
شتر با نمیند امر و محصل	مرا باری چنین پسند بر دل
نیشاید کون با سر غربت	که شد از سر شکستان کل
نه پای فتن و نه رای بودن	مباد اکا کس نین کوه مشکل
حبیبی راحل و القلب ایم	و روحی و اهب و الی سائل
تن از هم را می دماند محرم	ولی جان میرو و منزل بمنزل
الای با دشمنی کز کن	علی تکلسا زل و المراحل
بگو با دل محصل نشینم	که ای نوشین لب شیرین لعل
زنج ره بیا و تنج سبب	بکاست بهر خواهی باو حال
سببوزم قبله جان صورتت	بصورت که در رفی از مقابل
سحر که چون شود غم جلیت	ماش از مال شکیر غافل
بیا که در دو غم هستم فاده	بچاک و خون چرم غم تبسمل
تو می نوشی برف دشت جامی	بکج محنت و غم زهر قائل
رون از آفتاب غمخامی گل	که از شوق جالت بخت بلبل
چو کلاه و موعده دیا نزدیک	نیاید دیکر از عاشق تحسمل
بخت باغ رستم آبرارم	دی چون لاله خوش با غزل

مرا در زلف تو
زبزم گل پروان
نخستین شکر از
چو تسکین جامی
شتر با نمیند
نیشاید کون با
نه پای فتن و
حبیبی راحل و
تن از هم را می
الای با دشمنی
بگو با دل محصل
زنج ره بیا و
سببوزم قبله
سحر که چون
بیا که در دو
تو می نوشی
رون از آفتاب
چو کلاه و موعده
بخت باغ رستم
دی چون لاله
مرا در زلف تو
زبزم گل پروان
نخستین شکر از
چو تسکین جامی
شتر با نمیند
نیشاید کون با
نه پای فتن و
حبیبی راحل و
تن از هم را می
الای با دشمنی
بگو با دل محصل
زنج ره بیا و
سببوزم قبله
سحر که چون
بیا که در دو
تو می نوشی
رون از آفتاب
چو کلاه و موعده
بخت باغ رستم
دی چون لاله

کل به کجف جام جامی پر عیب که در پای کل جام کلگون خورم		بکده شهاد و رازان کل خاک پریم در چمن می ختم از شوق شرب پای گل	
پس چو سبز صیدم از خاک سر میکنم و امن کل از خواب بکتر میکنم		چون نمی بینم قدش را در چمن با باد بسته ام با کز زابل غم دل در بیان	
میردم نظاره سرو و صنوبر میکنم که از ارجل خلیل کار از میکنم		در دشت ساخت وخی گسار از چون پیش آبی زبان را قوت نقرت	
یعنی اگر سرو و دم خاک را از میکنم که چه سرو و دم سخن خود مخر میکنم		سیدی شده که جای خاصه من ایام سادگی من کفین چون از تو باور میکنم	
که نهاده و لقب و کشتن صراط ام شاه سیاه خیالت بود از کوه		بر سر کوهی من و این مرتبه ام گر نه همه دستای ماه را که کشت	
هر دم از سنگ خنجر محک خنجر بر جو خلق جهان بخش غم کیش بزم		من چو ز پاک عیارم بوفات کن کس نمیدانم این و نفوس را که کند	
جامی از بخت سیت جزایم بزم گشت به کل آن اند در چمن بزم		زهی قوت نهال کشتن چشم خرا با بادول مردم شینیت	
مهر و رویت چنان روشن چشم فرو دای می پری در مسک چشم		ز خون لچمان پر شد در دم ز کویت خورشید فاری که بینم	
که میریزد برون ز روزن چشم نشام چون شوره پیر این چشم		چو میرم خون من در کوه چشم ز کوه تا کوه غرق خونم	

بهر جامی که در بیان
باین سخن گفتن کینه
شیرین شمع سوخته
هر آن کس که در کلام
آن کس که در ناله شکر
چون که در دشت شکر
که این شکر شکر
مرا دای آید که در کوه
هر دم چشم در دشت
در کوه از راز است
فرا دشت شکر کوه
در بزم شکر کوه
بود این شکر اجازت
کجا با جان بکشت
چنین ال نقد است
فرا این شکر در دشت
بهر جامی که در بیان
باین سخن گفتن کینه

یک

بیک غمزه گهی صده دل را شکار آهوی شیر افکن چشم		چو کرد در دشتان لعل تو جامی ز لعل در کشت پرده چشم	
جد از لاله رخ خود بهار را چکنم ز خون دیده کنارم پرست بل بار		هزار و اغ بدل لاله زار را چکنم که اگر کشت لاجبیا را چکنم	
کز غم آنکه گسند دیده را بکل شول بطوف باغ غم زور را بر مپرو		در دشت لعل لعل را چکنم بلا و محنت شبها آردا چکنم	
غباری زره آن شکوه غزال سید شکاف سینه توانم که بندم زدم		بخیر غیر کفن آن غبار چکنم تراوش شوره اشکبار چکنم	
علوم از دو جهان بی حال و جامی چو راست بست این بار چکنم		هر دم ز تو بر سینه صد دل چکنم هر کس بهوی از او ز تو مقصود	
توان بزم رفتن از بگذرت کرد نبود چو قریبانم در حمله موت		ای جلی طغیان تو من ز تو را خوام آن که من این سر را ز تو خوام	
دی ز تو دفا جستم وادی تو خوام و دم به سروت چون می سد خود		لیک از تو قریبان او خوام باز آمده ام از کاف قله خوام	
کفتی که را خواهی از جیل تان جامی چشمیت را آخر غیر از تو که خوام		که هر که شکوه میفانم خد میزدم کشت از می ترا و خون لعل چکنم	

بهر جامی که در بیان
باین سخن گفتن کینه
شیرین شمع سوخته
هر آن کس که در کلام
آن کس که در ناله شکر
چون که در دشت شکر
که این شکر شکر
مرا دای آید که در کوه
هر دم چشم در دشت
در کوه از راز است
فرا دشت شکر کوه
در بزم شکر کوه
بود این شکر اجازت
کجا با جان بکشت
چنین ال نقد است
فرا این شکر در دشت
بهر جامی که در بیان
باین سخن گفتن کینه

نمی آید چو تو چهره کانه قالی کز همه خوان مرا فرزند و من این بانی	زبان نماند تو صد شکل با نماند میرزا کز قالی کز این چای هر فرزند میرزا
بخون پوندا بهر چه بود چون تو مده در سرم ای من که گزاف می گوی	ز دل غم بچشم کردن پوندا میرزا کیا چشم میروید و غم پند میرزا
چو غم غمیش یافت ستر قالی کز کز ل غم غمیش قالی کز پند میرزا	چشم کز
عشق کبوتر و فاداد نوید شایم کز بغوغا از تو طمع کن زنده	نوبت شایم بودا و صبح کایم هر دو بخون کایس حجت کایم
بجز تو نخواهم از جهان از روی کرد و غوی هر که کنی رو شوم از کبی شود	خواهش من چه فایده یقین می گویم دل و جی صفا یقین من می گویم
تو شقی بمان سپید چو کیم زنده شد حق کز زنده رقم حال و جان شد	من کز بریده و فایده بهر سپایم از سر جان غم کز سرخ شود سپایم
لا بیتی کز جای از آب چشم می گوی آب غم توفی الش آب و غم می گوی	
من این کز زبان بهر زه الایم حدیث مصلحت و قهقهه کز بهر سخن	بمع و دزد خان نوک خانه فریام ز هر شب که من این زبان بیایم
بر اثر غم از دست افتد ای غم ز شعر شعر کزین جنس یافتیم روز	کون ز دست آن پشته رسیده خبر آب مده و خون بکریب الایم
فضای ملک سخن که چه قاف قاف سخن جو با من زنا علاقت غم	ز فکر قافیه هر چه بگویم نیکوایم ذراع کرده شب روز با دوایم
سحر با لطف گفتیم که ای غم چه میر	بکار کا سخن کشته کا فرمایم

جان من کز زبان بهر زه الایم
حدیث مصلحت و قهقهه کز بهر سخن
بر اثر غم از دست افتد ای غم
ز شعر شعر کزین جنس یافتیم روز
فضای ملک سخن که چه قاف قاف
سخن جو با من زنا علاقت غم
سحر با لطف گفتیم که ای غم چه
میر

لحم

لحم طبع سخن سنج رخ رخت ده که سر کجی خوشی کشم با بیام	
جواب او کجای تو کجی سراری رو ایدار کزین جنس بچشم	
وقت آن شد که در در میان کجی میر و عسر کز نمایه کوشم کجی	سجوا ز کف بهر طبل کران بر کیم ماید و است ازین کجی روان بر کیم
و هم کجی کجاست میان من و تو هر چه اطلاق توان کرد بران رقم	بد و کاری ساقی زمین بر کیم وست ازان باز کشم طر ازان بر کیم
چشم نماند بهر تو شد هم سه شمر میخورد خون ل زبانه غم آن فریاد	آه اگر غم خوشی از زبان بر کیم که من ل غم خوشی و بان بر کیم
جای از بمل جهان ل بهر شایم کز غمیش بهر کشت بیان بر کیم	
نیام سوی بهر چند سوز شوق دارم ترا کز این قد اندیشه قتل	که اخیار بهر دم و دیت طاق می دارم حق دوستی از کز این نیزم یارم
ز شوق آن لب شیرین زبیده کز شمر ازان لب نیم جانی غایت دارم	حقین آب میرزم سر شکستل یارم بند لب لبم کز غایت با تو یارم
کوشش می کنم صفا کزین من کزین لب همی سپیم بستان سرو قد کزین لب	زود می پای دنی سرو دواکی دارم هی تا ز کرد و ناه و روی کزین لب
سوخی خوانم ز کوی دل گفت بقا که من بخانید غم سخن کزین لب	
ز رفقت تو بگویم چه ناتوان شدم ز غم تو بگویم چه ناتوان شدم	ز غم آب چمن چمن چمن چمن شدم ز غم تو بگویم چه ناتوان شدم

جان من کز زبان بهر زه الایم
حدیث مصلحت و قهقهه کز بهر سخن
بر اثر غم از دست افتد ای غم
ز شعر شعر کزین جنس یافتیم روز
فضای ملک سخن که چه قاف قاف
سخن جو با من زنا علاقت غم
سحر با لطف گفتیم که ای غم چه
میر

زودیت

لبیک یزد جامه حسن
 زان شب در ساداتین نظر
 کز آتش من سر سوزد دل افروز
 محمد دل بوی که کار و دل
 می سازد حال تمام دهم
 محمد شین می کشا دهم
 از تو بگو که حسن دل
 فرق شین در دهر من
 و کز غنچه دود مسافتین
 وصال تنگ کرد مسافتین
 اگر چه ملکوت زلفان
 بود ادا غم که شیان
 بودی من ز غنچه کرد شوی
 بعد از چو شین ز غنچه شوی
 هزاران که سیر از بیم
 خدی دوی چون طبع بیم
 از غنچه سر و دور کردی
 زود یا بر مهر محمد که می
 دوی

1A[illegible]

زبانت

ایشان نیز جام کعبه
 داشتند و سادات نیز
 که حاجت حق میسر شود از آن
 محمول بود که هر یک
 و می سازد حال آنکه
 مکتبش بی کاشانه
 اگر توبه کند و حسن
 فراقش کند و در حق
 و از غفلت خود رسوا
 وصال یکتا کرد و ساری
 اگر چه بی چون از زبان
 بود از ظاهر که پشیمان
 بودی من از وقت که گوی
 بعد از چندی غم از غم
 و آن که سر از غم
 می دردی و هر چه
 از این بیشتر در در
 خود را به مهر که
 بودی

[illegible]

سینه شکم هر که در سبازان چشم زخاغن نشان ل سیمه افکند بستم زین سینه پرورد ام فرشته زینسان آید و سیم زین طوفان نود زبان یا مر جبره ز لیتون جامه ز جانان سله سوزد و پیمان کند	باشد خورده زان کند یک خط اود طبع جاوید چنان باشد بر زبان بسم الله ایستد اگر خواهم سیم شکل سدا زین غم کشی سیم ای کاش زین محنت سدا که در وقت آتش جانان سله سوزد و پیمان کند
جامی صفت زخم فرو در لای کمال وستی بر ای بو یا بارید از غم	
مرید و دل کان سینه زبان سوار شمع صورت تارین حیران منزل که با خود حقیق دم به شمع بگوشتن جان شمع دیدم هر کراوم پیشتر عمری با صفت ایستد سلاک شود نهاد بر کمان تازی صید و سکن	بلا جان شود و پیشتر من چنان سیم که آن با و کجا کجا ایستد غنائی کجا آید که شمع زبان این سیم بجای ایستد سوزد شمع سوزد سیم شد انون عمر کراوم شمع سوزد چو عمر و ما کجاست جانب تیر و کمان
کسان به باغ شربت جامی میرا که چون فرادهم آن آفت جان ایستد	
چشم سوز خانه تو چشم خانه ام چون مردمان خانه چشم سیم اکنون که زیران تو رام شمع خواب آید و شمع سوزد که برود روزی که بر سیم تو کجاست سیم	حق القوم تو کجاست دانه از بسکه آب سیم گرفت خانه ام سیکون از شمع سوزد تازیانه خواب طر زخم حیران سیم ایستد شمع سوزد تازیانه

بسم الله الرحمن الرحیم
در سینه شکم هر که در سبازان
چشم زخاغن نشان ل سیمه افکند
بستم زین سینه پرورد ام فرشته
زینسان آید و سیم زین طوفان
نود زبان یا مر جبره ز لیتون
جامه ز جانان سله سوزد و پیمان کند
جامی صفت زخم فرو در لای کمال
وستی بر ای بو یا بارید از غم
مرید و دل کان سینه زبان
سوار شمع صورت تارین حیران
منزل که با خود حقیق دم به شمع
بگوشتن جان شمع دیدم هر کراوم
پیشتر عمری با صفت ایستد سلاک شود
نهاد بر کمان تازی صید و سکن
کسان به باغ شربت جامی میرا
که چون فرادهم آن آفت جان ایستد
چشم سوز خانه تو چشم خانه ام
چون مردمان خانه چشم سیم
اکنون که زیران تو رام شمع
خواب آید و شمع سوزد که برود
روزی که بر سیم تو کجاست سیم

راور سیم سیم تر و دل سیم جامی سیم که خرد و سیم بلک منشور خردی سیم شل عاشقان	خواجه که دمی در قدم آن سیم دیگر نظاره نروم بر سرش هر چند بصد خوارم افتاده برش زین کوزه که زوده رود شکام شاید بر هم کند آن شمع نکاسه
جامی که ازین کوزه رو سیم شل چون تان کل زود زینا و فرست	
هر شب که کم از دل شاک برآم آی ز غمت شاک بر سر زیم ازان بی روی بالاک کل چون دم راه در کون بختار بودم طوق ساد آلوده بخون تیر و صفت سیم صد جای بودم سیم از بوسه سیم	وز تف جگر و دوا فکاک برآم اندیشه سیم که سراز خاک برآم بر شعله چنان ز خاک شاک برآم روزی سرازان حلقه قتراک برآم تا چون زول زخمی خود پاک برآم چون تیر ترا از جگر پاک برآم
جامی صفت غرق عمر اربا شود بخت زنت خود ازین صبح خطاک برآم	
هر شب با سببان تو بجای میان کشتی زخم سیم و بجای شمع کش پای مرا بقید وفا استوار کن	و آنکه تیغ نیاز بران آستان سیم فرمان برم دیده و شمع بجای سیم زان شمس کجای سیم سیم

بسم الله الرحمن الرحیم
راور سیم سیم تر و دل سیم
جامی سیم که خرد و سیم بلک
منشور خردی سیم شل عاشقان
خواجه که دمی در قدم آن سیم
دیگر نظاره نروم بر سرش
هر چند بصد خوارم افتاده برش
زین کوزه که زوده رود شکام
شاید بر هم کند آن شمع نکاسه
جامی که ازین کوزه رو سیم شل
چون تان کل زود زینا و فرست
هر شب که کم از دل شاک برآم
آی ز غمت شاک بر سر زیم ازان
بی روی بالاک کل چون دم راه
در کون بختار بودم طوق ساد
آلوده بخون تیر و صفت سیم
صد جای بودم سیم از بوسه سیم
جامی صفت غرق عمر اربا شود بخت
زنت خود ازین صبح خطاک برآم
هر شب با سببان تو بجای میان
کشتی زخم سیم و بجای شمع کش
پای مرا بقید وفا استوار کن
و آنکه تیغ نیاز بران آستان سیم
فرمان برم دیده و شمع بجای سیم
زان شمس کجای سیم سیم

دی که در روز غمت خون نکریم	ز وصلت جدا مانده هم خون نکریم
نه بیستم بطرف چین می رازی	که از شوق آن دست و پایی
نیارم کوی بوی لب جام باده	که بر باد آن لعل میگونیم
زیلی مرا بسجده یاو نماید	که بر محنت در همچون نکریم
نه خون بسکه ماندونی آید	نه از بی عشقی آن که اکنون
نه بیستم کوی گریه زار جامی	
که از دیده و دل همچون نکریم	
که بود که از این ز درون نکریم	یا ازین هم روز فروزون نکریم
چند طعن خردای عشق خدا را ندی	شاید از دور و سر و همچون نکریم
فکر زلفش لبها نه زرد و آبرین	کاین کار نیست از روی نکریم
این همه عشقه و دستان گریه می	چشم باریک از دست تو چون نکریم
جامی از جام ز جام فانی نکریم	
تا بدان شربت ازین دغ نکریم	
هر شبی که ماه فروز خود را دادیم	از فغان آله شهری را بفر دادیم
شبه شیرین که اینست کان بخوی	در جهان من نه رویی هم فر دادیم
من چو توام که اول مرغ دل اندام	کی توام که بانیان هم صبا دادیم
خواهم از خفت بگویم آشکارا	بایه عشرت سوی صفا دادیم
باز که غیر عشقت که جای امید	
در نه بر جانت زخم صیدت بیدار	
شبه که داغ وقت آناه می کشم	تا روز که می کشم و آناه می کشم
ز آن نه می کشم که کاین شب	از بخت تیر و دل که آناه می کشم

فغان آله شهری را بفر دادیم
دی که در روز غمت خون نکریم
که از شوق آن دست و پایی
که بر باد آن لعل میگونیم
که بر محنت در همچون نکریم
نه از بی عشقی آن که اکنون
نه بیستم کوی گریه زار جامی
که از دیده و دل همچون نکریم
یا ازین هم روز فروزون نکریم
شاید از دور و سر و همچون نکریم
کاین کار نیست از روی نکریم
چشم باریک از دست تو چون نکریم
جامی از جام ز جام فانی نکریم
تا بدان شربت ازین دغ نکریم
هر شبی که ماه فروز خود را دادیم
از فغان آله شهری را بفر دادیم
در جهان من نه رویی هم فر دادیم
کی توام که بانیان هم صبا دادیم
بایه عشرت سوی صفا دادیم
باز که غیر عشقت که جای امید
در نه بر جانت زخم صیدت بیدار
شبه که داغ وقت آناه می کشم
تا روز که می کشم و آناه می کشم
ز آن نه می کشم که کاین شب
از بخت تیر و دل که آناه می کشم

جان می برم بخت که لایق دست	نقد خمر در لقمه شاه می کشم
از عاشقی نصیب می یابم شکرت	چو ز قیام طعنه بدعا می کشم
جای جوگاه شد غم از ضعف می کشم	
که غمت بخت تو این کاه می کشم	
نعلبان آن خاک کمران می خیم	ز روی که نشسته کشش را بروریم
چنانی حیران رشید خاک و رم می کشم	که گرسنه ده از سایه خویش می کشم
بهوش دارم که ریز خون من از در می کشم	همان سازم از راست و در می کشم
علی خوش بسیم طبعش را در می کشم	ز فکر حق می سودا می می داد می کشم
نیخواهم ز غیرش من جان را از آن می کشم	زیلا شمع چون فغ طوفانی می کشم
چو فراموش از آن می باشد که در می کشم	که آن شیرینان بود می کشم
کوبیدی که خواهم از آن می کشم	
معاذ الله که از روی می کشم	
ما بر بختی جوئی دوری می کشم	بزم وصل دست را با دگر می کشم
نقد طاعت نشد رایج بسیار و وفا	تا چو ز در و نه غم صدش می کشم
قامت چنان شد که در سلع اهل در	جز بمضرب غمت این چاک می کشم
هر دم لایق خون جان می کشم	که چه صد بارش من هم از نظر می کشم
کوس و لبت را بکوی یکمان می کشم	بر سر بازار روای علم افروزم
تا بشنوی نظر آن دوزخ بر دست	در خستین دست نقد وین دل می کشم
جای ارسلک کانت در غیر می کشم	
کای بی عاقد را ران من شایم	
نه نامه که در بختان نام تو یابم	
نه دهنه که در خط شکاه تو یابم	

فغان آله شهری را بفر دادیم
دی که در روز غمت خون نکریم
که از شوق آن دست و پایی
که بر باد آن لعل میگونیم
که بر محنت در همچون نکریم
نه از بی عشقی آن که اکنون
نه بیستم کوی گریه زار جامی
که از دیده و دل همچون نکریم
یا ازین هم روز فروزون نکریم
شاید از دور و سر و همچون نکریم
کاین کار نیست از روی نکریم
چشم باریک از دست تو چون نکریم
جامی از جام ز جام فانی نکریم
تا بدان شربت ازین دغ نکریم
هر شبی که ماه فروز خود را دادیم
از فغان آله شهری را بفر دادیم
در جهان من نه رویی هم فر دادیم
کی توام که بانیان هم صبا دادیم
بایه عشرت سوی صفا دادیم
باز که غیر عشقت که جای امید
در نه بر جانت زخم صیدت بیدار
شبه که داغ وقت آناه می کشم
تا روز که می کشم و آناه می کشم
ز آن نه می کشم که کاین شب
از بخت تیر و دل که آناه می کشم

کلام دل زار بای فلق ابل بیان		بست بر و بلفق تعال حسن کلام	
رفیق طایفم تو جای ملامم خوش		بانی نصیب و خاک از کس کرام	
چون تو نامم که هر دم بر کف پایش	ز دوشم ز روی ظلم بر زمین	منم بوسیدن آن کف میحالیست	کدام که شکلی روی در سپهر
دو چرخ دلخیزم از خاک کس	بیرنگ گفتم بر سینه اندوه	سج از غنائی عمر جانی امانده	که روانه در کعبه آن از این
بعد شمت سلیمان میانی نمی گونی	که موخسته ز پند زبانی	سرمی ز پس خاک و پشتر جامی	چرخ برستانان چرخ شتر
ز غلش کجاستم داود	بروای ماه گردون کشته	چو بر یا ولت نوشتم می	بنج مایه لی ماه دل فرو
جهای سده باشد کس	کوشتنکی بودست	سکنت کاشش جامی نام بودی	که رفیق بر زبانت که این نام
کی بودی که رود در شرب بلی	بر کنار ز غم از دل بر شمع	صدید از آن می سودام المود	که چشم خوشان آن چشمه

کلام دل زار بای فلق ابل بیان
بست بر و بلفق تعال حسن کلام
رفیق طایفم تو جای ملامم خوش
بانی نصیب و خاک از کس کرام
چون تو نامم که هر دم بر کف پایش
ز دوشم ز روی ظلم بر زمین
منم بوسیدن آن کف میحالیست
کدام که شکلی روی در سپهر
دو چرخ دلخیزم از خاک کس
بیرنگ گفتم بر سینه اندوه
سج از غنائی عمر جانی امانده
که روانه در کعبه آن از این
بعد شمت سلیمان میانی نمی گونی
که موخسته ز پند زبانی
سرمی ز پس خاک و پشتر جامی
چرخ برستانان چرخ شتر
ز غلش کجاستم داود
بروای ماه گردون کشته
چو بر یا ولت نوشتم می
بنج مایه لی ماه دل فرو
جهای سده باشد کس
کوشتنکی بودست
سکنت کاشش جامی نام بودی
که رفیق بر زبانت که این نام
کی بودی که رود در شرب بلی
بر کنار ز غم از دل بر شمع
صدید از آن می سودام المود
که چشم خوشان آن چشمه

یادگار

یار رسول الله سوی خود مرا بختی	آزرق سرخدم سازم زود باکم
آرزوی جنت لمانا و بروی دل	جنتم این پس بر خاک در ستادکم
خواهم از سودای او بستم شمع	بیا بایت سر زخم با سرورین دکم
هر دم از شوق تو معذورم که غم	
جای آسانه شوقی و کز آن غم	
مکی بایوخت آن آستان سکونم	کی بجز خشتین باطل گلشن کنم
دیده روشن میشود از صورتی سبک	کسی انکار این نمی کند روشن کنم
غمزه شوخت بخور زخم کتب خفا	بغیاث نیم شب که در شکوفه
بکلافه کی زویش شربت	راستی هر جا رسم آزادی
آنچه زار میکند در خانه شام	و اتد از میخانه نام و اتد از آن
صحت برود و ام عیش آیم بها	از خود نبود که اکنون کجی درین
جانی آرام پیش کجیکه از این	فرغ شاخ سدره را چون تار
که بر دو همایه کجا شبان تره	
بسکه از دلغ جدائی که و یونم	
ای بیست و پنج خون در دم	نارم کمش پختن خدا
اینست ترا خوب دونه	هر بایر سیم که چونه
یاب بکشا پر سس حامل	هر شب من آه و مال جامی
اینست نوای ارغنونم	

یار رسول الله سوی خود مرا بختی
آزرق سرخدم سازم زود باکم
آرزوی جنت لمانا و بروی دل
جنتم این پس بر خاک در ستادکم
خواهم از سودای او بستم شمع
بیا بایت سر زخم با سرورین دکم
هر دم از شوق تو معذورم که غم
جای آسانه شوقی و کز آن غم
مکی بایوخت آن آستان سکونم
کی بجز خشتین باطل گلشن کنم
دیده روشن میشود از صورتی سبک
کسی انکار این نمی کند روشن کنم
غمزه شوخت بخور زخم کتب خفا
بغیاث نیم شب که در شکوفه
بکلافه کی زویش شربت
راستی هر جا رسم آزادی
آنچه زار میکند در خانه شام
و اتد از میخانه نام و اتد از آن
صحت برود و ام عیش آیم بها
از خود نبود که اکنون کجی درین
جانی آرام پیش کجیکه از این
فرغ شاخ سدره را چون تار
که بر دو همایه کجا شبان تره
بسکه از دلغ جدائی که و یونم
ای بیست و پنج خون در دم
نارم کمش پختن خدا
اینست ترا خوب دونه
هر بایر سیم که چونه
یاب بکشا پر سس حامل
هر شب من آه و مال جامی
اینست نوای ارغنونم

پری چون باشد که در دو روز تو نسوزی بچندین درجه گرم کردی	سوز دل عجبی چنین یوانه میکند چنان خفته فرو دلداده پرستم
چو جان دل غریزی گرفتار من بگوشت آید زهره من از آبی	چونش کل طغیر ز جلدش اندم پیشانی بکشد آرد و با جبار
بزم عیش از جام تو هر چه بود بقلائی غمی ای جو جای سر را	
شده میرانی نیست سراسر ای جو بجاده و کوی دیوان خاک رخت	که بر سر سبزه چرخ خاک تو کاین بانی است که صد و یک
زیر لب می خنمی گفت بزمی خاستم ز عین بر سر کوی تو	بخت بدیدم ز رخسار تو کاستم از دل دین عشق تو
تو نو کردی در دهنم چون گشت روی خیمت فکند طلس بر سوگند	بشکایت ز تو ای کسی بخت تو آز آینه دل صورت غبار زد
دو شجای پیشند جامت سارنگ من آه محری نمه شوق تو سرود	
بنابر مشکلی چون نیازمند تو سواری بکشد شتی به نور آرزو	ترجمی که اسیرم کند تو نهاد روی تو که شمع منم
بسوز جان دل برای دیدن چه حاصل است بر بخیلای بخت	که بی طغیر جانی ما سپند تو ز دره غیر چه پاک است از پند تو
غرض دینی و عقیقی قبول خلعت نهال عمر با اول قنار از برای	هنوز ما بهوای قد طبع تو چنین است طبع تو شند تو
بجام هم کنیم انعام چو غمی	

شعر سوزی مدی سوز
نزدیکت با من
چون بلای گشت کفون
چون زبانه جویان
چون تابش کیش
کشتن ز نفس کیش
دشمن بدخودمانی
بلایست و جان آوری
که از کوه سر کوه
رو در دهنم دل جان
کشتن از آرزوی تو
کار زنده سر دی
چون کوه بر سر
کشتن شوق ای بخت
بوی چمن چمن
زابل تو از جابل
کشتن زان و باغ
نخست آن و دوزخی
کبر

که

که بر دل زخم عشق تو باری کردم از رخ سبزی شکایت	مداخده که باری چو تواری دام یاد کاری زخم سب سواری دام
باغ غمی آن سر کویست بهمان گل نامه ام دیدم بره بر بکند با جبار	عیش من کن چه خوش باغ بهاری چکنم زان سر کوشم غباری دام
سر زانوی هم مانده و خلقی بجان جای از بزم وصال غمی نصیب	که جواشان کز اندیشه کاری ایتقدیر کن و ان کوی گذاری
چو ملودت آن نیست دیدار تو آشای شهوه چو خورشید بهار تو	بسر کوی تو ایم در و دیوار تو دیده سان لی سرواشته بهار تو
توئی آن یوسف ثانی کفر ساجی باز چون باه تو شود خاک تم با وسعت	جان داده بخت دست خیر تو چشم خونار که باری قد و قار تو
من که بستم که توام کلای باغ و جان زادان در هوای ملی و اندیشه خیمت	ایتقدیر کن کی خمار کلاز تو من دهان غم کفایت تو
ز سبزه گلستان کز قاری جامی زین به عاشق بیدل کز قار تو	
مدیده که ز راه تو خا حرسیم اگر نند بجن عرض دینی عقی	دینم آید اگر در کل سخن من آستان بر بهر دو جای تو
من دعا می پوسته این دکان کو بفرم من شو نظار کوی گل	من هو اینو بهوار این بود تو چو مرغ باغ ز من عاشق ریسم
مرا باغ چای ز گل چه بکشد چو سپهر چه کسی بن بر تافت	چو شوق روی تو آشفته خست سک تو جای آشفته حال

شعر سوزی مدی سوز
نزدیکت با من
چون بلای گشت کفون
چون زبانه جویان
چون تابش کیش
کشتن ز نفس کیش
دشمن بدخودمانی
بلایست و جان آوری
که از کوه سر کوه
رو در دهنم دل جان
کشتن از آرزوی تو
کار زنده سر دی
چون کوه بر سر
کشتن شوق ای بخت
بوی چمن چمن
زابل تو از جابل
کشتن زان و باغ
نخست آن و دوزخی
کبر

توریت محض ده با و صا خود بود	نام تو عات طهورش بود جهان
مهر چند در نهان عیان نیست بخرا	فی حد ذاته نهانست شمعان
قادر بود بجو در اعیان نفس جن	ساری بود لطف در اطوار جسم جان
دانا به بصیرت سینا به بصیر	گویا به زبان توانا به توان
جای کشیده در زبان که عشق	
در زبانت کس کوی بهریت کس	
زنده آمد مراغ زبیرم عشرت اندیش	غم خود دور میدارم زبیرم دوش
بجای که طلسش ان شایه فرشتا	که راه قریب بدوئی کرد او دور
مباش از شمع که شمع ز جفا کوشی	که بود شمع از دار و درین و فاشی
نشدیم و کما غیورین گان شاهزاد	مباد این که آبی کشیده اندیش
مرا بوند خویشی بود با صبر خردین	دل ما آشنا حق شد شمع خور
زما فایده شد شک جگر کون دین	بلی این قیامی بر آب تیره از پیش
چو آید و در جای تمام کلون بکارند	
بود خواب و دل بس لعل جگر دین	
موسم عید بهار خرم و شاه جهان	سایه ابرو گونا رسیده و آید جهان
مطرب خوش لعل بر لب نوازی رخسار	ساتی کچهره را بر کف شراب بخور
ایکدی لافی لطف طبع خود افسا	در چنین حالی ز می پریر کردی چنان
با ده نوشیدنی آن جام زرد زبانی	قصه جمعی که فضا نوشیدنی
مطرب اریست گوش آن شمع زبانی	چند حرفی در بیان حق او در بیان
شد غراب از نیکوای هم دین فتنی	دیگران رخ از زبان نیند چون از نیکو
بهر نرم شاه جای از شهرستان	میر نقل معانی کاروان در کاروان

فرا آمد سخن از کز عذرا	عید کجاست ای دوست
شود تازه از خطها رنگو	بدان که ز کز سبزه عهد
شد زین مهرت لم باره	چو ابرو از مهره شمعان
میا خونی نیکان از رخ	بهم برزق قیام میر کار
قبح کبر جانی که جرمی بخشد	
فراغت زرد و سرخوشت یاران	
یا فتن پیش تو را بی توان	سویت از دور زنگار بی توان
آه که ز آتش تو سوخت لم	وز دل سوخته آبی توان
غم دل را مکن از چهر قیاس	کوه را وزن بجای توان
با تو از سر و چین چون گویم	نسبت کل بجای توان
دیدن غمی که که ز خوش است	ناخوش آنست که که بی توان
نالام جرم سیر که بویست	داد جز بر در شای توان
دوش جامی بخمال رخ تو	
گفت شریکی بهای بی توان	
بیا و ز لعل جام بگردان	دل ز باوه لعل جام بگردان
بکوی خودم خوان روی اراوت	ز احرام میت احرام بگردان
سکون نام کردی درم خشنه نبود	بدین نام فرخنده نام بگردان
عیدک را نگوئی پریشانی آخر	زبان در جواب سلام بگردان
نهان سازد آستین سیم ساعد	در رون از طمعهای خام بگردان
کشد محکم بخت از آن کوی و جام	خروشان کین ره ز نام بگردان
چو با لطف عام خودم خاص کردی	چو جای رخ از خاص عام بگردان

قافیه سوده را خواجه گشتن چون راز خفت را چون بخت و آرم نار می چندی را و انکه قافیه میکند من ندانم چشم به بود از کجا دارم کرد	مخ جانگر بود سوس پرور از این و ده چو بود که نویدی که بغایت از چندی به این آن از غایت عشق بخوار عالم به رخ به سازین
کر جامی گشتی بست زیر پای او کی میان عشقان بودی سرافراز	
ای به سیم بران سنگ برینه زبان با کل لبیل اگر با نوبی تورسان ولی سالوس پرده ناموس چون زخم که درین زخم طریقت بسریر خوابات که میخ از او میزدم حلقه براند زور و آوری ساکن در سر خاند میباید گشت لا ف تخرن ای پند عاقل که	تبع کاسم از لب سیکون شیرین میان آن هر اجاره در آن آید نوبه جلوه میگفتان سنگ برنه زبان یک زخم بخت از غایت شیرین با و محرم حسن سنگ استم خشکان کای را خاتم دولت کرد اهرمان کنج میخانه با جود طبع و وطن زیر این بار گران پست بر سرین
جانی در علم حسن که بغایت سوس قاری حافظش نام نه خورشید شیرین نمان	
ای شکر قبا یی به زیرین هر هم سینه با کینه آشفته دلاان تاکی افخم برشته گشتان شکفتان کندی کن بر شمشیر که هست با خیال تو سحر معذرتی میکشتم	سرو به کلهای خورشید شیرین مردم دیده غنچه ده صاحبان تاکی ایام بر سر تره زبان جایدان محنت عاشقی و دولت خواب کنان کای شده مونس تهنائی خوین جوان

یک جا که به کشتن
در کوشش و کوشش
بجای ساخت بخود
که یوسف کز آن
شیرین با بستن
شده و طریقت
همان که کینه از غایت
نظرش ز در زور
چو کوه که بود در
ولی در زینت
دش بر بخت
چو بر روی آتش
زین ساخت بر طبع
ز کوی شد کای آده
خان یک عالم
شکر که از کج
کوشش خاند
که خلد کن سینه

خوش را شروعت و گران میسازم تا گویند حدیث من تو بخیران	
گفت جامی چو دل شینق ما را یک که بلیس شش شش شش کران	
بیای ساقی هوش من به جان شسته فلک مسدود از دولت خوش آینه و لبش حلال شکها بیان جاه او بکیت این که گشتن چو دار خلق درویشان با این سلطان تسای کمال خوش که غم دخت	بر روی شاه ابوالقاسم مغر الدولایان قدم بر تارک فرقه علم بر طارم گفتش دریا و ساحلها از خوش طبع ز قصر قدراختی تهنائی خورده کای حضرت او سدا کرد در گوش سند پای من شش بیرون صد
ز نظم و کشت جامی سرود نرم او با نوامی عشرت باقی نو عیش و دیدن	
زور دانه چمت با شک با کلون بد چشم کرد و در رسید چشم ترا ما تو چشمی در دو در چشم من زور دال نظر پیش ازیت از کج اگر تو خون نمی که بد چشم ای بجز چشم برون دره تو خوش من	نشته انما این در در دمان ما رسید زور و تو تامل بر کرون گرفت چشم مرا در چون تامل چون رسید بود به چشم خوش من که دهم کند غره تو خون فزون بدان امید که یکدم نمی قدم برون
سواد کف جامی فزون هر در دست ولی چشم تو مشک در آید فزون	
ترک شرب من من که شد صحران هر کجا منزل کند شب تو اندازمان	خواهم از شوقش صحرار و نهادن نه زنده به زورش خیمه در روی من

ز زرش بر پای خورده
شده به در دو جان
در آید و بلای آن
کستان شد چشم
بیش که خان
راورده به کج
کستان این کج
شده از شوقش
زین کج
در آید و کج
بیش از لب جو بسود
بیش از لب کج
خواهر و ازین کج
کای دوست بهار
فوت سر کج
جانشین کج
تا زنده بماندن
چو بر

که بجام تو زهر با و گران	خوشر آید که کسین با من
من که بام که گویت بزم	باش جبار زو جنبشین من
قرنها داغ انتظار کشم	آشوی ساعتی قوت من
گفتی از گوی مابرو جاست	
رفتم اینک دل نه دین من	
صوفی مسلح صومعه من شراب کن	پیرانه سرفانی عهد شباب کن
مستم ز نشای عشق پریشانی	بر باد و لعلش زده و عیان خوار کن
عجب تلافی عشق جفا با من	موی سفید از کج خلقی خوار کن
بر نام شهر نازده و رسوای عالم	ای پارسا ز صحبت ما احتیاج کن
کسب کمال فضل فضولیت است ای	از عاشقان فضیلت عشق الکسان کن
سنگی گیت که چه صور مختلف نشاود	این نکته را قیاس من بجز جفا کن
جای جباب پر معانی قلعه دعت	
هر چه کمال کمال کنی ز جباب کن	
پیاده سویی چمن سرو من کذا کن	بسزده بسمن آن ای آشکار کن
بخون نشست کل از رشک سبز و خرد	که با برهنه و گشت جبار کن
کلت آنکف پاک پیشاه فاری	بخاک پات که از ارکحل بخار کن
بخنجر ستم و جور سینه ام مشکاف	چو لاله داغ نهان من آشکار کن
پوخی تخ تو ام نا امید خوا پشت	مرا بشو شیرین امید دار کن
بروم از تو سلف آبروزده ام	مرا بخواریم از پیش شرمسار کن
نماند دل که ز درد تو خون شه جایی	
خدای که چنین با لهای او کن	

که ز جام تو زهر با و گران
من که بام که گویت بزم
قرنها داغ انتظار کشم
گفتی از گوی مابرو جاست
رفتم اینک دل نه دین من
صوفی مسلح صومعه من شراب کن
مستم ز نشای عشق پریشانی
عجب تلافی عشق جفا با من
بر نام شهر نازده و رسوای عالم
کسب کمال فضل فضولیت است ای
سنگی گیت که چه صور مختلف نشاود
جای جباب پر معانی قلعه دعت
هر چه کمال کمال کنی ز جباب کن
پیاده سویی چمن سرو من کذا کن
بخون نشست کل از رشک سبز و خرد
کلت آنکف پاک پیشاه فاری
بخنجر ستم و جور سینه ام مشکاف
پوخی تخ تو ام نا امید خوا پشت
بروم از تو سلف آبروزده ام
نماند دل که ز درد تو خون شه جایی
خدای که چنین با لهای او کن

ک

کس و حال چنین غمناک کن	وز فراق چنین کج کن
کفنه بر غم که عاشق تر	پهره زرد من کوه کن
همکس مبتلای تست علی	نه بدین گونه مبتلا کن
دل که در ناله جلدی تست	نه چنان زود ترحم کن
یکت کفتم برستی جودت	سرو بالا کشید بر کن
بیتو بستم میان آتش آب	کرد دل دمه عمارت کن
گفت جایی که میرد موی دوت	
با صبح از میان خامت کن	
روزی که می شربت خاک آب خاک کن	میسخت ز آتش تو دل و داک کن
سرشته وصال که آمدی بکن	پویند یا فتنی کج چاک چاک من
هر چند دل یاری داک نیست	دام سرای کج عشق پاک من
روزی که می نوشنت قصا آنه ازل	شد از مزو بیتخ جایت ملاک من
جای جوی خوشی ز من که در دل	
آنچه خند باغ و آب و خاک من	
پس از مرد و خاک من که در خاک کن	ببین صدف غم بر لعل از تو من
بگویت بیکاه پیش زول بر آورم	سکت لا و انما اندر دست جان کن
نه پند کس فروغ مهر آتش ارک کن	قد بر روی روز این سایه دی کن
فروید پیشی کن کلمه غم بر سر من	کطوفان بکنه در کبر پیش من
جاک من چو باد ارکله ری ای کن	برست صد و هستان غم فروز من
خدا شهسوار ایشان ز جان من کن	که شد کجاری از کف نام خست من
ز غمت مرو بکسی جایی نماند زول	که بود افتاده روزی بی بر من

کس و حال چنین غمناک کن
وز فراق چنین کج کن
کفنه بر غم که عاشق تر
همکس مبتلای تست علی
دل که در ناله جلدی تست
یکت کفتم برستی جودت
بیتو بستم میان آتش آب
گفت جایی که میرد موی دوت
با صبح از میان خامت کن
روزی که می شربت خاک آب خاک کن
سرشته وصال که آمدی بکن
هر چند دل یاری داک نیست
روزی که می نوشنت قصا آنه ازل
جای جوی خوشی ز من که در دل
آنچه خند باغ و آب و خاک من
پس از مرد و خاک من که در خاک کن
بگویت بیکاه پیش زول بر آورم
نه پند کس فروغ مهر آتش ارک کن
فروید پیشی کن کلمه غم بر سر من
جاک من چو باد ارکله ری ای کن
خدا شهسوار ایشان ز جان من کن
ز غمت مرو بکسی جایی نماند زول

ای فکرت کانی لاجانی خوشن	دیده را در غرق آفتابی سوختن
کر شود و خورشید در پیش آید عجب	خواهد از آبی لمهر دم جانی خوشن
صد سلامت پیش گفت که آن ازین	چند آخر در تنای جانی خوشن
عشره باشد بر منم رخساری خوش	که بازی مروان که از غایت خوشن
دل بخورشید بانی که در کونای	بچرخ روانه ز شمع خانه آبی خوشن
از خون عفت آمد شیوه ارباب علم	دختری برادر دادن یکی خوشن
سوخت جانی اول در چرخ گردان	مست آخر بکشت از کبابی خوشن
من فکر تو چو نیم بحال و کران	هم خیال تو مرا به زوصال و کران
غیر تم بر تو جانت که دوست و	کنده ام که درائی بخیا و کران
هر چه جز دوست و کینه از خلوت	کی بود در دم شاه بحال و کران
سیر دانه او به دو ما دور و رخ	که برین تو انیم بیال و کران
بخیالات رفیان چو منی منور	حال او کوشی کنی که حال و کران
روز و شب نشسته بکجا که رتبه	من که بر کنم آن لال و کران
حال جانی ز غمت زار و توار سنگ	میکنائی نظر لطف بحال و کران
اندم در دل اسرار عشق محکم چنان	باغستان باغ سوده چو چمن چنان
از سبب چو تو معشوره عمر غراب	ملک لاسلطای عفت است چمن چنان
ز غم تیغ غمزه را صده بچکان دو	وان جراحت منم ز رود فرام چمن چنان
سوخت جان لال و افغان و مان	در جرم خلوت حاضر تو محرم چمن چنان
عشقبازان یک یک بر من صانع	جانی به صبر و دل رسوا چمن چنان

چون گفت از غمت به بار
ز دستم تو بیاور
کند و خود با غمت
چو باشد به منم
ببستی به دستم
که درون دستم
چو سوره دل زنده
کنه و آن با غمت
طلب نمودن و این صفا
و مصوران خوش
و سیم و زرخ و خون
چو در جانی ز غمت
آتش خاک به غمت
بانی را که از غمت
باشید و بیاورید
که عشق دارد و صبر
که است با آن که به

برون ای می از رخ و قاصد شگین	بر کن رخ از رخسار قد و شگین
گفتی که جانا به سلطان خوش	ترا شد بشکوه لاسیا و شگین
کناد کار ما خوبی شکرتان	شکست حال جانی زلف شگین
بچمن خوش از مهر زهر خدائی	پوشان رخسار از راه جانشین
مرا آن شکر تلاش که شست منم	که فرمودش که دامن کشتن
سرم خود را بر داشت که بوی لاف	بزیگان چون کوشش بوی کین
نجام لاجانی زین پس را ز کوهی	اسان به رخ و عهد به خانه شگین
مشو سگین لاشو لاجانی خوشن	کی چکانی است کن به جانی خوشن
نظر که کوی در می خنجر کوی نمیدانی	که سر کرد آن از کوی من شگین
من چکانی که کار کرد و آن کف از	مراقبتی و آن که دامن من شگین
تا از خاک خاک خا به پای هر کس	چو این عثوه و ستان کی بلان
چو از هر طرف من غلظت بهار است	خود لطف بر دیده گریان شگین
دل جامع فای رخ زوی که بیدار	قران کرد دست رخسار افروز
میدان ز نظر چمن چمن چمن چمن	که هم دل در سر و کار تو دان
یکجا باشد چنان شوی که با رکنه افکن	شکوه رخسار و شین چمن چمن
فرمان هر کجا آبی رخ ما و کف آن	سواره هر کجا رانی مرو شمن
سپاهی شده به کوشه تیر تیر	چو افتاده به جانی طرف شگین
بصد خاری سرمه افرا و میدان	ز کوه حسن را چون کوی کجا شگین
و آن پر شد شوق لبانه و نیم	که میرسم سید که دامن و دوش

چون گفت از غمت به بار
ز دستم تو بیاور
کند و خود با غمت
چو باشد به منم
ببستی به دستم
که درون دستم
چو سوره دل زنده
کنه و آن با غمت
طلب نمودن و این صفا
و مصوران خوش
و سیم و زرخ و خون
چو در جانی ز غمت
آتش خاک به غمت
بانی را که از غمت
باشید و بیاورید
که عشق دارد و صبر
که است با آن که به

ای فرشته ای که بر خرم سکار آمد در ترانه و کمان هر چه کار آمد چشم خواب آلود و سر رخسار آمد با دل و خون چشم اسکار آمد ناله و آهی زین جان نگر آمد دید می سودم بر آن خنجر آمد او برون آمد و بی جان سلطان آمد	باز گشت سست آن ترک سوار آمد قصه آن اردک ساز عالی آمد با کوی نشسته و در شکر آمد هر که شد روزی کوی و سر آمد در ویش گرفت که می کند آمد و دوش میگفت بر آن شد با کار آمد سایه او دم سر رخسار آمد
این تن فرسوده جان کوی گلی بر سر راسی که آن جایگاه آمد	
نکاح و چشم چشم تنه می بین بر دم از تره خواب ز دل غم آمد و قلم و قوت از روز سینه بگذرد قاشای هر سر و سر و سر آمد در آن کوچه داشت گفت آن بیچاره خوبان عشق و زیندگی را دوست آمد	نمی بیند چشم محبت بجا روی من چه گویم از فراق و چاه آمد روی من ز آن مکان خوشتر آمد در کوی من سر روی کرد و کم بر ویش آمد روی من که این می بینم سر و در آن می بینم بر روی تو ای جان من آمد روی من
کو جای زان پیش سلطان ای لعل که بوی دست او محو از هر آرمی من	
خبره شیر که جگر ساسی خوش من بر لبام آشی بر سوچ من قافه رشتن نای من سوده ام شمع نارزدی که نظر میرم ای سلطان	در خم هر بوی صندل است با من سر نهاده زرد و یار من از رخسار نشان بجا کای من کشتی از سر نه سوئی با من

در آن کوی صورت من
سوزناغم را بید
بلند زین شمشیر
کفر و دین با آفتاب
این غزل که شمشیر
روی و فری در شمشیر
که خوشتر است شمشیر
نقد و چرخ از آفتاب
بیا بیا می رسد که
کفی چرخ از آفتاب
دار و چون طایف من
باید و بجا چرخ
از کشتن زین چرخ
انجام یافتن چرخ
مصور خود را زین
بوی و زین من
و زین من را زین
در زین من را زین

برک

برک کجای منی چشم بگردانی من چند سیری زین کجای من میروی تند و جگر ز قافه آمد آخر ای جگر که ز قافه آمد	داین پس ز جاک قافه آمد آینه بر او شکل را بوی من
بیا جان اول پرورد من غم جوهری در دهن من چو جان از گردن من تم را میل اشک دست	سر شک کردم آه سر من همه بر جان غم پرورد من بله نشت شسته گردن من خس خاشاک آینه گردن من
کوزی که اندر دجای عشق سر شک منج و روی زرد من	
ایا دل کج کرده که گوید پیام من من کیستم که نامه فرستم بوی او جانم سست که از لبش بر من عری زانکه نه فشانم ولی چو	و اینجا بجز صبا که رسا مسلم من در نامه سکاش فرستادم من رفت آخر و کردن خود بر دهن من چون آمد آن کو تر جسته ام من
ای صید شب چاره جگر من تاکی بوسلیم خدا را نغم طبع	صد ره در بونست من
جای کوی من بهیستی ز شوهر من که غم عشق بر ترک افتاد جام من	
دل کجای من جان بادی کور من آه از خود دیدن جان او شکام ای جلستان من جان بی دارم	من ای افتاده و ان سرور من چون غم دیدن من لایق من تاکی باشد از لعل جان بادی کور من

و این است که در زین
زین غزل که در زین
که در زین کجای من
از آن کوی که در زین
که در زین کجای من
این غزل که در زین
بیا بیا می رسد که
کفی چرخ از آفتاب
دار و چون طایف من
باید و بجا چرخ
از کشتن زین چرخ
انجام یافتن چرخ
مصور خود را زین
بوی و زین من
و زین من را زین
در زین من را زین

هر گاه اینجای رویی عجب برین جای رخساره ز رویی خاک کی تو	
داری گمان کن کن ای من کن کن تو فهی اگر هست چنانچه چنانچه تو	کبر در رخساره ام که در حرم خانه با دوزخم ناوکت درین صفت تو
روز و جای چاوشان شب و بزم یکباره دل در دهم از قال قیل	باش که اقد بر روی ز اقبال تو یار من زنده جان کی با تو
نمی گوی ز چشم یکدیگر گفت گو محرم طاعت بسجده دارم بر تو	از بزم خورشید صوری صد ره گشتم خاک زین دیاری تو
جای کی انکالت محروم نام تو کرا بروی داشتی شش سکن کی	
ای که رفته بهر جوان زده مرو بنکره شبانچ و دانه رخانی شب	سوی سفید در پی زلف سید مرو زین تیش نظاره روی به مرو
و بنال قدر افتاده طفلان یکینا فکر حساب هر کجی راستی کن	باقامت خمیده ز بارکت مرو پیش تان دست قیچ کله مرو
دل پر بوس فراغت ابله کن خواهی بصوب کعبه تحقیق بهر	تجانه زیر رخه سوی خانه مرو پلی بر پی متله کم کرده ره مرو
دام حیات برنی صید کمال است صدی نکرده جان ازین که مرو	
آن ترک نیم مست که جان شد غرق بر طرف بام اگر شب کرد وین	صد باره سوختیم ز آرزو عتاب شرمند کرد و از رخ چو اقبال
من گشتم که بوس زخم پای دو کا ایمین مجال بوسم رکاب او	

ولی در شکل زده حسن
نظریست زان که صورت
بصورت کرد آن نظریست
بل آنظر جای کشت
چو در کفن و در شب بیدار
عطار و در قهرم کشت
یگانا از در غیبت زیت
در شمع و جابر کشت
کتاب بل ای شش بام
ران بیت و در غیبت
کرای صفت با کشت
بودن صفت انصاف
فاصلت را کشت
لبت از غیبت
با کشت
نیکه نم کشت
بلف مشکلم غیبت
نسب با کشت
چون

بودن بوی و توام شب فراق ترسم همان کن و از دیده خواب	
گاه سوال بوسه جا گفت هیچ یعنی که نیست غیر خوشی جواب او	
من برخاستم دل زهرای چو تو زینان که تو ای زین جان کن زین	آخر چرا کویدی ترک کاری چو تو ناید بیدان بعد ازین چو تو
کشتی بره کن غم خشین صورتی صد ره گشتم خاک زین دیاری تو	آخر صورتی چو تو روزی کویش که مرا اقد کردی چو تو
دانه آن خوب چون قست جای تو آواره خوابه شدی زهر دای تو	
توان می که بر دخت اقبال تو و کم که عشق بره صد در لکشت	توان کلی که شود غنچه در اقبال تو نخ همدینا به هیچ باب از تو
همیشه عادتشان بود عادت عنان صبر شد زلف دین گشت	چه حرکت است که شد ملک از اقبال تو رسم دولت با بوسه کن کالتو
کمن شتاب بختن که میرو و جام بهر سلام کمن بخت در جواب تو	اگر چه غری و بنود عجب ستان تو که صد سلام مرا بس می جواب تو
چو قتل جای میکن صواب میدانی چنان کمن که شود فوت این صواب تو	
نامه سرشته آغوش و مضمون او قصید باشد اجد مسل عین	حسب حال شرح دل برون او زان چو غم دارو که در دلی مجنون او
چون بزمین لطافت نیست زنی خضر زانو که منی بر لب بجات	چند خود را برکت پیش قدموزون او خطاب نه زنگ من که و لب کین او

و بوسه عرض حال نشستی
کشتن از خط طبع کن نشستی
بوسه بوسه شرف منم
نقابست در خود را حکم
بان زهره شاد آفتاب
قانون خون که در آن کشت
لای صفت شاد کانه
خجسته خوان نماند
دل و جان تو در داری نماند
کرا ششم در دین غایت
بر دین تو کشت در دین غایت
خواهش شد بدین غایت
تو خود دادی غایت و صفا
چو امروزی غایتی نماند
کرا کشت و دانه سوز
نماند تو تو غایتی نماند
چو امروزی غایتی نماند
کرا کشت و دانه سوز
نماند تو تو غایتی نماند

این سجاد هم شایسته ماد اندو که چه درستی باش از سر روی گم		نیست به پیر علاج دل لکمون و یکسر مویک سباد از خوش زانودن	
کو کشتن جی در خون چمن بود و کان ری ری رخ را فرغیت نیم از فک		بر زای خرم چند روز چمن جان بود نیسای او کوی بهر جراه جانم را	
مراد بر ارمون به کردم سیرند که جان بخار رسداری گزیدند		چو دانه کجی عیشی دارد کوکین او چو بخوابی مرا ای باغبان سحر چمن او	
ز بهر گل میخانه سبزی میخ و گل به ساق او دم که نورش روشن		پیرس ای چنین مهربان شمع غم چمن زبان می کار داد توام سخن بی او	
از آن سمانهای ای جلالت جان که آن سبکین جان ست از حیات سخن		باین جمال چه دم سناج عشق شو در جام می ز لعل تو یک شمع فیسیم	
یکبار است کوی بهر ان می شو اسباب علم و فضل اینجا ز شد و		فرخنده سستی که رسد شسته را دور علت بخنده گفت که بر ما نیچو	
دستی زن این من آن کرم رو این نکته می شنود زهر عیان می		باین خسروی توان ای عشق رفت خواهی که نقد حال تو کرد و حد عشق	
جای سمانهای کوی دق ده نمانه اسرار عشق تازه کن از لعلهای نو		ای بزم گرفت جادیم از نظر مرو مریم سینه چونی می مردم دیدم	

بین ما و تو تنم کشتی
بین ما و تو تنم کشتی
دل و دست کردی خفا تو
دشمنی تو شدت منم کشتی
چو در زخم او خشمم
چون غمی که از تو شدیم
نیجات در کشتی او
زبان لاله سر او
کرای تو شدت منم کشتی
که چون جنت است از دینم
کوی چنین در دینم
سجده منم کشتی
چون غمی که از تو شدیم
بشیرم شکرت کشتی
چو در دین از صبح ما
چون غمی که از تو شدیم
کرامت از من تو کشتی
کرامت از من تو کشتی

خمن مهر شیدا از غم کاه تو من کفایت خنده چمن تو		لک بود مهر را زین چو تو می دل کند غم زبون جان کج ملارو	
چند بهره صوفیا گوش پاکبشی جای حیات بخش تو داو بخند جان		ای ل من چه دیدم لطف بنده شد و در دم تو دلها	
دام و لکشته نام لطف دام و بنده تمام لطف		دام شریف غلامی بنده زلف تو ای من غلام لطف	
رم کنند از دام غلامی زلف تو لای می در دام		جان بی رام را در زلف تو بس بند آمد تمام زلف تو	
لایق رخسار کز تو نیست صبح اقبال سطلع بهر نفس		بنده جامی را ز شام زلف تو نغمه ات کرسی شمت اینم بیداد	
طرد شکر کجی لیلی دل بچون او عشق مهر دل شمع بهر و شمع		اول از شکلات است افند خدای بنده کف شمع را ز خلعت زهر	
باری شکست زخم زبان کوی تو بر سر کوی منای پیرامد و داد		چون این بان بقد زخم بر پود بر سر ازل را دت میا ارشاد او	
بسکه شب سجاد از سر وقت الی بند میکنم مرغ شاخ سدره زرقاد			

چند بهره صوفیا گوش پاکبشی
جای حیات بخش تو داو بخند جان
ای ل من چه دیدم لطف
بنده شد و در دم تو دلها
دام و لکشته نام لطف
دام و بنده تمام لطف
دام شریف غلامی بنده
زلف تو ای من غلام لطف
جان بی رام را در زلف تو
بس بند آمد تمام زلف تو
لایق رخسار کز تو نیست
صبح اقبال سطلع بهر نفس
بنده جامی را ز شام زلف تو
نغمه ات کرسی شمت اینم بیداد
طرد شکر کجی لیلی دل بچون او
عشق مهر دل شمع بهر و شمع
اول از شکلات است افند خدای
بنده کف شمع را ز خلعت زهر
باری شکست زخم زبان کوی تو
بر سر کوی منای پیرامد و داد
چون این بان بقد زخم بر پود
بر سر ازل را دت میا ارشاد او
بسکه شب سجاد از سر وقت الی بند
میکنم مرغ شاخ سدره زرقاد

ای دل دیده هر دو خانه	سر چاک هستا نه تو
کاش بر من نه بر تو	دیده هم خرم تازان تو
همه تن کوش می شود و رفت	هر کجا میرود و خاست تو
هر کسی خوش کوشه طری	من دغهای بیکرانه تو
هر طرف او که از چو کنی	دل بایس بود نه تو
جایمایوی در دوسه آمد	
از غزلهای عاشقانه تو	
میرود و عمر را نمایم و غزل تو	و که بجز محنت اندوه شغال
دل خوشی چند که هم سفران یکم	چون شود دوری بیش بفرزان
خیز آه آن که کل آید کف	چند چو لالشیتم بلوغ و لاله
شد برون سیل بر شکله حد نزدیک	که پیر و خلل بر صورتش لاله
جای از زبده و جوش شکسته گشت	
جام می گریه و کوه حل شود و این شکل	
تا خمر چرخ کمن باشد و کاش تو	هر جای بودم خرد بجان که رو
صبر نه ازل کوشان شمع من	بسج و تا ابد از شمع زشت که تو
بر کس از جلوه کل فهم عالی نکند	شیخ آن دفتر نوشته ببل شنو
زود روی تو و قلمک در من خوش	کو داس من خوشه بر روی درو
ترک چشم تو اگر بپند و غمی شمع خواند	در شمع تاج کیانی ز رخساره و
دل لایق مقصود و دیده خرسید	چند روزی تو بهم ای شکله ای بی
جای بون من ایصال جای من است	
ختم شد رفته اخلاص منی بر تو	

از زردست ساق سنجیده
 بکین نازکی که تو اید
 بایست از هم ساینم
 که جوان خود از پیش من
 بیا شمع شیری بافت
 جادیده بون شمع
 سری چون جادیده جادیده
 قدم و جادیده آداب
 بچشمین چون گشت کس
 زیارت در بر روی تو
 گویند که زبان خستیدم
 زلف تو بسم خستیدم
 کوی اینج آنم که بیل
 چو بر نازکی تو در دل
 بزرگی زانم چنان
 دلم چون لبه غزل
 کس که بپند و غمی شمع خواند
 دلم مقصود و دیده خرسید

چرخ اختر کرد و خمر غزل تو	شیشه سبز است حکم داده گلگون
شده جهان از شکله ای و میر شمر	نمود از بار دل من رقی کرد و من درو
جاده رو دل که غمی کاش از بیکان	آسانه رو خال غیر زیرون درو
رشته جان که زلفش کس چندان	جان کج باش کنایه در افرون درو
عشق تو بهوشم ز دل بر بود ترک شو	باده مست افتاد و در فلک کنون
روی مجنون و در لیلی و ز جوشن	عاقبت بوجی که کش لیلی مجنون
مخزن سلطان عتیق از جامی است	
جنیال لعل جانان کو بهر حسود	
کر سرم چاک گشت بر تو	با دجا با سادست سر تو
پست شد به سچو سایه بر تو	پیش شاد و سایه بر تو
تجربوی من بود جانا	یا دکار از میان لاغر تو
سر زلفت بشهر طاروس	می پرانده مکس شکرتو
سادگی من که اینست خود را	دارد انده صفا بر تو
ای بسا شکله خانه بر تو	با خیال خط صبر تو
جای از جام جم بنار واد	
کرخو رو خرد ز غم غم	
چون نیست بخت اگر می گشت	با و کران می سخن تابش نوم و از تو
چشم چرخ جان شود لب کج و ز	تا ترک جان شود و بر عشق جان
خواهم ز تو کو غمی لیکن نازم چرخ	کو بخت قبل آدمی سازم و هم از تو
نازی کن ای غمزه ز کج بود و جانم	جان من صبر من با دغای ناز تو
تو طرودی که تو از رودت من	کسترد و آدم بودی کن قد تو

بدرست که شربت ساق
 جلی طاق در طاق ساق
 بکین نازکی که تو اید
 بایست از هم ساینم
 که جوان خود از پیش من
 بیا شمع شیری بافت
 جادیده بون شمع
 سری چون جادیده جادیده
 قدم و جادیده آداب
 بچشمین چون گشت کس
 زیارت در بر روی تو
 گویند که زبان خستیدم
 زلف تو بسم خستیدم
 کوی اینج آنم که بیل
 چو بر نازکی تو در دل
 بزرگی زانم چنان
 دلم چون لبه غزل
 کس که بپند و غمی شمع خواند
 دلم مقصود و دیده خرسید

عاشق است عشق زلفا فست جا	قطره شبنم آمد بر رخ بهمن
بسته خط عین کرد لبست را	یا صفت مهر را شد پای در کعبه
کرد زلف کرده پاک بطرفین	دست نشان کرد ز دست شکست
جلوه که جمال خود منظر دیده	در دل تکبیه خطاط ازین
داشت در آن چه دقت از چنان	کاش نکند شستی کیسوی عین
جای خسته دل غم خاک چنان کینه	
کینه شش خست خونی بهر زین	
شام خوانی ترک آن خطا بسته دی تو	سرکشان طوطی و نعلقه کیسوی تو
آتش خونی آفتاب از بر جی به طباب	تا زنده این خیمه فروزه دارد تو
مگر کیسوی کینه روی من شود	که تو آمدی کاسته کینه روی تو
که بر شکر لمان زبر بر آید کاه کوه	سپل آنی ارد که خود را جاکند پهلوی
پرو عا دارم ولی تیره واران	کز کج جان بنم از تیر بر آید تو
قل عاشق ایچ بر ساعدی رخ کمان	یک کیش بر لب بود از گوشه برو تو
بنده جای ای سر شوق شد باو دل	
نامد شوقی که آرد بادا که سوی تو	
که خطا کنم که کیسوی بروی تو	باد مرا بدین کینه روی عین می
بود و لم غصه خون تو بر آید تو	همدم شکال کون روی به روی تو
که بین که انوشی که ز من جدا شوی	مخ شکی انوشی ساختن ام بخوی تو
شکست روان من توان من	که شود استخوان من تنه کانی تو
شعور ایامی که کشته شوم شمع	باز نسیم صحرای من هم بوی تو
باد و کس و غمزه زنی را به جفت	آتش آن بوشن بر سر خود بوی تو

و این شمع نه دمی به جلی
 زار در سبکشن موم می
 به چشم خنجر شد بر تو
 زل بر چرخ غمزه من
 ایجا ز سودا شکر ببرد
 سان دماغ دل خلی بند
 ران باغ و جوی کوه
 بخت تیره این افکار
 لای دجنت کدر غمزه من
 نیده بخت کون چرخ
 کیسوی که زدم به جی
 دلم زنده دارم کوه
 ببردیت که تو غمزه
 به بس انداخته
 جان زدم به جی
 زود طبع من
 باغی خط زاده جان
 غایب خطم که زده جان
 بک

آزه خط و قمر زو و رسمی شکست	جای زان بهادر سر خط آرزوی
یار با زجام بهر مهره رخساره	یا بهر کجست روزی کن مراد
سوخت جانم ز موم حیر که آن دلم	آیا سایم دی در سایه دیوار
ره چه پیام کوی ز چرخ ایند	بار دیگر راه من لطف و رفاه
شد سرم در ره شکان ز غم	مهر آن جیست سرم که بهر بار
عاشق مجور را بر رخ روان آن	میر و خوابه از سینه اکهارا
کو کوی لعل جوی ازای مطر کین	کار غنوم سازت که ز ناله کار
کار جای درسم زانکار این	
ناصهار خوشی کین کن انکار	
ولا کاکام الیش لاشم ترو	والا لم تجد بکنت ترو
پرست این چشم زان چرخ	کسی که دیده زین پرایه
کشیک باکی سوی تو دل	اگر بنمایم یکبار کیو
ترا سوی از دانی است	خدا را این میان تست
ترا بس نیست زلف این	کبر من که زلف من بارو
خطت آن افشامی جده	نشت از شک کوی تو
مکو جای بر مسمه بان وند	
من این انم را چیزی دکر کو	
نخ جان کردی بود و اندام حال	کریستی رشته لاغرم بر بال
که بصد جان فرستد فاصد آن قصه	دل کند فرسنگ جان کف اقبال
بسکه برد خاله باغ نمنا از شرح	شدید مجنون در نامه لالم وال

بکار زلف چشم
 فاشه دیده ام
 کار لعل را که کم
 کین لعل دست
 با شطرت صبر
 کرد اکام شمع
 یک روز کسی اندیشه
 که این بوی شادی
 بجز کوشش کردن
 در کوه که عیان
 خدا را چه غمزه
 شود کینه از دلی
 شمع جلوه ای
 نیکو که آدم خط
 زرد من که بیرون
 فاشه خط
 فاشه خط
 فاشه خط

<p>بی نام که از غایت دل از بند قاصد که چندی حرف زبان غیب در محفل و آبی در بهر چون کر آید آب غزل چون تو می داری در دل که تشنه تر از نیم جان و بیجا دست نامش جی کشد و در گردن ببرد باز کشد بر چیده شود نهاد که در طاقی شود بویکست معبود است صباح و شام جوین است شش با شام با پای صبح کرده با وقت کور شیم ازین چون ازین که در دست از او بخواه چون مود</p>	<p>خون نهم دل عالم بر کاف کس رویش از بند فرشته گشت صوفی دل عالم که در دستش آه چو اندر کاف شود و پامال یک که نویسد اندر نامه اعمال سین چون خرقه چاک لیک که اعمال</p>	<p>اصل جانی طبع قیاس از در درویش و غوغای کانی</p>
<p>ای جاودان بصورت اعیان از روی ذات ظاهر مظهر بی صورت عشق و عشق صورت معنی یافت بهر صورت گشت در وطن ظهور و بطون نیست کاش کشید جاذبه عاشقی غان کاش که رفته جلوه مشوق کجا نشسته بر سر صد جلال کجا فکنده خرقه قزو فام هر جای نظاره ستاد مشطر بنموده روی بهر تماشای قاسان همراه و حشر شده روح الصد بحریت متفق که از اوصاف مختلف بیرون عشق و عاشق مصوق مستحق چونیکه نگرین صدمت نقله است بر کل صدمت عشق</p>	<p>کای نو ده ظاهر و مظهر در حکم عقل این در آن گرا غالب شده به صورت در چشم ننگان چه غم از دست هر چرخ در ظهور و بطون بر باو اغ عاشقان ملا برده بر شکل دلبران پر پی کارد و ز جمله سرور این بر سر آمد محتاج و ارقه زمان بر در آمد منظر بهر خودست که بر نظر آمد و الگشتا ده چشم و تماشای گرا پیغام خود رسانده و پیغمبر آمد باران قطره و صدف کوهر آمد و این هر دو اسم عشق زان صدمت کانه صفات ظاهر و مضمین آمد هر چند کاه هجر و کاه حرم آمد</p>	<p>منع سماع و نغمه فی یکت می دو با یک که ندارم بهر عشق و اعطای طبع زاده پرستان مایم تیر عشق تو ای چند حیات تشیب میکنم خجسته بر روی کفتی تر از رشته جان خشنم</p>
<p>جای</p>	<p>جای</p>	<p>جای</p>

<p>جانی دیده رگی از آن کل عجب کز غم بود خرقه چو نیلوفر آه</p>	<p>منع سماع و نغمه فی یکت می دو با یک که ندارم بهر عشق و اعطای طبع زاده پرستان مایم تیر عشق تو ای چند حیات تشیب میکنم خجسته بر روی کفتی تر از رشته جان خشنم</p>	<p>چهاره بی بند و تر نخت فیه پر داییش محبت سبک فیه یار تی بی پناه من ز شران سفید یادی کین حال جگر تشنه کان با او هیچ وجه نمی بیند چون شمع می کند ل من ز شعله</p>
<p>جای جرم کوی خان کعبه حقا طوبی بکینه و بشری لائریه</p>	<p>چشم کشانی ز از خرقه زارست در خط خال تو سحر حقیقت دیدم خوی تو بر کم و اعلت تپش روی تو پیش باغ در جو و اندر ارجی کشی خده در کشته چشم چون ز لعل تشنه کرده ام با هر سر روی تو یوندی جدا</p>	<p>بر رخ از از تو ام اشک ناز است کرچه چشم حقیقت چو مجار است بلبلان را مایه سوز و کداز است با یک چنگ که در روان ناز است چشم بند بهای چرخ خده باز است در کفر سر رشته عمر دراز است</p>
<p>کشته ز کین جانی من و غوغای لاله جانی چیده ز صحرای ارنیم</p>	<p>حدیث جم و حامی لغت لایه باب می آید کن کای عیش نخواهم زور و قوج و دستن</p>	<p>خوش آن سده که باجم کوبه قرآ که رو و خسرایی نهاد این خور اگر بود ولشت و مهر افتاب</p>
<p>جای</p>	<p>جای</p>	<p>جای</p>

چون مود که منبسم زینان
از آن دور شش و بدینان
بی نام که از غایت
دل از بند قاصد
که چندی حرف
زبان غیب در محفل
و آبی در بهر چون
کر آید آب غزل چون
تو می داری در دل
که تشنه تر از نیم جان
و بیجا دست نامش
جی کشد و در گردن ببرد
باز کشد بر چیده شود
نهاد که در طاقی شود
بویکست معبود است
صباح و شام جوین است
شش با شام با پای
صبح کرده با وقت کور
شیم ازین چون ازین
که در دست از او بخواه
چون مود

دست قدرت جگر بهایا	جمع کرده شکل تو پرده خسته
هر که دیده لطف جگر کان	جای گوی نجار سرخود خسته
بیکر نرم من اسپه ور	بیر سخیل خیالت خسته
کوهر در پای راز مست	موج عشقش کنایه راز خسته
کمر شامی قدر جای را ندیج	
کس باز تو قدر او نشسته	
ای زهر صورت تو تو به	صورت کمره علی صورت
روی تو آینه حق بی است	در نظر مردم خود بین منه
بلکه حق آینه تو صورت	و هم دوی را بیان منه
صورت از آینه نباشد	انت به متعجبانه
دشته کی دان که چیده	کیست کزین رشته کشاید
هر که سر رشته وحدت	ویشی ای زن که بویسته
هر که چو جامی گمره بند شد	
کر سیر رشته رود باز به	
خوش آن دیوار کزل کرده صبا چون	بهم غر زدن لعل ناگون سبزه
ز رشک لعل تو هر خون خورده اکنون	بهمی قیج می برده سبزه
بسجده دست از دیده بخت غرق	غلی شراب بریزد چو شکر گون سبزه
دل خيال ترا جانی شد ز غشوه عشق	چنان که جای می کرد و آفتون سبزه
دل را بهلاست میاز ما که کس	بست که غاره کرد دست از سون سبزه
بجای باوه پر آب حیات شد بر	خیال لعل تو او در درون سبزه
تمام شدی زان لب فسانه کوچه	که موج دیده ما پر کند ز خون سبزه

سلطانم که بی خسته آن
که از چشم که در دام
در صحنه که بیکر گشتی
چشم طره به صورت شوی
که از او با خدین بهانه
رازه در دران بخت خفا
بروی خود در شرم حیات
ز حاجت زد که در دست
بجسته که با خون نیکو
زاد بخت به معصوم
را خوش که پیش از رستم
رشته موج با جگر رستم
بین پیران نجار را دانی
بود که ز جاده زبانی
بشکل کون که کزین پس
خود صورت که کس
که از آن شتی خفا دم
زادتی نشسته هر زمان
بود

اینگار

اشکی که ترا بر گل رخسار روید	باران بهار است که رولا چکید
آتشک دست بر روی تو چکیدم	کز رشک بروی من می گین چکید
آتشک بروی تو ز غلظت انگ	کشیده در آینه رخسار توید
از چشم خشت اشک بهر جا که افتاد	گلبرگ ترولا سیر انسید
آتشک تو میان شمره در با مردم	از بهر بنا که شش تو در زنده کشید
در شفت وصف که اشک تو جامی	
زیشان سخن که روان کشید	
تابسته بطره عین نشان کرده	عشاق با فاده بر کما جی کرده
میکرد شاه شمع جمال تو میجو	تا که فلک زلف تو اش زبان کرده
ساقی ز جام لعل تو یک کوزه داشت	در خلق شیشه جی آن گوان کرده
خواجه فریب من چون بجان کرده	جدد نقشه بر طرف بستان کرده
ما خون کشاده بهر شکفته آن چشم	او خوش بخور بازده برابر روان کرده
تاب که نیاورد از لطف آن بیان	مغلن خدای را ز کمر بر میان کرده
تا دیده جامی آن که زلف غدار	
صد آرزوست بر دل می گین آن	
ای طره تو خم خم و کیسو کرده	وز جوی جیج تو حیرت کرده
خواهی ز پهلوی تو کشاید و لم زبند	بند قبا کشای ز پهلوی کرده
آن زلف را بشک چنبت کزین	در چین باد میسد به آمو کرده
شد عمر با که بسجده صبور بود	در دل ز شوق آن قد و لک کرده
چشمش نشوید ز در کجایان کرده	بند و برشته مردم جا و دو کرده
زلف تو بر غدار تو کوئی فدا دست	جدد نقشه بر گل خود رو کرده

بود که مردان تصادف
نخستین شمع جگر
چشمین کما بی از خردار
که از خون او بود و من
چون صفت لعل تو کشید
شماره برده بران بخت
بجای از بخت کس که
به بین چشم کشته در
که حرف من بود در آن حرف
چنان که کوی تو زین
بجای کس این کون
زاد بخت شوی چین
زاد بخت که ام و سبک
خدا به شکر جگر
اگر که این هر در
کنشی خون مصر جی
کل طبعش بود خفته
که زاندر سر کای کرده

بیدار نیست اندر عشرت باو	بعد ازین و فراق و گوشه و درانه
جامی ز یک جود جامه عید	وای کس ساقی بحران کو بهر پیانه
خوشامی گفتن به چهارده	که به فعل بد بوسه بنیاله
رسیده غره شوال ماه روزه کند	بیاری که همین بود تو را حاله
بیاله گیر و ز آلاش کناه ترس	که بر وطاعت کما به جرم کیسه
مرست تش تب در جگر نیدام	ترا کرد دل از بهر حیرت خاله
بهوش باش که راهی پیچ و زو	عروس هم هر که کار راست خاله
بلاف ناخلفان زمانه غره بیک	مرو چو سامری زده بیا که کلاه
چو دل بجلوه شکسته تر جای	بکش ملال ز غنچ و دلال لاله
او میرسد و خلق ز بهر سبب نظر	چون نیست مرا حق نظر چاره
هر کس میر راه رود بهر تماشا	مسکین من حیرانم از راه کناه
خواهم که دو هم سخنانش نظر	بر که که رسد پیش من آن ماه سو
چون تا میان چند کفم فوج آنی	خسار غره سینه پیراهن پاره
خواهم که بیک زخم از کشته مردم	باشد که چشم نه تشنه و سیه
بیخوابی مارا اگر آن شوخ نداند	ای کاش پر سبشی ز ماه و سیه
گرفت و آن سنگدل قضا جان	هر چند که خون نشود از روی انظار
شبهه من خیال تو کجاست	بخود زلفت کوی تو هر دم فدا
کردم عاتقان بجلت خوشنای	هر دم چه حاجت که کوی بهانه

بوی خوش از آن شمع چو
کراخی و سرور آید
کجای که درین از کارگاه
قسمت با او حسرت
زبان کشد و دستهای
نغمه شیدا است بر دود
زلف که آن نقصان
هم خوشی را کین است
پس که غم ز غم ز غم
بدون از بهر غم و درد
خمن ز شادام و حیرت
خمن نیست کجاست غم
بسیار که در دستش
نغمه زده است چو کین
مه انهم غم بهر صبا
ز کرم این غم زان
شودن این غم زان
و غم غم زان

سوز زان طایفه که در شمع اشتیاق	گر کش غم تو برادر زبانه
خواهم غمان گرفتاری شسته	باشد بدین بهانه خورم تا زبانه
اینک دل فکار من ای ترکند	بهر خد نک غم ز غم خواهی نشانه
تا جاکرفت خیل خیالت میان	غم درونها سوی من زهر کرانه
جای چه بنابر بران آسان تو	آه چون تو صد که است بهر آستانه
کست میاید قبا پسید و این	شکل شهر شوبا و قشنگانم در
کرده در درین گمان هزاران خویش	هر خد نکفته از غم و آن غم زده
در دسم و طبعی چون مهم خوش	نغم آن سنگی در پیش مرا زده
و میدم خون میرود از چشمم زده	بر درک جان غم ز غم زده
هر کجا نوشید جامی به یاران	بوسه از شوق غمش را بساغ
برفت کنما و مارا در دل زدی صد	غم حیران او جان حیرت نفس نماند
زین تنگی ای داریلی حسیه	که با صد بار دل بچاره خون زان
بامید که ز کینه محمل شین روزی	جهانی چشم بره کوشن با یک صبح
چیز و کون کل عا بهر شریعت	چشم کرمل شید از فاقه غم نماند
کوشش من آله چو غم جان	کزان کوشش من شاد و رفته غم جان
ای بقصد که لحت سپاه	وز لوی فتح زلفت اوج ماه آراسته
بغیر غم غم آنی بولا مکاه ناز	مردم چشم ز در و ل راه آراسته
مجلس ستانی آنی لحت دست	چرخ غم و غم زده ز مکاه آراسته

از بی الزام غم
نمودن لیجان کینا
و از حیرت جمال یوسف
علیه السلام و دست
خود را راجای
خون غم زان
بهر حیرت که ز غم زان
بوی زده است از غم زان
دیده که زان زده است
شده از غم زان
کجاست غم زان
زده است از غم زان
چو کرم که زان زده است
بوی زده است از غم زان
کجاست غم زان
زده است از غم زان
چو کرم که زان زده است
بوی زده است از غم زان

<p>کلب تبار است چون که در آوازه ببین آید نخشان چو چرخ کیشش زنده شده موی خورشید نخازان زنده کوی شخص کرامت بود عادتش زمان مصر بازوف یکی که در کردار بسیار زنده</p>	<p>دگر طوبی کرده دل وصف ملک هست فزونی است کلاه برهن بر غراب دول آواره لطف کند دست کلان بی از گیاه ارسته آفتاب کوی زیری نگاه ارسته شهر ویران شد نصیب صلا شاه</p>
<p>بهر سلطان شایسته جامی ز لعل شکر در سوا چشم تر چهر سیاه ارسته</p>	<p>این فوج را که به سینه کلاه کرش را زنی تخمید که جید کمان جمه خویش بخت خط غلامی دادند برندرم ز رست وی کرم سرور خواهد از غصه رقیب تو که بر زخم در اشک رخ ز روم بگرز کرد</p>
<p>جامی از بخت گشت که آید نست کس با بجان حال بیکو نینا</p>	<p>بجای تو که به سینه کلاه بر کش آوی میگیر دل به خسته آه هست آن حال سینه ز برین جمل چشم کرازل این کوه شدم روی اگر از جانتیج تو کنم تیرنگ حاصل غرض نیست جز این اندک</p>
<p>اینکه اره میرسد آن کج کلاه آویخته ز طرف کمر جان صد در آساده عارضش از باده صبح هر روز سوزی طلعتش افغان دل زارم کشید بر سرش آید بکینه کلاف عشق میزد ایواجه چمن</p>	<p>خلق نهاده روی ظهور خاک راه بهر زده تیغ خنجره ملک صد ساه مخمو چشم جاده ویش از خواب چاه بهر جا ظلم غمزه اش آواز داد خوا باشد که سوی من بر ترم کند کج اینکه سرکش رخ فوج زرد کلاه</p>
<p>جامی جام غصه چون جگر خود نمود سر و مجلس او خرفان آه</p>	<p>سینه بخندان ترانیه و اندخال از وقت چون کشت از دانه خال آن گفت زهی هر که به یزد غم جو دمی قیمت نست بکالای خستی چو تو</p>
<p>مین لب او جامی بخود فرست باده خوروست نمود سرب</p>	<p>شای دانت جامی چه داند چه کوی دراستوده از ستوده</p>
<p>الله الله چه نازنین شده من چاتم ز بیدلی کپرس کرده رخ زین شده عیان ز زین لعل آه اربست</p>	<p>بجز روی خود روی نبوده دل ز عشاق بی سلمان بود ز زلفت کر شود تاری شود که هم خود گفته هم خوش بخلو تخانه وحدت خود شود ز آینه هستر نموده ازان یک سده زین</p>
<p>آفت عقل بهوشن برین شده آ تو درو لبری چنین شده غیرت لبان چنین شده خاتم حسن را کین شده</p>	<p>سینه بخندان ترانیه و اندخال از وقت چون کشت از دانه خال آن گفت زهی هر که به یزد غم جو دمی قیمت نست بکالای خستی چو تو</p>

<p>بجز روی خود روی نبوده دل ز عشاق بی سلمان بود ز زلفت کر شود تاری شود که هم خود گفته هم خوش بخلو تخانه وحدت خود شود ز آینه هستر نموده ازان یک سده زین</p>	<p>بجز روی خود روی نبوده دل ز عشاق بی سلمان بود ز زلفت کر شود تاری شود که هم خود گفته هم خوش بخلو تخانه وحدت خود شود ز آینه هستر نموده ازان یک سده زین</p>
<p>سینه بخندان ترانیه و اندخال از وقت چون کشت از دانه خال آن گفت زهی هر که به یزد غم جو دمی قیمت نست بکالای خستی چو تو</p>	<p>سینه بخندان ترانیه و اندخال از وقت چون کشت از دانه خال آن گفت زهی هر که به یزد غم جو دمی قیمت نست بکالای خستی چو تو</p>
<p>مین لب او جامی بخود فرست باده خوروست نمود سرب</p>	<p>مین لب او جامی بخود فرست باده خوروست نمود سرب</p>
<p>الله الله چه نازنین شده من چاتم ز بیدلی کپرس کرده رخ زین شده عیان ز زین لعل آه اربست</p>	<p>الله الله چه نازنین شده من چاتم ز بیدلی کپرس کرده رخ زین شده عیان ز زین لعل آه اربست</p>
<p>آفت عقل بهوشن برین شده آ تو درو لبری چنین شده غیرت لبان چنین شده خاتم حسن را کین شده</p>	<p>آفت عقل بهوشن برین شده آ تو درو لبری چنین شده غیرت لبان چنین شده خاتم حسن را کین شده</p>

سجده کن بند کین توام	به قتل چه در کین شده
گشته کم و افکار لبش	چون کس غرق کجین شده
جامی از قرآن دهان میان	خرده دانه و دست یقین شده
دل کین نازک باخود خیال	چشم مرغ جامی زان رشته خیال
چرخ استه مصور تصویر بر روی	براقاب ان شکین مال بسته
باین نیرم وصلت آرم که غرض	ره بر صبا گرفته در بر شمال بسته
نکس کز آب جوان هر جا سوال	نوشین لبه دیده لب از سوال بسته
تا در رکابت از تو کجین الینیم	آه نهم زنده ز کین دوا بسته
صورت چگون نه بندم و خاطر	آینه دال زنگ مال بسته
این نقش است بای تازه دستمال	کز بوستان سعدی طبع کمال بسته
سویه باغ بهشت کلازان نیرم	سبب ز خندان دست متعنا بسته
خرقه پشین چه عاتق عنید	کرده ام از غم بر جاده پشین بسته
شد دل خلقی سیر چندنی کوف	زلف شکن بر کین جسد که برده
زلف چه در پاکشان کند ری زوی	سوی تو عشاق ره نشو و شبسته
شاهی خوان سپاسک چندنی جفا	یاد میران کجی او فقران بسته
باقدم بقدر رشته اشکم کمر	تا که آه مرست انجان از جسته
در بر جامی دس می طهارت دست	
تا دوش آید دست بر دل دوش	
ای بی تو زنده خوابی نه	در هر شوه خون ناب نه

سجده کن بند کین توام
 شده در دانه مصورات
 یخا و بیکان ستانگت
 کجا بسته زور و جغت
 ازین بود اسیر روی ناز
 کز جامی کال کما زنده
 بران شد بار زنده غرض
 کز اندک غرض بجای بسته
 روی شمشیر از دستان
 کز نشاند دانه پای بسته
 بلبل جلد حال زلف
 مبادیافت از زلف
 جان قصه کشتا و زلف
 زلف ازان نکل برین
 زین بخش ازین بسته
 یکجای کلف او رب
 شعور خوار زین بسته
 دین که در زین بسته
 بران

باز که حقن تو ما را	از دیده در خوشای بسته
هر جا تو سست از دانه	خوبان همه در رکاب بسته
در د و ربت معاشیرا	از سر جوس شراب بسته
در یوزه کمان حسن شبت	ماه آه آفتاب بسته
خوابه دل که ریخت جامی	
خونیت که از کباب رفته	
کر بالم ز دل خار به بر آید آله	و بر کبریم ز گل تیره بروید لاله
گشته دنبال سفر کرده سوارین	اشک غم که بدین یک زین
آنچه در وصله نشیند غم عشق مرا	نیست غیر ز دل آن زین بسته
جان سندنس که یک به یک خوابم	کی بودی که رسد نسیه مارا حاله
خورم ز خال لب تجست بری	روز شیرینی آن بر مرا تخیاله
کز زنه باب آن غنچه در لب لطف	درین غنچه کند پاره بدندان لاله
چاره ساله می خج جامی برآ	
کره پرون کفش حاصل خج بسته	
سلام آمد و حاجت کما	تقد لاله جادوت کما
علی الکاف او فی حیات	شما و السعاده و کما
اگر دانه در دل نسیم	شود کلون ز آب دهانه
و کز باخه سوز سیم	علم پرون ز نه نشینانه
هر عالم بطبع عشق ازین	زبان بکشاوه بر غرضانه
نیاید قصه دوری بان	ولو قلنا الی یوم القیامه
پشیمان شد ز لاف کما	ولکن لیس تجده اندامه

باز که حقن تو ما را
 از دیده در خوشای بسته
 هر جا تو سست از دانه
 خوبان همه در رکاب بسته
 در د و ربت معاشیرا
 از سر جوس شراب بسته
 در یوزه کمان حسن شبت
 ماه آه آفتاب بسته
 خوابه دل که ریخت جامی
 خونیت که از کباب رفته
 کر بالم ز دل خار به بر آید آله
 و بر کبریم ز گل تیره بروید لاله
 گشته دنبال سفر کرده سوارین
 اشک غم که بدین یک زین
 آنچه در وصله نشیند غم عشق مرا
 نیست غیر ز دل آن زین بسته
 جان سندنس که یک به یک خوابم
 کی بودی که رسد نسیه مارا حاله
 خورم ز خال لب تجست بری
 روز شیرینی آن بر مرا تخیاله
 کز زنه باب آن غنچه در لب لطف
 درین غنچه کند پاره بدندان لاله
 چاره ساله می خج جامی برآ
 کره پرون کفش حاصل خج بسته
 سلام آمد و حاجت کما
 تقد لاله جادوت کما
 علی الکاف او فی حیات
 شما و السعاده و کما
 اگر دانه در دل نسیم
 شود کلون ز آب دهانه
 و کز باخه سوز سیم
 علم پرون ز نه نشینانه
 هر عالم بطبع عشق ازین
 زبان بکشاوه بر غرضانه
 نیاید قصه دوری بان
 ولو قلنا الی یوم القیامه
 پشیمان شد ز لاف کما
 ولکن لیس تجده اندامه

هر کس که زین عشق تو مرده به
 هر کس نهال شوق تو در باغ جان
 خوش فایده است عشق بکف کفایتش
 چون چرخ سفله می پندارد نوازش
 ای شیخ بنده اش مشروط را فخر
 زاهد که عیب باه و فسادان می بند

جامی خال خال و خطب کو ان
کابن نقشبان صفی خاطر سترود

کشت و از چهره مشکین برقع آن
ز قند شمع بن درخت اوی طوبی
لبش بکشت و مهر از حلقه لعل
برویش ماه را از چرخ و جوی
بدان زلفه از م و ستر نشسته
تا پیش صبا تا فرش گل خشت

بمطف قدومه بامی زد و فرست
ز بسی لطف قدما علی الله قدما

بر برگ گل رقم خطا عنبین من
چون کینگی خرام کشن لفت بر
حیف ست زمین کف پارت خیار
کفتی بجای کس نهم دایع اید این
بر من بیکه و زخم جفا حجت من

در احوال است احساس
 سزاوارست خدمت رشتاش
 که چون خیم جهانان کشید
 بی شوق ببار تو پیوسته
 بگنجینه دستان زینت
 ببار که خورشیدش شرف
 شبنم دیبانه میران
 نامشاک گنجت بماند
 که شاد چو گل بو بیند
 غنای رخ ابدیت کشید
 روزگار از پیش من آید
 که بحسب نغم من کشاید
 صد غم نماند در عالم
 تا کی که یک شریف قدم
 چو از صطحت بود خف
 بین عشق تو دل درویش
 غم طریق کرد آید این
 ز آزار و صلابت این

در باب عشق را چه ستار القب

جای که سجد و شش بی ادب باش
هر جانشان بای می آنجا حسین

ای خلقت نقشی ز تو نگینخته
 با خیال لعل نک آینه ز تو
 و ارم از زلف تو صد باره
 آهوان دیده فریخته
 چشم من بر شمع جوی
 آینه زلف تو از کف ده

مشکین پر از گل نخیته
 آج چشم با خون آغشته
 هر یک از موی و کز آغشته
 هر کدام از گوشه بگریخته
 خاک گوشت را بر سر کان نخیته
 رشته جان را ز غم بگریخته

جامی از وصف دانت قاصرت
گریه بر دم صد خیال بختیسته

بلف قدره و لها زنده
به روحی سخنی از وی گویم
مر آن بان سرستان
بحلقی تشنه ام تیغ قوت کند
غیر قهر بخیز راه سست
غیر عشقت در آید زنده

زهی لطف خدا علی السد قدر
که خوش باشد خنجرها بر جبهه
کسی ز سر و در و شان جانی که
و لم یسجد جواب الحمد
ترا دیدم براه افانده
بی دیوار ما یافت کوه

چو طبع سزا تو نالان بود جای
فراق تو را فی الطبع میورند

آب حیات که بابی خوش است بمایا
شد معلم پرور تعلیم خلق آماچیدود

بهر که سپید بود و مشک آید
 کلاه اجازت و رحمت آید
 قدرت بر کبریه قوی
 نشسته انجمن در پیشانی
 کز آن پوشش کم نیست
 زین خود در کبریه است
 دلمه و آن چرخ کجاست
 ز قدام عالم الا کشیده
 زیاد از آنچه می آید
 زانوی تکلف و دماغ
 و سی و شش دوازده است
 خود در شش و غایت
 و بر سر و ششین انقاد
 طبیعت از شش میل افتاد
 ز یکا که اشارت کرده است
 جانم از شش آوردند
 کز سفره کسوف کشند
 کی در ظرف صدفین کشند
 شود

بعد آبی که می بینم رخت پیش نظر گاه آب دیده غلغله میشود که دود را خاک پات را که می رسد از دور و نزدیک افتم از نوقت من گریان با پای و جان شیرین گفتن آن زبان من رخ فیت جای پر ای این بر روی مهر زبان من که غزلای حسن است جزا	رسید با طریق جان را کرده نموده بچوکل از غنچه پرین قبا فتانده رخت خوی از رخ عبا زده کشید خط خطا بر من سیاه کرده ولی لطف عیشش امید میداد صفای شرب آن چشمه زلال کرد نموده تود و عشق تو جای آخر عمر چه جای تو به زخمسری که کار دارد	جانا پر شد که جنگ جاساز کرده دل را بدام طره طرا بسته هرگز نگردد پند از من اوقات مهرش و اورد قدت شکستند صدور و چشم نه شدت از لب خونجی رده امی صحرای که دود جای روح نعت داده بودی کل	ناسازی و جنت من آغاز کرده جان را شکسته عشق تو آغاز کرده ورزانه که کرده زنده ز کرده ما را بجهت مست سر انداز کرده که چو می سجده دعوی اعجاز کرده در بزم وصل غیش سرفراز کرده مهر چو می خنجر و خنجر خود باز کرده
--	--	--	---

نموده از غنچه پرین قبا
کوزد که زبان بود تو
که با زبان لطافت
نیتا شرب آراست
بیم که بکسل از غنچه
چون است و باشد کوه
که بکوشن بری نایت
همین در نشستن ایم و
که در آن کل رخ لطافت
نایاب رخ و صفایت
زبان گفتند و ده فتنه
در قصود و زینت
بلایت ابروین را
که بکشد و کشان
بسی خوش و شاد
ولی خوشبخت و شاد
اگر چنین نعت نماید
دعا نماید و شاد

رخ بر آینه رخت ماه نور شده در کوئی رخ تو روز بروز زانو نیست حدش از لطف ملاحت که غری تو با همه شاق خادو گشت پیش لای پیوسته مهر و وفا انگی سایه فلک بر سر می و دل	جای از عرف ریا که بشو صبر دو سر روزی که عرف می ساغر بار در کرم کشن بجا و اغ بسینه بیهات که شایسته غنهای تو کرد پیش که بگریمت رطاب غنچه تجلیست لسن که زبک آن دار و انجی غم تست که و اثر شد جانم سوی تن از روی غال تولد تا ابر کند میل غلغله تو جای از خون جگر رنگ کن رقی	ای که مر ابد جاسیه بکار کرده بوسه قرار کرده از رخ و جاقم خطه از استاین که شکسته خوابم جدار خود ساخته هر کل جلوه کنان بمیردی که زبک از زبک با تو گیت عهد من که تو نه کرده جان بلور رسید که آنچه قرار کرده چشمه آفتاب زیر غبار کرده باشن خاره داده بستر خا کرده غارت خصل و خوش رفته سوار کرده
--	--	--

نیتا شرب آراست
بیم که بکسل از غنچه
چون است و باشد کوه
که بکوشن بری نایت
همین در نشستن ایم و
که در آن کل رخ لطافت
نایاب رخ و صفایت
زبان گفتند و ده فتنه
در قصود و زینت
بلایت ابروین را
که بکشد و کشان
بسی خوش و شاد
ولی خوشبخت و شاد
اگر چنین نعت نماید
دعا نماید و شاد

از خاک سر برآرم که بگذرد و خاکم ز انسان که روید از کل در پای کجاست	نیز که گذشت کوئی آن غمزه ز کمر در خون خاک اعدایان قاصد بیک
صد حرف غم نوشتم در دل و جگر خواهم فکند سوش همراه تیرا	
جانی فلن بخوامی در خاک کیش بشد چشم رحمت سحر که کند کیش	
میز و صغیر شوق خوان به بیل کند آرد سر مال من آگهی یافت	میرفت و بخت حاشا شد جز بلی که در آرد کف و امن کج
بالطف قدح نعت زلفت نیستم کشم چو خاک پست که دردی جزا	بر طرف جوی سروی در باغ نیل مهر که ز اوج طاهر عزت تر
آمد علاج علت دل بوسه ز تو چیزی جز خیال ز من میان نیل	ای وای اگر کند لب لعل تپیل تا دارم از میان باغ و تپیل
غم گشت بخت طاقت جانی نبار چهار ره جاشتی که ندر از جسته	
امی سر شک من لعل و لعل سده خط فون بر فریت علق	شده کلک من دور از لب غون بست با خط لعل می کند فون
جای کن چشم و دل ز لعل و دل نیش لیلی غم و خون ز لعل و دل	در دوری ز بهر تو یک خانه دور کر لیلی در محبت بود و محزون
مردمان این چشم به کشتی گذرم نامه محزون من باشد دیده شد	شایدین حال بس جدی که چون در نه بودی روز عشره دور
مکنده که کوشش طاعتی از سلطان کر چاه در طاقت از کین	

تکلیف نمودن
مهرت بویضا
بلامرکز کل قبول
و اصد بیک کل
نخندن و آخر کجا
چشم شعور زانو
شارش در آمدن
و شیدن سبک
خشت بویضا
باصطفا جان
کسوف خشت
طاف خشت
کل از دل از باغ حسن
خشت کسوف
زبان از محبت
خاک و کاف و کاف
چشم شمشاد
بقدر نصیب

سینه ام را چاک کن کجا دل عاشق تست جان دیده تیر	خلوت خاصه در کجاست کر و لست زانجا گرفت ایجا
خانه زنجیر تماشا را خوش است کو بیز از دور و تنهایی رقیب	یکدم اندر چشم خون بالاد است پیش تنها ماندگان تنها در است
سرمه نازی سر کشی از سر عجب طبع نورانی عجب یاد و رخسار	جامی غمیده که از یاد است عجب غم لا ارامی عجب یاد
بغزه رفت جانی بقامت سرو است دل ام از غم و خون غمی از جد است	بغش شمع شبستانی لب لعل کجاست در جا که تو بر حال من بدل است
آبل تو بکشد و روز تو ام آخر کجاست با لبت ز خون من لب لعل است	اگر روزی قدم در پیش من بگذری بیشتر چه باشد که کشت خنده کجاست
قدت را به من زبون از قفاش اساس عشق محکم گشت بنیاد خود	قیامت خرواند ز سر که ناکه بود غمشوی افغانی عینونی اجاست
دل من خلوت تار یک تک است بیافا روای چه بود ز من و باغ و باغ	در و ن غم خیم نشین که چه بیافا رنگ کن ایام و جانی اندر کجاست
خوش آنکه و اربابان از زمانه این در حال صورت آرایش پاک	روشن خیمه سیری یا تو برو جانی وان در کمال معنی آرایش پاک
جز در حضور ایسان از خود امان پاک اسرار عاشقان باید زبان پاک	یار بخشش یار یکدم زمانه در و اکسیت پند و شهر سر پاک
هر عشق چه که مدو اخطا فراموش مجنون نمائده ای لیکن با ناز پاک	از افسانه و ان و افسانه از بهر عشق از ان فرخنده پاک

چون

باده نیکو گای نهاده
ز سایه نورانی نهاده
کیمی نیکو کل رخ وانی
نیش این کلام که نانی
بصورت ایجا در کجاست
که در یاد سر و است کجاست
چو دین از دین غم شیدان
که ز دست کس کس کجاست
سیر از بقی این است
زین از کس کس کجاست
نیکو بود زین کجاست
که در آشت خنده کجاست
بند از از اینده پاک
کس و صبر ای نیکو
تا که از این نیکو
بی نیکو بود نیکو
قادر در دست خیمه
که هر خود و خطای می نیکو
کینه

ستم از دست تو باشد کم آن دل که		که تو هستی بی فکر ز کرم رنج کن	
جای از دیده قدیم کن روی دیگر		حیف باشد که با خاک حرم بخنجی	
از سبزه بر گل خط میفرانی	دل سبزی جان میرانی	هر دم چو آبی از دیده دل	خود را بر دم نامک نهانی
شد غم آخر خوشی	ای عرق خسته از جانی	دور از تو جانم ز تن جدا	تا به خم تو که در ششانی
شد حلا از دل بر روزگار	در ششانی صدر ششانی	شد روشن این سر بر کشید	
جای کن بس از مهر خویان		چون بدل خود بس می نیانی	
تا کی از خلق این غم سپوده شوی	از بهر رو بخندار که اسوده شوی	روز و شب نظر منج زان قدیم	حیف باشد که بگوشه آلود شوی
مس قلی چو کمال کنی کسیر طلب	ز آن چه حاصل کنی نیکو شوی	مکن ایچ اجد در شتی که درین تو	چون شای کاسته شکت کینه شوی
جای از قمر نسیم شامت بر نسیم		تا خوش از باده و شامان نوشی	
امی صبا که باده جوانی شاد شوی	از سبیل فصل و گلان آلود شوی	جی اشک من آن آن قاتل شوی	شکس کیم به پیاسه آلود شوی

که بر دایه این است
خواهم دست در کار
جایم این غم شایه
نمی فهمم بدم از بهر داند
زین که زین است
چون زین و در قوت
خواهم شدی در شش
کجا بزم بر دهن من
بعل من شکی می نیاید
که قوت کینه هست در قیام
تا یک شش از شش
که غصه ام از شش
شما باندن شش
که روی باده از شش
نشان و یک شش
یک در دایه ام تو
چون غصه شش
بدر آن شش

غره تیر و دل شش با فکر بس است		تا کی در کف رقیبان خوار شوی	
داوود خواهد دلم از غم مجرای شش		شکست شایه فزون با دلت آلود شوی	
استان شهر شیرین میارانی غم		فرمان سنگی زک از خون آلود شوی	
که کند در سینه من صبر جا محک و کوه		یکه خون منی می نگاه بر آلود شوی	
از فراش کربت جانی بغیر و شش		که گوی او شکتی نکین فاش شوی	
وقت کل می مطر و لبت آدا	دولتی چنین بیای بدولت آدا	کین کا خزان روی کس که شکران	کرده صد سلمان را خند در سلمان
در جاکم بستی عهد مهر بستی	یکه نیک عهدی بخت پیمان	دوایی تو ایام شش از آن که نتوانی	دائم این نهال آخر رو پیش پیمان
می شاتم اندر دل مهر قایلین	و ده که نامم رخ ابد شده و آه پیمان	عصه جهان جانی غصه نمی از بده	بهر بود و نابودش غیش را چو پیمان
بازم ندیده ای گل خندان چه میرو	چاکم چو گل فکرت بدان چه میرو	سروی جای سرو چو جباریت	از جویبار دیده کریان چه میرو
از اشک سرخ دیده مکان گل شد	ای سنگدل آسوی بخشا چه میرو	شهری خراب شود ای شکو خوار	تور و نهاده سوی بایان چه میرو
جای قادی چون تنی جانی بجز تو		تن چنین که شسته ام جان چه میرو	
در دل یکم درون چشم روشن شوی	خانه در باز تو چون در روز شوی		

تا کی با با با رو شود
ز آن شکتی آلود شوی
که آن سر و دل کشتن
خسب از کف جانی
تا در این وقت شست
تا در این وقت شست
ازین باغ شایه
ملطف کلام خود را بانی
که شش از شش
شش شش شش
تا که از نواد خفت شش
و نه در دود و جانی
ز روی میرانی شش
باده شش دوست شش
در آماغ از راه شش
چنین شش باده شش
که که در آماغ شش
چون آماغ شش

<p>بسیار سرو و قلع جان شوار بفرود بند بجز رزق تو نازل نشود جای آتشا چینی در غزل سر زلزل</p>	<p>خاسته دیتی که بعلاب سد صحرایی کر بفراد و دوغان تفت سبک کی بود نکستم توانی بختیانی</p>
<p>بترن جلد شیمان بختیانی نکست هر شعار که تو از سر عمارت بانی</p>	
<p>چند کردم بهر لیلی کروی گر بهرم غمسم لیلی خویش بر زبانم نام لیلی بخت ای که از لیلی همبکشد دیگران از غم می ستند به چو جز لیلی برون بدم</p>	<p>نی ز لیلی پای می نیم بپای یا کرام لیلی لا انوا علی در غمیرم مهر لیلی بک اینا صا و قنبا از لیلی مست لیلی ام نه غم دهم لیس فی قلبی سوی لیلی</p>
<p>وای جامی مسجین لیلی بود گر نیاید وای خود وای دی</p>	
<p>ز شمع چک نشین و بخت جلیوی سلوک ادبی بخوار قمر یار است نشان می بد از شام با رکاهیم خیال بین که سودای بربری دارد مجوی حالت مستان با لک می ز خود کرده سفر که و کام است</p>	<p>که بهت چک وی سوز تر چک وی ز لاشه که بود پیش لیل لاشی نمود که قسم ز شاه راه بکن ز هر برهان طریقت پای پیلی که من انس سوای کس از ان پی مسافر شکی ز روم و کیم پی</p>
<p>بش شهر نذر ادا دی جامی مرد عثوه ساقیت او دشتای</p>	

بسیار که خاصان و
ناخوش که بختیانی
بترن جلد شیمان
چند کردم بهر لیلی
بفرود بند بجز رزق تو
جای آتشا چینی
بترن جلد شیمان
هر شعار که تو از سر
چند کردم بهر لیلی
گر بهرم غمسم لیلی
بر زبانم نام لیلی
ای که از لیلی همبکشد
دیگران از غم می ستند
به چو جز لیلی برون
وای جامی مسجین
گر نیاید وای خود
ز شمع چک نشین
سلوک ادبی بخوار
نشان می بد از شام
خیال بین که سودای
مجوی حالت مستان
ز خود کرده سفر
بش شهر نذر ادا
مرد عثوه ساقیت

تشکیل

زنی که غضب از بزم
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه
بهر سرد وید از خانه

<p>شنیده ام که ز من یاد کرده جانی کجا کنه چو تویی یا چون نمی سپتا هزار بوسه زخم زار ز روی پوت دلیم زهر و دو جهان غمت از ان نکست بزار سرو و گل از باغ خاطر مرست نه رخ خار و نه تشویش غبار ز روی</p>	<p>بنداشتم من بهر خزان تسانی همی بزم لی سکین خویش سودای چو بر در توشان باجم از کف پانی که در زمانه نداری بکس بهتانی ز فکر قامت رخسار سرو بالایی بدیده دل جان بیکم شانی</p>
<p>به عثوه صورت عمان لیلی که بهت دیس این ده صورت</p>	
<p>ترشتم چشم آن دارم که کاهی فروغ روی تو از یاد من برد فروغ از اهدت در بوستان بجز روی تو کردید ست چشم اگر بپذیری اینک میفرستم کواه آه سردم صبح دم بس</p>	<p>کنده سوی گرفتاران نکست که دیتی آفتاب به بوغای بطوبی کی رسد شاخ کباب نهی سیم ازین فروغ کباب ز آبیده سویت خند خواجه که دید از صبح صادق صا و خمر کواهی</p>
<p>ندانم درد دل جامی چه سوزت که آبی می کشد باز و چاهای</p>	
<p>مرد تو ام زانکه جان امل روی عجب لغو زوی عجب خانه سوزی عجب کینه جوی عجب خند دخی بد تو تا زمر و داد تو و زرم چو در کعبه رویت نیم چو حال</p>	<p>ایک ستادی عجب اعلای کصد خان مان در شش نادای که جان ادم از عشق و ادم دی که سلطان و ادی شاه ادی نظم میابان و قطع بوادے</p>

بسیار که خاصان و
ناخوش که بختیانی
بترن جلد شیمان
چند کردم بهر لیلی
بفرود بند بجز رزق تو
جای آتشا چینی
بترن جلد شیمان
هر شعار که تو از سر
چند کردم بهر لیلی
گر بهرم غمسم لیلی
بر زبانم نام لیلی
ای که از لیلی همبکشد
دیگران از غم می ستند
به چو جز لیلی برون
وای جامی مسجین
گر نیاید وای خود
ز شمع چک نشین
سلوک ادبی بخوار
نشان می بد از شام
خیال بین که سودای
مجوی حالت مستان
ز خود کرده سفر
بش شهر نذر ادا
مرد عثوه ساقیت

خود رستی که رسته ز خود زان بخت این با چویدی که تو یکدم ز خود دوری	
جای زانکه دل افکار خود کرد	اگر نه که ناله خود شرح می بی
سرا بدم غم سه دریا می لالی	از نشسته بی بر لب هر خنجر چالی
پیش لب تو صد قبح با ده لب لب	بر ساغر خالی لب خود بهر چالی
از عالم صورت که بهر نفس خیال	ره سوی حقیقت نبری و در خیالی
انج ابد عالی محل برین صفت	به صد مکن جا که تو از صف خالی
از عشق سخن مرتبه نیک بسته	و اعطای بود لایق این بایه خالی
کفایتی بجهان عاشق و غم بسته جدا	جانی ز غمت پر دلی از غیب تو خالی
جای سخن عشق بهر سله چه کونی در کینه لولی چه نبوی خنده لاسی	
کر بدانی که چهای می کشم ز در و صد	بخت با جبهی رجمی خود جسم بخت
در در پرورد تو هم من آید شوق	کاش می شود در کبر بر سر پرورد تو
دل بچای مار بار تندی شوخ تمیت	کریک عشوه اگر خواهی از بخت
کجه از بنو و جای خاک سر کوبت	شکر باری که تو جا کرده در و دن
دل ز زانسان کینه تو ز قفا شکسته	که توان داشت بد پر خرد چشم رها
بامداد اوج کس در پی مقصودی جا اشک بر زان بر سر تو تا کی در	
مرا بر سر عشق بخت این سر زوری	که روزی عشق کانت کیم چون کی می
چو سرا بر سر سینه انت از زنجار آن	همین شوم چون کی از شوق سر زان
بود کوی هم را چشم چو کان تو سا	بیگم کجای باشد کجای کی پیدا

خود رستی که رسته ز خود زان بخت
این با چویدی که تو یکدم ز خود دوری
جای زانکه دل افکار خود کرد
اگر نه که ناله خود شرح می بی
سرا بدم غم سه دریا می لالی
از نشسته بی بر لب هر خنجر چالی
پیش لب تو صد قبح با ده لب لب
بر ساغر خالی لب خود بهر چالی
از عالم صورت که بهر نفس خیال
ره سوی حقیقت نبری و در خیالی
انج ابد عالی محل برین صفت
به صد مکن جا که تو از صف خالی
از عشق سخن مرتبه نیک بسته
و اعطای بود لایق این بایه خالی
کفایتی بجهان عاشق و غم بسته جدا
جانی ز غمت پر دلی از غیب تو خالی
جای سخن عشق بهر سله چه کونی
در کینه لولی چه نبوی خنده لاسی
کر بدانی که چهای می کشم ز در و صد
بخت با جبهی رجمی خود جسم بخت
در در پرورد تو هم من آید شوق
کاش می شود در کبر بر سر پرورد تو
دل بچای مار بار تندی شوخ تمیت
کریک عشوه اگر خواهی از بخت
کجه از بنو و جای خاک سر کوبت
شکر باری که تو جا کرده در و دن
دل ز زانسان کینه تو ز قفا شکسته
که توان داشت بد پر خرد چشم رها
بامداد اوج کس در پی مقصودی جا
اشک بر زان بر سر تو تا کی در
مرا بر سر عشق بخت این سر زوری
که روزی عشق کانت کیم چون کی می
چو سرا بر سر سینه انت از زنجار آن
همین شوم چون کی از شوق سر زان
بود کوی هم را چشم چو کان تو سا
بیگم کجای باشد کجای کی پیدا

درین این فرود بهر مهر هر روز فلک بگوید اللهم سکن از خدای تو	
چرخش ترکانه زده خدای کوی کوی	درین این لجم و کیری با تو بهر کار
کحل شست چشم جانی ز خاک سیم است	چشم خیم زگر و سپاسا ابوالقاسم
سپر کرمت سلطانین کانی	کند آفتاب حدت چون صبح و سار
بقاش با چندانک زدن کف بر آوازه کند با صور محض غمت ملکش هم آوازه	
ای فتنه چشم تو جهانی	میکن غم با تو توانی
پوسته بقصد زان برود	تا کو کس سیده گمانی
هر کس برت آوردستی	مقیم و همین صیبه جانی
هستم سنگ بر آشت	خرسند ز تو بهر خالی
سر رشته عشق کونان	نایافته زان میان نشانی
کراشک چه در قبول افتد	در پای تو برش روانی
شد جانی زان بان عارض صاحب نظری بکشته دانه	
بخت بدخ بخت ازین که تویی	نمود چو کس چنین تویی
کرکستان چشم بخت شد	زدهم زان گل زمین که تویی
صحب جان تن بیار و آب	مونس هر دل خرن که تویی
پنج مرغ دل از تو جان نبند	باز ازین گونه زان زمین که تویی
جای احسنه دل و سوزی بچنین آه آتشین که تویی	

درین این فرود بهر مهر هر روز
فلک بگوید اللهم سکن از خدای تو
چرخش ترکانه زده خدای کوی کوی
درین این لجم و کیری با تو بهر کار
کحل شست چشم جانی ز خاک سیم است
چشم خیم زگر و سپاسا ابوالقاسم
سپر کرمت سلطانین کانی
کند آفتاب حدت چون صبح و سار
بقاش با چندانک زدن کف بر آوازه
کند با صور محض غمت ملکش هم آوازه
ای فتنه چشم تو جهانی
میکن غم با تو توانی
پوسته بقصد زان برود
تا کو کس سیده گمانی
هر کس برت آوردستی
مقیم و همین صیبه جانی
هستم سنگ بر آشت
خرسند ز تو بهر خالی
سر رشته عشق کونان
نایافته زان میان نشانی
کراشک چه در قبول افتد
در پای تو برش روانی
شد جانی زان بان عارض
صاحب نظری بکشته دانه
بخت بدخ بخت ازین که تویی
نمود چو کس چنین تویی
کرکستان چشم بخت شد
زدهم زان گل زمین که تویی
صحب جان تن بیار و آب
مونس هر دل خرن که تویی
پنج مرغ دل از تو جان نبند
باز ازین گونه زان زمین که تویی
جای احسنه دل و سوزی
بچنین آه آتشین که تویی

آهسته از سنده خارا که در دست کریمینم از زرق و برق رخت مرغ		صد سرفاوه پیش و زیر پرسی از شوق کل غشیت بپای تویی	
جای بمان رسیدن سبای هرگز ندید از آن آب شیرین سبای			
بشهر سیکوان سگین غری عجب بیاری دارم ز غنفت		که هر خورشید روشش بود نصیب که عجب شد ز درمان هر پرسی	
چو می شناسی بای و لیکن ز کویت رخ نیام که چه چشم		نیام چو تو در عالم حبیب بکف رخ جا هر سو رقیب	
نیفتد نو بهار غمیت را خوش الحان تر ز حامی عنای			
نسیم مسجد می روی و خوشتر از ز کوره چو بران خاک در زلفی		بکوی دست که در مشک پنهان پس از اعزازت در بانی بر بانی	
بنده دست بخت که رجال شود نو دست چو می غمیش ضعف را		معروض حال سن بیانی ان بکاشی بان میاج بود بوی با زغای	
چو در خرام نه پای بر زمین رسان ز راهای نشاء ده بهر طرب		تضرع رخ زردم بخاک کافشی چو مظهر رخ شمعان شو نیند باری	
ز حال حامی که بر دست کواند بیک کاست از خاشاک تو تخت		نوشته اند از آب چشم خون بالایی درون میان جرقه و دلیلی	
پادعای تو هر دم شد رسته نظم هوا بهر سخن از بخت کوه برای			
از مهر ما سبای ای ترک هر دو باز روی مهر چو کاه روی			

زینبانی و ای سبای
 من خجسته سبای
 و در اندیشه خجسته
 احرام غمیت
 چشم اشک بر باره
 چون از زلف غمیت
 بجا آید غمیت
 شکسته به کربان
 ز غمیت غمیت
 ز غمیت غمیت
 چاه از سبای و آب زلف
 چو شکسته ز زلف و آب زلف
 ب سو د جاش غمیت
 غمیت غمیت
 سی سبای غمیت
 بهار زلف غمیت
 زلف غمیت
 زلف غمیت

اندر

از مهر و ماه باز چه گویم که چنیت هر جا سوار ای سبای مهر بکذری		هم ماه مهر عارض هم مهر روی مانده و مهر بران خاک راه روی	
گردن تاب رخ بنیانی چو ماه مهر روت بر آید حسن مهر و مهر بکذری		گردن ماه مهر و مهر بکذری خواهر نیام مهر و مهر بکذری	
از مهر ماه روی تو بس که می کشم جامی کشد ز مهر تو چون نوشت		شده و مهر راسیه دو راه روی ای ماه مهر طلع از و بیکاه روی	
ای که از شمع کل لطیف تر خاک پایت شدن چو سکه		روی تو چوین کل جوی تر چون تو از سر کشی بکذری	
کر ز انبار پوشش عجب یار با ما و ما بکر جهان		که مرا چشم روشن کنی آه ازین غافل و بختی	
ره بکوی وصال آسان شیر کرد و نشاید بکوی		که کند نور عشق بر پرسی که از اسکان رخ دشمنی	
جامی از بندگان فدا دست نیست زین عاشقان به بدری			
در لباس سنگین چون جلوه گری ای پری بالاسناتی هر که دیدی من ترا		ز کوی نمود رخ زین ده نیلوفری شد بر چوین ز رخسار کاف کبری	
شمع شمشاد که چو بیت نیلوفری رسد دوران نیلوفری زیر آید		سرو ازادی که دار و رخ زلف کاف عکس ازین دان من از کاف کبری	
بر کل در غمی از کاف شادمانه در قبا چند تنه چو کمر در زجا و جنت		ای گل خندان بسیار زینان ز کبری که چشم مهر حمت سبای بکبری	

دو روی که سوی چوین
 که زلفش کرد و شمشاد
 زینبانی و ای سبای
 من خجسته سبای
 و در اندیشه خجسته
 احرام غمیت
 چشم اشک بر باره
 چون از زلف غمیت
 بجا آید غمیت
 شکسته به کربان
 ز غمیت غمیت
 ز غمیت غمیت
 چاه از سبای و آب زلف
 چو شکسته ز زلف و آب زلف
 ب سو د جاش غمیت
 غمیت غمیت
 سی سبای غمیت
 بهار زلف غمیت
 زلف غمیت
 زلف غمیت

صحت نفس و جای قیامت آبکی نیمه درین مرحله تنگ	
ای غمت از روی جان کسی که تو فرمان بری بمان و ده چه شمس تو که روشن کنی از تو دایره خاندانها کجاست	در تو توبه و ایمان کسی نشو بخت بفرمان کسی هچکله بکله احزان کسی کنی گوش باغبان کسی
آیت رحمتی ای عالمی جان من در دست تو است که تو این کشتی از سر بی جان کشته شوی بجان کسی	کی فرو آئی در میان کسی ای ز سر تا پیم جان کسی جان کشته شوی بجان کسی
جای حسنت کاین طرز غزل نتوان یافت موی آن کسی	
نغمه آلی که بر لبهایش غزل نه گری که کنم فکر بخش چو غزل بفصیح که بر زبان سخنهای لطیف طی شد سبب سخن ساقی کجاست	یا زغم از رخ خورشید تابش غزل زافت هر در را که نشسته غزل باشد سخن قوت بخشی و مجال جدلی که می لعل بود آنچه ندارد بدلی
می خور و روی گویند که غزل جیب خاص است که کجاست غزل	ثبت و دفتر اعمال تو بدین غزل نیست این دشمن در بغل بدین غزل
جای زعشق کو نکست بزرگوار هر محل اسخنی بر سخنی را محله	
بر روی من ز لطف کجاست داری سرم را مکن ز حسانت جدا	مران دین درم برود و گری که با آستان تو دارم سری

باید بقدر باران
که چون شایگان ز قمار
چون صفت شربت
عجب صفت شربت
چون زینت در پیش
و آبکی زنده و کجاست
چنان شایگان عالمی
که در دایره کار کجاست
نمی توانی بزرگوار
شبی بر در میان
لعل و کجاست
زین شایگان
روی دل را کجاست
زین شایگان
نیا جیب چون صفت
که برین شایگان
چون زینت در پیش

ز مسکینم نیست جایش تو شد افزون ز نفوس سوز دل تا رود و غوغا رخ آفتاب بریدی بان غمزه بوند دل	ز من هیچ جا نیست مسکین و میدی وی شعله زده افکری چون نیست بانه هر آخری ز دی بر بر جان من شتری
ز میگون نیست دور جای دلم ز خون جگر میکشد ساغری	
کافر جز جرم مرا خفتن کنی چون نیست خوی که روی بر او گفتی که خاک باغی و تیرید هم بها باشی حساب که ساقی تو خطی	کاهی وصل خاطر من شاد کنی رهتی شدم که هر دولت خوانی جاما درین عالمه رسم زبان هر رخت ام زین که در سخنان
جان من در دست تو است لطف لب تو هر ریشم دلم شود	لیکن بشو که لبت از صاف کنی کره روشن تازه ز زخم زبان
جای سکیت بدست از ریش جز آگهی تو خوش بردام جان	
ای مرغ سخن کنی که وزاری کسب ترا شوق کجاست خلیل چون فاخته که شیفه سرور داری غنا نه بچران به بر بال بستم	از درد کیمی داند که دار بکدر تماشا که کلهای بهاری زانکه که چکل بر سفر عاری زینهار که از آبکش سپاری
من نیز چو تو سوخته داغ فراقم کز قصه جای ز تو پرسش شرم دارد بهت دیده امید که روزی	خواجه که تو آنجا برسی دین می کافا دهر بهر تو بصد محنت و غری باز آئی و بروی غلظت لعل کای

زین زینت در پیش
که در داغ دل شایگان
چون صفت شربت
عجب صفت شربت
چون زینت در پیش
و آبکی زنده و کجاست
چنان شایگان عالمی
که در دایره کار کجاست
نمی توانی بزرگوار
شبی بر در میان
لعل و کجاست
زین شایگان
روی دل را کجاست
زین شایگان
نیا جیب چون صفت
که برین شایگان
چون زینت در پیش

تأمیر روی بکوی او مکر روزی	تالارهای حسن نشانی که بود
چند بر چاک گریبان طعنه ای آید	سینه ام صدها شمشیر خاک بود
حیف شد و سخن بان سینه شمشیر	دماغ او هم بر دل غنا که بودی
دی سواره آمد و صید بر فراز	بند جای هم بران فخر که بودی
مر در دست از تو چو کی حسابی	وزان که چشم بود چشمه ساری
وزان چشمه سار مست بر دم بود	ز خون جگر که در من لا زاری
چه باشد که روزی بزم تماشا	خند سوی این لاله ذات که
ز دم ربهت با غم کان که بزم	نشسته بدانان اکت خباری
خوشا آنکه تو جان من بر خدام	تونی گویم در جوار من آری
ز راه کرم پای بر دیده من	که دارم بره دیده ام بکاری
بهر هم داد او اهل چشمه جایی	که باشد زنجیر تو اش را بکاری
خیل یاران و زن شاد است شیدی	اری بود سواره هزاران بری
کرده عرض حسن سپاه بان لی	چون سوار من بود زان سپیدی
از ما چه است بار که صدای چشمه	باشد بر استای تو با خاکه کی
خوشتر آبستی تو که من با فراغ	بوسه که آن و لعل می آلوده کنی
عفت گرفت کشور دل عقل کرد	که نملک باشد بود او دشمنی
جای هر روز می کند با جانده که است	در کوئی عشق می کند و جانده کی
هر چند ز چشم مانمانی	غم نیست چو دریا باقی

چون بزمی شمع تماشا
ز دل چشمه را دورا
جان سرتا قسم خور
باز غمزه رضا رجوی
چون شمشیر می فروخت
بمان رویش کل این
کمر و دست آن را چست
کلاه در دامن زان بود
کشمش می بود بزم تماشا
که بر وین بزم شمع
کسی بود بزم ز شمع
سخت است زدن آن بزم
زنده بزم از دوی شمع
کران لب که در دهن
کسی بود ز شمع جان
بزم شمع بود بزم
ولی بزم شمع بان
که دارم عشق بر شمع نور

بی روی تو زیستن خواهم	که نمرک بود نه زنده کافی
خواهم بره تو خاک کردم	چون جلوه کنان مست دانی
کویت پیش روی تو ام روز	داریم هوای جانفشانی
جای ز غم تو بس غراب است	گفتم ترا در کو تو دانی
اغیار را دلم می اندازد	چون قتل رسد بر من جانور
جانم شوق سخت چه آید	بونی زیر پرین نسیم خور
ای و اگر کنی سوی آن آستان	از من هزار بوسه بران خاک بود
و در جرم مرگت او بار باشد	از حال خشکان فراقش خبر
بیامی منم آنرا که کس علی	خیز ای طیب چندم اورد سر
ساقی شتاب کن و دخت فرست	کردد فراش زده سر جام کرد
جای بجان رسید ز غم کشان اهل	انجام مرگ شربت اورد و تری
ای مان حسن با جمال تو خرمی	چشم بداند تو دور که محبوب عالی
حوری بوی بهر خرد ایاوشت	کاین لطف نازکی بود هدایت
نغم ترا چه حاجت مرهم بود که آن	شاید جرات دل ما را بر چه
دل کن قست بدم ز بهر روش	عشو چه بینائی و فوج بید
کوچه را نمانده وفائی چه امان	هرگز بسا دور و خای ترا که
لگش تنکان با دیه محنت غم	بشکل بزم ره بسر کوی بیغ
جای سگ تا بخلای منم	اورا چه حد که کند با تو بهد

و در دست من ز بزم تماشا
نیز نقش خاک بر دهن
چشمش با جوار جانور
چشمش با بصلای جانور
غزال خود روی کل است
نقد و دخت پای سلامت
کسی شوق تو من جانور
کجای شمع کل جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
چشمه جویان شمع جانور
چون بزم زدن آن بزم
چنین که بزم شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور
بزم شمع شمع جانور

دل بر دامن قند کوی عشوه نما در حسن ملاحظه چو پری مهر و نکا من کی بوی باشن رسم این بیکد بر سوزی که مار چکا زان عشق شفت روزی که شوم خاک بر دبا و دهر داری سرخو زین من یک کفن حق باشد غم چو تو بخواه بر آن شش تو خفته زان یکد ری خیر از من	زین کوی که کوی تنگ شفا در سر کوی ناز و شوخی چه ملاط روزی که شوم خاک بر دبا و دهر خبر شربت کشتن و هیچ و دگر یابند بهر دهن من بوی و دگر با کرم تو کس از سرده چون چرا کرا سر خاکم مدد بر کگیل من کز یکنان یکدم ز دور دگر
یار بچهره سنده شود جامیل روزی که نباشد ز تو شریف بانی	یار بچهره سنده شود جامیل روزی که نباشد ز تو شریف بانی
کفتی بوی عاشق و پار کستی بستی میان کین کشیدی غم و تنگی دارم دلی ز جگر تو هر دم فکار هر شب من خیال تو و کج محنتی بچند کرد کوی تو که کس بر کس	من عشق تو ام تو کوی کاستی جانم ذات دلی از کاستی تا خود تو هر دم از کاستی تو کوی و من و غم و کاستی کای خنجر میکشی و طبع کاستی
جامی مار چشم خلاصی ز قید عشق اندیشه کن من کز کفر کاستی	جامی مار چشم خلاصی ز قید عشق اندیشه کن من کز کفر کاستی
جاما چشده که پیش از آن میکشی و من قطره ای سر شکم نمی کشی بر من هزار تن جوار نمی تو شم شیران چه شکار غزالان شخ تو	درمان در دوسینه فکار میکشی همچون کل اختر از زباران میکشی کین لطف بایک ز بهر آن میکشی خبر قصه صد شیر شکاران میکشی

بیایستی صاف کند دلی
بده جای خواب بکوی
یار دبا زین تعب و کسر
کرد دل از جیب کوی کسر
خواب دین آمار و غم
کشتن ملک بستان در
زندان معوض درین
آن مرد و جوشن و غم
علیه سلام و کفر و غم
اعتبار و کفر و غم
مار سبایت غم و غم
و انقضت با بر شفاقت
خود اسارتش نمودن و غم
آن غمت سال زان زندان
بهر تازین زندان نمید
مدار کس دل از غم
بیا که در کس نیست
بیا که در کس نیست

ای

ای کل بخند غم و خوشی چه کوی جام بیست لعل و لیسکن چرخ جامی برای لالصف خوش بلبل دل چون مرگ عشق لالعداران نمی کنی	بر کیهای بر بهاران میکشی زان جام با دبا و کساران میکشی
نارینا ز نیار ششم که توئی ما را اینده آینه شب فروزی بود و نخواه صورت کشتن ملک بر شکنی سخن انجم و مدد کار و روز یا تو در ملک طاعت نشو و شاو در عشق تو خبر محنت غم نیست	و آفتاب و دم سر و دگر توئی کرنه بنمود و از آینه توئی نقش بخت بر موجب کوه توئی آفتاب فلک منزلت توئی خوش این خوش که هر جا که روی توئی چرخ از محنت را بهست چه بهر توئی
حاجت قبل صورت نبود جامی قبله حاجش الله ند توئی	حاجت قبل صورت نبود جامی قبله حاجش الله ند توئی
ز بهی رو و زلفت بهر چمن حدیث لب نقل هر محله وصال تو مطلوب هر طایفه حریم دوت از آن منزلت بد روز و وصل چشم زاشک از آن خشک اندست زلفین	ز بهر عهده عقل را مشک چرخ رخت شمع هر محله قول تو اقبال هر مقبله که باشد صدم در خوش منزل روان کرده هر کوه ساله که دارد ز غم دست سلاطه
بعلم غم که شمع جامی که نیست ز تحصیل علم و کرامت اگر وصف می کنم توئی	بعلم غم که شمع جامی که نیست ز تحصیل علم و کرامت اگر وصف می کنم توئی

زین کوی که کوی تنگ شفا
در سر کوی ناز و شوخی چه ملاط
روزی که شوم خاک بر دبا و دهر
خبر شربت کشتن و هیچ و دگر
یابند بهر دهن من بوی و دگر
با کرم تو کس از سرده چون چرا
کرا سر خاکم مدد بر کگیل
من کز یکنان یکدم ز دور دگر
یار بچهره سنده شود جامیل
روزی که نباشد ز تو شریف بانی
کفتی بوی عاشق و پار کستی
بستی میان کین کشیدی غم و تنگی
دارم دلی ز جگر تو هر دم فکار
هر شب من خیال تو و کج محنتی
بچند کرد کوی تو که کس بر کس
جامی مار چشم خلاصی ز قید عشق
اندیشه کن من کز کفر کاستی
جاما چشده که پیش از آن میکشی
و من قطره ای سر شکم نمی کشی
بر من هزار تن جوار نمی تو شم
شیران چه شکار غزالان شخ تو
درمان در دوسینه فکار میکشی
همچون کل اختر از زباران میکشی
کین لطف بایک ز بهر آن میکشی
خبر قصه صد شیر شکاران میکشی
بعلم غم که شمع جامی که نیست
ز تحصیل علم و کرامت
اگر وصف می کنم توئی

آبایم طلبه خار و زیت شد پراز خون دل چنانچه جانم از گریه های تلخ بخت	میرود و دیده رشک از کف پای خا از من چشم خون بالایی لب شیرین بخت به بخشای
جای جامی پریم کوی وفات بجای توکی رود از جای	
نشان بود عهد است قولی از آن است که بام خداست از آن است که از شمع مومین از آن است که کینه چون قناری صفای درویشان یافت دل عکس جلوه مشوق برسد	که میرسد کوشش علم خوشند بزرگان کرای خداش اوست بر ابله های کند داستان عشق صدای آن تیرا گرفت با نرس داس میکند با ساخت طلیسان کسی که این خوش را نه اوج
روم عشق توان گفت که باجم پرست خاطر جامی از آن دور	
ند عشق فرو رفت مادر کرد ذکر تو بکن ای شیخ که با با فخر همت از پرستان آه که از دور یار در جان دلم در طلبش کرد شعله زدش از دم نه ای مطر نکستی قصه که من کوه و قارم	عشق میگوید جان سیدم از دست کردم عهد که دیگر کنم بود جز آن بدو شکل شود این عهد میر بخون سوی بر دای لیله در این چرم بود که اموزد سید پیش ندان سبک روح گرانی
جامی و صاف می صاف تیار و عشق کر ز فیتش رسد از باطن غم پر	

از زینت و انجم
کرند و دراز کاکبیت
بکنند با اوصاف
نشدن آن خواب در جام
چنین بخت کشتن
کرد و او ای از قید
شود و حال لطافت
نزد آید روی عسارت
شهر زینت و لطافت
سکارت و اول و
و لعل و کیم چون کوی
بنیم شمع ای بار نصب
بنام جوشن طلوعی
ز حال خسته ام غافل
بکشتن با حالت
روی سستی بخیر
نیت که بخت کشتن
زینت و دراز کردی
چهره

ای که قتل مجان بگری شست بسکه با دشت عشق تو دلم خوشی قصه حلقه زلفت که غیر انسان لاف حیات دل من زنی می شود چند دعوی که چو خا شسته ام این باد که از عجب ترا در کپ جمع کردی بخشی چند با رنج آز سر شمره عرفان خود می نجات	تم سر بیا و خدا سیف بدار کلا اوشنی زاده است قد تقست بهما قد عطرت افلا ایما فرق به تفرقه و دو سواست شهر شهر نه سحره عام است میرود و عجب که در نمی آید بخدا بهتر ازین کار بود گشت مرد که بخت خضری و کرا لیا
محسب بود وقت که از جلد و کمر حمله مشرک کند جامی از نه سکه	
ای که در پرده بیاز جهان می آید سایه تست جهان عدم افتاده از گرم ساخته چشم جهان من را که کعبان شود کعبه جهان این چشم شخص تو سایه تو چشم تو میانی تو برای جان می ترا آینه نه است بنایم ترا هم تو افروزن ربه	با تو بودیم از پیش تو اکنون چشم آن سایه و در چشم تو می آید تا باین چشم جهان را نظری فرما حاصل کنج بیغایب و دلها رسته عهد دوست ملی جوشن تا برینه بر این در آراست چون رخ خوشش آینه باست
دل شد از عشق تو جامی که جایش نکند باده برجا ازین جام حسی پیم	
بکشت ختم از سر حدت با کعبه کشم زینت از دیارت بر سر صفای	خطاب که از پرستان خواه اگر دول کند و مسکرتوفیق همرا

چون از دکان کانی
و کان بهر اهلکان
حلقه بخت کردی
نکشتن زلف نام زخم
که بستی غم و دل
حلقه بخت کردی
نکشتن زلف نام زخم
چون از دکان کانی
و کان بهر اهلکان
حلقه بخت کردی
نکشتن زلف نام زخم
که بستی غم و دل
حلقه بخت کردی
نکشتن زلف نام زخم

در مندان عشق با ملت	فارغ از جستجوی درمانند
زاهدان با خیال جور و قصور	از وصال تو دور میمانند
چنین رخ گذر بهر معرکه کن	باشند آن بی بصیران دهند
کز دو عالم همین وصال تو بس بلکه یک پر تو از جمال تو بس	
جان فرسوده شد براه تو خاک	و منقلب بزلزل هواک
نشان دوخت جز رشته وصل	جلوی گرفتاری کرد چاک
برندارم ز خاک پای تو سه	که چه آید هنر از تیغ جلاک
من سودایم جز تویی بهشت	تو پروایم چون منی حاشاک
و امن وصلت از دست آید	و جهان گردد زرد و حاشاک
ما نخواهیم جز وصال تو هیچ	هم تو خود وانی ای بیست چاک
کز دو عالم همین وصال تو بس بلکه یک پر تو از جمال تو بس	
صید آن غصه و لادیزم	مستان خیم فتنه بکینم
خیم تویی فروش و لعل تو سه	خود بگو چون زبانه پریم
خلق ریزند اشک خون چرا	کز غمت قصه فند و ریزم
من غلام توام ولی نه جان	که برید و کس بگریزم
نخورم بیست و شربت آب	که بخون جگر نیامینم
کریس از دمک بر سرم گذر	ست و بخود ز خاک بخرم
استین بر دو عالم افشانم	دست در و امن تو آویزم
کز دو عالم همین وصال تو بس	بلکه یک پر تو از جمال تو بس

چنین سودا ز غمش
تو پیشین نهاد ز غمش
خلق فرسوده سال کاف
که کمر در این ابر
بر آن در شمع اجماع
که کوی بود و کبر و دین
بر این صفت عارف
بر آن سرگردید کاشف
ولی خود و غمت نیست زلف
بود خانه زین سر
چون شمع بود زلف
که در اینست بباران
بلکه غصه سلطان
که زینش غم و شوق
در اندام آید ز غمش
که زینش غم و شوق
چون شمع بود زلف
که در اینست بباران

چشم کریان حدیث شوق گفت	راستی در چکانه د کوه گفت
باغ حسن و جمال را حدیث	از رخ تاز زه رنگی گفت
بخت بیدار سپاس این پس	که شبی سر برستان توخت
دور از ان طاق ابروئی ام	ولی ز صبر طاق باغم جفت
جلوه حسن است و نظرم	هر کجا بینم آشکار و نهفت
پیش ازین کر نهفته می خستم	بعد ازین آشکارا هم گفت
کز دو عالم همین وصال تو بس بلکه یک پر تو از جمال تو بس	
ای ز قه تو قدر طوبی پست	رونی ز عارض تو شکست
که تو صبا و دامن افشانی	که کدایم دامن تو ز دست
رفت عقل از جرم خلوت دل	عقمت آمد بجای آن نشست
من نه تنها اسیر زلف توام	کیست کامروز از کند توام
هست دل لوح ساده که برو	جز خیال تو هیچ نقش نیست
چند کوی سبز زش که فلان	رفت باد لبری که پست
سر زخم تو چمن توام تافت	منکه دانسته ام ز عهد است
کز دو عالم همین وصال تو بس بلکه یک پر تو از جمال تو بس	
هر قح کز می تو کردم خوش	آفت عقل بود و غارت خوش
شد بد و رب می آلودت	پیرم شد بد و پاد و خوش
با خیال تو روز و شب دارم	دل بپا ز گفت کوی اخلاص
و چه چاقبال بود آنکه مسد	رخ نمودی بخواه بین خوش

کشت با ملت بیستی
دلش خراب غمی بود
در آن عهد که بود و کبر
چشم بینم آن
بر آن زلف آنی بود
که دیده خود چون تو
نخستین بختی بود
رواد و پست خود زان
صباح نفی داشت بی تو
دشمن بد چون تو
خانی بی دردم ساز داشت
که زینش غم و شوق
دشمنش غم و شوق
که زینش غم و شوق
که زینش غم و شوق
که زینش غم و شوق
که زینش غم و شوق
که زینش غم و شوق
که زینش غم و شوق

تا در دین بیدید ای کون گیتی	کوانگ چشم خود بهر عسر تر ندید
کر خون ل و دشتی کن گیتی	چشم مرا ز گریه بسیار غم نماند
بر کا دیده کرد دل مخزون گیتی	باران جسر تاملی سیل غم نماند

چون از زمانه رفت سرنگان ماه
کو خرقه بیا بگوید اهل خانه

بر طایبان جابر هر خان شاهنش	کوان سخن رشوه توحید را بدین
رخش از مضیق عرصه امکان	کوان پی نزول بخلوت سری
کوان زبور شوق و او خواند	کوان روز شوق و جوی خوش
در تنگای عالم صورت با بدین	کو بر تشبیهت منور میرا
کاهی حقیق مهر و محبت شایین	کاهی طریقی ارادت نمودن
بر باد پای جذبه حقیقت نشایین	از مر کب مجاهده آوروشن
جانی که نیست جای با انجار ساند	سوی که نیست سوی به انوشین

هر سالگی که رفت طلب سوی او شد
اول قدم بنایت تصور و خود در

اصحاب شرف نهند زیر پهلای او	هر باید او بر در خلق ساری او
یار به چه حال شد که تنی به جای او	هر یک بجای و نمکن نشسته اند
چاک افکنده بحیب قبابی بقای او	او نیست آن قبل دست جفا کن
باو اقبای جمله ذای قنای او	شد در بقای ات قدس قنای او
صد کوه غم نداده جان فراقی او	شکر خدا که بر دل اصحاب کس نیست
هر یک که رفته شیوه صدق صفای او	بگذشت با و کار و دوزخ زنده است
از خدا لامکان هیچ ارتقای او	با دشمن و معوج بجدی که بگذرد

خاک

کسی بود بخلاف سینه بخت
که چون کرد و راست بخت
کسی که ز دل عشق مانده
که عشقش از دهنش خارج
کسی که با دود سخن
که زنده است از این دین
کسی که در دین و دوزخ
که در دین و دوزخ
کسی که از این دنیا جدا
که از این دنیا جدا
کسی که در دین و دوزخ
که در دین و دوزخ
کسی که از این دنیا جدا
که از این دنیا جدا

خاک زلفت جوفت کنج در
جاوید با دود و پاکیزه کوهرش

در مرثیه برادر مستان

تا کی زمانه داغ غم چکاند	یک سال نکشت شد داغ دگر
مهر داغ کاورد قدی رو به بخت	آن داغ را گذارد داغ بخت
زیر بنزار کو غم بست کرده	دستش برار کوه و در بر زنده
بر خوان بیسمانی و حاضر ارشوم	پیش من انکبار جگر حاضرند
صد زهر نایبیه باشد در این	در کامش من پیش کرشکنند
چون نیاید از در حسانی لطیف	زخم ازین سراج جهان بدند
دانی بختش باش از در	خشتی روز واقعه ام زبرند

از عجم که کردل جان راحت است
در وی امید ای صدقه نه ترا

مرغی ببتنای قفس و پایست	دست قضا بلطف قفس را بستم
بکشاد مال صدق صفاد صفاد	چو لایک کنکر قصر بقا نشست
نادان که بر مضیق قفس جانیده بود	در تماشای سخن آندوه چهر خست
وانا که دشت اگلی از فصاحت	شکر خدای گفت که مرغ افروخت
مرغت جان پاک قفس این طلاع	آن مرغ بس بلند قفس نیک است
مرغ تو که زبسته بر ستی قفس جان	بر خویشتن نمی شنای قفس است
جایی شکستن قفس جان بود ترا	که جلوه کاه مرغ بر پی جایست

پروان این قفس همی غم زنده است
مرغان صغیر زان که نشسته اند

خرم دلی که روضه قدش نشین	فارغ زریخ و محنت این تره کن
--------------------------	-----------------------------

کدام دشت این بیابان
روا بر دولت و نقصان
چون از این عالم شادمان
بار و نام عالم شادمان
خلوت شکست این زواریست
بسیار خوش است
خوش آن کی که در دل نشیند
خوش آن کی که در دل نشیند
کون که یکدیگر را از این
غریب و دور از این
مکان فانی و مفرات
مکان فانی و مفرات
بجاست که از زندان آرد
تن تمام از زندان آرد
بسیار شادمان است
بسیار شادمان است
خادمی چون دولت است
خادمی چون دولت است
بسیار شادمان است
بسیار شادمان است

<p>ششین برین ساری سحر که عاقبت روشنی بی کجا که بود روشن گل تا بنکر که هست کل سر زده ز گل تابش و که سوس از زاده زین جای نظر سوی چرخ فلک بین کل کل گرفت این جمیع ز دوست</p>	<p>جای قامت تو سرای شمع است دار زاده کی که زبانی از سست کچهره که در کل کرده سست برخمن بخور یک شش از خاک کشت زین چرخ چون لاله زده است کویا غلط نمی کنم آن امن است</p>
<p>نکته شگفت کلخ ما ز رخا گفت ما را درین بهار کی بسج شگفت</p>	<p>خیز ای نسیم رو به چرخ چرخ زان کل که میرسد کفن بر کوه چرخ بنکر تازه روی تو رست کانی چون شمع لاله بر زم سوز چرخ سودی بوی بلبل روان و زده فرش عرم سبز چواری بر پارس سوسن چو زبان نیاید کند حدیث</p>
<p>ای پسر ز بهار چرخ را فراق فصل بهار باغ مراد چون آن پسر</p>	<p>در سبک نظم جمع کرانما کوهری چون از زاده در ایام ویکری بر آسمان علم در خنده آتشی بیشتر هم ز نور قدم دشت سپهری</p>

بیا تا غنیمت از کل
نیکو خنیا سار و چرخ
لعل و یوسف و یوسف
فرز مصر که است امیر
بر آمدن حضرت یوسف
علیه السلام یوسف
عصمت از زندان
عصمت از دست یاقوت
غزلت مار باغی
از مجاز زین خطا غری
و منصب زارت و فاضل
سوز از مغز زردین
بود جان بی درصفت
در حضرت سلطان
تن شاه جای تو بود
بود علی سلطان
بجای کشته در شمشیر
که باشد خدمت تو نام

<p>یک شمر از فضل او که گن بیان در دو حشر که ز باغ جهان رفت چون و ندید دیده ایام تنها</p>	<p>جمع آید از مکارم اخلاق قوی ناخورده از نهال کمالات خودی روشن ملی قیقه شناسی بخوی</p>
<p>این نکته گوش در که در گرا نیست نظم مرع دوستی حبس است</p>	<p>رضی در دماغ توام یاد کار نه بیل کشید رخ کشتن عاقبت در باشد از سر شک نام ولی پسر ای یار صبران بکرم دستگیری در جرم که از دل ریشم از نهان نکس بود از روی جان روشن خاری همی خلید مراد دل از کلی</p>
<p>حرفی که یام از قلم شکسار او سازم حایل لجان یاد کار او</p>	<p>یار بروج پاک منی که بر درک یار بغیر ناکه او که کرده یار بغیر ناکه او که کرده کان مغلس غریخین کنت که کرد عاری ز طاعت ماه پیش و طاعت و آسمان جود و محاب کرم بر کسافر که کرد ز خلعت و زین</p>

نار به چوای نفس است
کایه سبب شربت است
سیدان افروز و این
کس از خدمت است ایجا
بیز خدمت حق که بداند
که کار آن از اهل خدمت
در زان شمع چرخ
خدا ز غیبه در بهار
چو شمع در روشن بهار
که در است از دل عالم آباد
چون یکی ز ذغال صاف
نیت است از خدمت قانی
نیت از خدمت زکات ایجا
بیتاب یوسف جلداره
چو آن که مقصد رسید
سپاسی جلداره و خدمت
باش علم تا ایستاد
در دین خدمت صانع
بن

چون نام شد محمد شرف فضل شد
سازش مقام زیر لواهی محمد

غزل و مرثیه

آن سال که رخ که باشد از دانه مافرا
سروی بتازی بود از باغ لطیفه
خرم کلی بیستان شکفت بعد
از که این شاه دوران بریاد از
ان کشند نام یمن نشان که گوید
دل راه بروش که باشد از شغم
بستان شغل حشران شمع بخت

واقعه در مشیه فرزندان ترکیب بند

این کس باغ گل ملوی خاوری
برک احوط مصلحه معصود و
ناله مشک که این هر عطرانیست
برک عود که در دهن مغرب
و خمر غنچه کشد راق چنین بکین
بهر عرب بکشا اف زمین چنان
و حجاب خمر چو کافیه کوی صفت

نیت کمال نزهت راقی رخسار
برک بی برکی میوه غم و بار
خون افشوده آهوی تارست در
منه بخت که صد ناله زارست و
نقش کم غری کل کرده کارست و
ظلمت شکیب تان بهین غبارست و
بیقرارست چه کار تان قرارست و

بیقراری جهان صبر و قرارم برود

کام دل از روحی بن کنایه بر

که چنان زیور بر کمرش بکین را
بر دوش صفی صدف صفی الدین را

[illegible]

از هر چه منجم شایسته است از شکست
سیم در خاک شود و سوده نه نام زهر
بی خوش بین عالم چو خواهد دل من
نایه شاید من آن بود نام چو چینه
عرق وقت و میر نه از سینه
تایار اید از آن روضه عرصین
ساخت در خاک نهان آن بن من
بستم زخون جگر دیده عالم من
شاد سازم غم این خاطر اندو من
میکشم مبداء ای زلی تسکین

همدم آه و لارا به علین جوی

بشنواین محنت و در گوش صفی الدین

رخی و سیر بدیده و ج نو دیدم سوز
 پنداشت ای غمخیز نورسته ترا
 بر تن عاقر تو بهر چه بود اینده رخ
 هر سر سویی غمخیز ز بلاشت تنی
 نیمه زهر حرا ریخت فلک در گامت
 تا آله کن خاک گشادست دهن
 در دست خرامان بوی خاک بر فتن

عمر نزویک شد ارتضت بقاؤا

هرگز این بی آفته نصیب نغیا و مرا

بخون دل از دیده کران
 سده ز دوست قضایه بزم
 تو هم از خاک برای گل خندان
 کرب و قابض ارواح بفران
 بوی از نشت ایوسف گفان
 زده چو یقوت خدای ابرفت

بنگه چاکش بر شفاف
 که بر روی میوه زرد و درخشان
 درخش کرده باغی ترن
 که بر روی لطافت گلشن
 فرزاد و میوه ی سبک
 که گلشن تر از مرغ و دام
 بویشتن شاکم که رشک
 و دراز چرخ می شیب
 که بزم میایان بل بلانی
 که شایان از زرد و در سحر
 پس آن گاه که در میخ
 نهاده از لطف پر در دیده
 و بیکین کشیده از بارش
 شمعین آرام و بهشت گمان شد
 سحر است آن عشقش
 که نعل عشقش وادی بر
 نیکو میو در سحر
 کشیده ای از آب کو
 در

بجو کل کر زندها که بریان حیات	دست خا رس خال تو و و اما ن
خواب دیت که دل جیح برشان کنی	راست شمع بقیت این خواب بریشان
چون کسی نیست که صورت حال چم	
بهرشکین دل و خیاالت برم	
زیر کل تنهایی غنچه رخا چونی	میو مغر و غنچه بختی بوی با چونی
سلک جمعیت میو گسست بزم	ما که میو چیم پیغم تو تنها چونی
بر سر خال تو ام ای که این پیش ما	بوده تاج سر ام و ز تر با چونی
میو در روی زمین تنگ شکر بر جان	تو که در زیر زمین ساختن با چونی
میشود دیده نیاز غباری تیرو	زیر خال آمده ای دیده با چونی
خوردن غمهای تو هم ده که خیال کنی	می پسند که درین خوردن غمها
رو بصحای صدم تا فنی از شهر و جو	من ازین کوکم تو بصحرای چونی
که جان دلم از نا و دل چو جان	
بسبک و در این و در چو جان کنی	
حیف بودی چو تو دوری بگفت که آن	یا چو تو آینه در فلک نظر آن
حیف بودی چو تو شمی ز سر برده	تج برافروخته در آئین بدین
حیف بودی چو تو با می که در خور	یتیم کین خورده درین مسکین
آمدی پاک شدی پاک پس بدو غیب	دست یافت بر بهمت تو برده در آن
ای خوش آن که هر که تو شکر کرد	زود در بست زبک که کورانی کران
نست در کار فلک خلیه کاش قضا	افکنده سنگ درین کار کشته کران
چونکه پنهانید و متنای با	بار رفتن چو بستند از و غم در آن
جای آن که درین مرحله آن شکر	که زمر که کران مر که خود اندیشه کنی

ویدی ترش من شکر
جای کوره در وید
ایشین غنچه خندان غنچه
زود شکر آن و در
نیم جانب که جان شکر
چون صحرای غنچه
نظر است آن غنچه
زین ساز غنچه
ش از آنکه جان شکر
شماره صحرای غنچه
بسیار غنچه جان کور
زین که در غنچه
بشان که در غنچه
ش در غنچه
فلک کیم در غنچه
زین که در غنچه
کرم و در غنچه
نکاتین در غنچه

شرست خ رسد ازین جام ترا	که ام ناخوش کنان هر جان با ترا
دام تمییس به هر چه درین گشت	خرفا و از نه که کنان این ام ترا
خاک شو خاک آغاز که در آن سپهر	خاک ساز و به پای سر انجام ترا
رقم نام خود از تحت حشر ترنگ	کا خرا لوح قاعه نمود نام ترا
غیر اموشی خود نام برآورین شک	که فراموشی کند که درش ایام ترا
نیکنه آرزوی پیکانی زهر خای	چند دل بد بخود زین طمع خام ترا
جاده و نی طلب دولت فانی گذر	جاده دین برین دود دولت نام ترا
رو بدیوار کن سب که بیان کنش	هر چه غم هستی حق این غم زان کنش
فی المقطعات	
تج زرد و دارم زرد و درین آن	زده داغ و دردم درون لاله
چون کاست کوئی غم وقت تو	مر نو که باشد بدین گونه لاف
خفت خضر و جد بخت شک نیست	تس سیم و لالت تنگ شکر
بجنب نعیم شهید محبت	بهت محله نصیب محبت
لبها میو بختن فصیح	
بطلعت صبح میو صبح	
ولایشین من ویرا چون چند	سوی مرغان قفسی آشیان بر
بود کیتی درختی سر بر شنی	ولی جمله سوی یک اصل هر سه
زهر شاخی سوی آن اصل جوی	چو از یافتی از شلخ گذر
نباشد شیوه مرغان زین کر	لشتن هر زمان بر شخ و کر
قطعه	

غنی که بدین شکر
شکر که بدین شکر
کاش که در شکر
رسم که در شکر
خط که در شکر
سلیمان که در شکر
چون که در شکر
ساز و در شکر
بسیار که در شکر
سبب که در شکر
خود که در شکر
نکاتین که در شکر
تج که در شکر
بطلعت که در شکر
ولایشین که در شکر
بود کیتی که در شکر
زهر شاخی که در شکر
نباشد شیوه که در شکر

<p>الضی</p>		دل برین دشت کبریا کان	یک حرف شها حاصل کرد
<p>الضی</p>		دروفا کوشید عمری یک از آن	غیر مردان جها حاصل کرد
<p>الضی</p>		کبک کرسا لها بس غنا	کند جان جها حاصل کرد
<p>الضی</p>		حاصل خود کرد و صرف کبیا	بج حبه از کبیا حاصل کرد
<p>الضی</p>		شو اکم از خود مصاحبه عال	بهم صحبت بهتر از خود کردند
<p>الضی</p>		کراتی کن با لبا از خود که اچ	نخواهد که با کت از خود نشیند
<p>الضی</p>		ای سمی قد که تو اکثر	همه صرف خود و نصرت
<p>الضی</p>		قد و زلف ترا اگر بنده	کرد و تعریف جانی نصرت
<p>الضی</p>		نبود این جنس بکدر و بد	که الف لام هر هم نصرت
<p>الضی</p>		بجنگ جو صم خویش گفت اصد	رسید رسد صحبت برای کین من
<p>الضی</p>		رسان بسینه من بینه را بر صفا	که پاک به دل چون قوی زد کین من
<p>الضی</p>		بعشوه گفت ترا اگر چه بسینه صفا	کمان هر که رسد در صفا بسینه
<p>الضی</p>		بر آن رخ چه کنم تشبیه	ترک تشبیه با موجد به
<p>الضی</p>		کر چه آمد تشبیه به تو	بست صبر را از تشبیه
<p>الضی</p>		ای اجدین که بزرگان شهر را	بر خویشین قضای جهان نکند

حکایت کند که دان بینی
که هر یک چه می دانی در بینی
پس از روی من که در بینی
چنان که کوشتان شکست
شده و بالنته من
کراتی که دان فراتر از
بیک خشای من و من
نبی بر خشای خود و من
بود هر یک خود را رسد
نما بر خشای من
کون چو کی رسد به
تا بستان غم نمی خورده
هر آن که در سال
سنا و در بدی غم نیست
ره در خوشی من و من
شو و من و خوشی من
بود آنکه بر زبان
کرانیت چه می شنید

کوتاه

<p>الضی</p>		کرفی النمل مجلس صد آوردند	هر یک صد مجلس از یک میکنند
<p>الضی</p>		بهر کزی زمین که بود یک دیری	تبع زبان کشید هم یک میکنند
<p>الضی</p>		چنان خلق بود که با چشم نباید	مرا خیال کسی در و شرف ابی بریم
<p>الضی</p>		بسیار چون رؤف ملقا چین دان	که نمی پایند خودی ز قاف کریم
<p>الضی</p>		بود شاه رعیت آن خزان	که در وی کجای ز زور
<p>الضی</p>		عوان چون مان این دنیا	ببردش که در و آن خزان
<p>الضی</p>		جامی را با بکرم نایب عفا شد	ال بیت بود قاف عفا شد
<p>الضی</p>		راج راحت میت در جام غم غم	کاس باس از کف منکال
<p>الضی</p>		هر کس بود در اصل شرت	تعالیب هر کس شود
<p>الضی</p>		سک کس را اگر کنی مغلوب	قلب او غیر سک کس شود
<p>الضی</p>		در تنیمن حوان کس کن بود	که هر یک که نهی ل بر تنیانی او
<p>الضی</p>		اگر خالف طبع تو باشد او بیاد	عذرا شود صحبت یابی او
<p>الضی</p>		و که موافق طبع تو باشد او غافل	ذوق هر که در شربت جدائی او
<p>الضی</p>		مطرحش بود حسن و امانیت	تا و شرف رشت جان خود و عمل
<p>الضی</p>		نه چنان که کثرت تحریر نگارشم	در میان هر دو لغزش از غلام کس

چو جهان بر زمین غرق
نار از دانه می رسد
بهر زمان که هر یک
فخ تا از اندوه بیگانه
از آن هر ساله و جهان
کس که زنی از انساب
ولی باید و مغلطه
که اگر در دیه و در و
در کس و در و در و
حالا خوش چون فادقا
بهر آنکه آمد نکاری
کرد و چه در و به بدی
در کردن جای آن
جفاقت از من و من
بجای سر از رشتن
که با چو خسته و من
بیک که در و دی مردم
نیز یک کس که از آن
بیک

در لباس مستی سازند کار و شغلی	حسب امکان اجبت از کید و نیکوکاری
شکل ایشان شکل انسان	بجایاب و نیکو و نیکو با
ایضا	
بیشتر خیر جای شیران است	شیرین بیشه باشان است
پیشتر مرد و چست نفی وجود	مرد و این بیشه باشان است
با دو اندیش جمع نتوان بود	بر یک اندیش بیشه باشان است
ایضا	
جامی کرباقت درین گشتار	فکر تو بر کار زراعت و شغل
در دل خود تخم قناعت نشانی	بهتر ازین هیچ زراعت ندان
تخم پراکنده که در دل بود	
تخم پراکنده کی دل بود	
جای بردن خاک چو کینه یافت	خوشتر مردمان که تنگ نداشت
کروی زهره و ان ره صدق اند	آن هم کنون ز ساحتی هم زدند
قوی رسیدند که در کار کافضل	به کز روی تفت و فکر نداشتند
خاری بجان بللی که خلیه است	چون بهر گشت خرم چون گل نداشتند
خاطر در رنج اگر عیبها ز تو	به چنان نود باز و بهر بهانه نداشتند
از کج چو عیب سارا که نموده اند	بر راست حیت طعن اگر نداشتند
رباعیات	
یا من ملکوت کل منی بید	طوبی لمن را رضا که خیر الله
این بسکه دلم خروند از درگاه	
تو خواه بده کام و دلم خواه بده	

که در زندان با حق تو زدند
 کشیدی غنیمت سال غنیمت
 کنون بهر نعم از تو آید
 وزارت نیز مخصوص تو
 کمال هستی چون توبیت
 فی خیرت بهر خدمت تو
 سران بی غنیمت با تو
 نهند سر بر خاک علم تو
 رانند تو بر دم ملکوت
 و اکنون بین بعضی
 چو پیران غنیمت تو
 شکر تو در دل
 بشایعان تو
 مبارک و بی غنیمت تو
 تا بهن شریف تو
 کزین است جهان
 چو پیشتر بنی نصاب تو
 در نظر ازنده بر روی تو

ای رحمت تو شامل ملک ملکوت	خاص روای کبریا و جبروت
جایز تو وقت و دارا تو وقت	انت الباقی و کل چی سیموت
ایضا	
ای چشم من از نور رخت چشمه نور	سیر من از سر ارغمت جای سرور
قلم بر نوشت جمله ذرات ترا	خورشید صفت در هزاره ظاهر
ایضا	
یک ذره ذرات جهان پیداست	کز نور تو لعل در ان پیداست
از غیر نشان تو بهی چشمی	وامر و غیر تو نشان پیداست
ایضا	
در دیده عیان بوده من غافل	در سینه نهان بوده من غافل
از جمله جهان نشان ترا می	خود جمله جهان تو بوده من غافل
ایضا	
در صورت آب گل عیان غیر تو گشت	در خلوت جان دل نهان غیر تو
گفتی که ز غیر من پیر و اولت	ای جان جان و دو جهان غیر تو
ایضا	
بر شکل بان بهر عشاق حق است	لا بک عیان بهر آفاق حق است
چیزی که بود ز روی تعلیق جهان	وانده که همان زو جبراطلاق است
ایضا	
بنگر جهان سراسر آکنی پان	چون آب حیات در سیاه پان
پیدا آمد ز جگر ما بی انبوه	شد بحر در انبوهی ما بی پان

پادشاه جانی از کار کرد
 بل کشید تو را از کار کرد
 پس آن وقت چون انکار کرد
 خواجه شیبوی صدف
 بآب می آید که در داری
 طریقت خاص به نظر
 چو پیران غنیمت تو
 کز این پیران غنیمت تو
 مشرف که درین ملکات
 و مصلحتان تو
 برکات دعوات تو
 علی السلام تو
 وزارت از سر مبارک
 ان شاه نوبت که در دین
 و دستگاه تو
 و غیره تو
 ازین دار نامدار ملک
 نمودن تو خوار و ازین
 بری

حق فاعل هر چه حق آلات بود
بسی که در حقیت است بکیت

ایضا

سوفی فی که از خود بخت
آری عالم به خیال است لی

ایضا

راست ز حق خلق بر من است
بر کس در آن روشن نه اندرید

ایضا

ای دل تو هزار مشکل نه
چون تفرقه دل است حاصل نه

ایضا

هر صورت دلکش ترا روی تو
رو دل کسی ده که در اطوار تو

ایضا

تا خدی نفس دعا با زرم
از تنگ وجود خود به تنگ آرم

ایضا

ماییم بوی خنجر من شده فرق
ای کاش نمی یافت از این

ایضا

خان که در کلام از رخ و شید
کشتن نفس سبب او بود
عجز می آید چون زنجار
خالی یافت ز درختی
بلیغانه کشتن کایت
ز فرود و چوین دار درخت
که بیفت بر دایره صلیب
کل صبح بهار درون تو جید
پاشد از رخا ز شکر کشت
شیرین خوش بگل لایان
شود ریان باران توید
بخت طاعت این توید
در محبت کای نه افکند
خوست و در بدست زخمت
من ایضا چون آقا ایتم
ز درایت بدین غایت
کند با یکده و خواجه
دل که تیر و تیرم
بیم

خوش آنکه ز قید خود پرستی بریم
بسیتم فضای راحت با دهم

ایضا

نه خنجر باغ من جسته تیر
از غم سعادتم اگر با ده دهم

ایضا

مایم براد عشق پویان همه عمر
یک چشم زدن خیال تو پیش نظر

ایضا

خواهی به بهار گیر خواهی بخران
آری دستش عبادت رنگ زان

ایضا

زین پیش منی در بغداد نیاز
دایم ز شاه جهان چشم بکبار

ایضا

بجز ریت کف جو شده کوه قار
موجش عراق چون کمر کرده شام

ایضا

تسچون میر چارده شب مدرم
روشن چو تامل کنی از شهر صفر

نیم خیم خود را شهر با
شود با دهم و عسکری
شعر کربل جبهه دار
شود روشن از افکار
دی و دهنیا رخ بل
سایه باشد بر پیش
عجب کم که این خصلت
خاطرانی می گویند
تو خود دانی زرد که بر خود
زبان حرم و ن او فاد
ز دست صنعت چکان زرد
بین صورت بجای نشسته
طایر لک آن خلقت
کز صدفین دست باده
بانشه قمار و آتش
تو از کز شمشیر
از خاک کشته و شمشیر
دی سازوی کای شمشیر
خدا را

میرزا ملک محمد	میرمن بازگه بر روی کل کمر روی	چونم در خون لیکو نبودن
ملک محمد	اگرچه بر رخ گل داده شکوت	مباحم بیت جزع رض و ده
ملک محمد	در محبت کی گشت چو دوست	آنها ن روی بجانب اوست
ملک محمد	نیم بسمل پسران کی امیر	کوشای چشم کوه بر رخ غرق دل
ملک محمد	چو محفل شاهی چو بستان	ز دروی ندایم بر کرانه
ملک محمد	باداده و مرده کل جهان او	بر من در شادمانی و غمش نشاد
خلیل	چون هست مراد و کل اکنون مراد	راحم لب و رخ پرور ساقی باد
عبدالقادر	در واکه روز غری چندی بسید	وز تلخی فراق مر جان بسید
عبدالقادر	در عشق تو آه سر دم از حد گشت	خوابه بروی زردم از حد گشت
عبدالقادر	ای آهوی تو چشم بیدار برد	بنمای لقاکه در دم از حد گشت
نوح	غزل خال سینه و اندام بدو می آید	اگر باشد بقادر پیش آید

کون تا جان شاهان ساقی
 برین غدا است ساقی
 مرا این نیکو آفرینست
 تو این خوشی و سالی
 چو بخت کانی نیست
 باشد تا زانو در شب
 تو کردی طالع و ساقی
 کجا باشد شری پستی
 بزرگ بود چو بستان
 شدی بستان از درویش
 سخن کوثر و طالع
 ز شکوفه گلستان
 جان صفت شعله و نور
 تو بخت از تاب بخت
 تو کی نیستی ز بستان
 بنیاد تو شمس و ساقی
 تو می آید ز بستان
 بستان خاکی و ساقی
 ازین

ولی صفتم تا بفریون شد	سخت ز دل غم محمد
بهر روی تر صحت احباب	میرود جان من صبا و اب
سوختم ز آتش حیران حق	بر سر سوختن چه چشم
ز رحمت ازلی تازه شد بگشاید	نهال عیش کی بود از سر و سر
داغی که زهر است مراد دل	یاد بوصول قد و زلف تو مداد
می برم بر طره آفتاب	کجه و مجرای شد با آفتاب لری
از من یکی دو کانه با دار	در یاری کوشش با دار
هرگاه نیم به راه رویت فلست	بکاه مهر هم بیرون ز می گشتند
کابوس با کوس	آنکان ابرو چه دشمن شد کینه تیر
کابوس	دوست را تار که نیم از کینه تیر
خواجه جان	چون در لب حسن کند جلوه شکل تو
دلایع جام در خواه و آنکه	بکشن ز جامان که نای برادر

این آتش بختی جان نشود
 کار در حد و دوشی نشود
 بود و در حد و اندر حد
 زود و بی بود و بد
 جمل زنده گشت از دوش
 بی از دوش و دوش
 اینجا خنده و دوش
 رانده از اراغ
 تو از اراغی جان نشود
 بوی خوشی و دوش
 تو شمع است دوش
 از کوکب از دوش و دوش
 نقش جان دوش و دوش
 از دوش و دوش
 بی از دوش و دوش
 کت ز دوش و دوش
 اگر چه بستم ز دوش
 یاران طعن کن از دوش
 در دوش

بهرای قد و رخسار تو زخم در رخ	سروانی سرویا ویدم گل با برن
سلطان بابر	
مهر و دلاطلبی است که کار کرده	ماه رخسار تو بیند زبیه و زهری
بابر بجادر	
مادر برادر و زاده ای سهراب	از درد و شوق در بر میگردد
سلطان بابر	
میل بجاد گذشت یافت سلطنت	در گزایی و انجانب سلطان
خواجگان	
صد با جمل	پروند گل
سروی که ز سنبل خوش بکار شد	دردا که ز شمعان بی سلمان شد
چون مستی	این سکنی دل
دل خواست بجهد آرد او را بکنای	افق و پای آفر و نالان شد
شاه جمشید	
چون از سر مهر ماهی لب بچو	در جمع بیان بجای خورشید بود
بجا	
چون نوشته در شکوفه نام بار	جامل مد از شکوفه تو بهار
بجا	
از بوسه آن ملک لب و دی لب رسید	اینها غرض است جامی که بطیلسد
ملک شاه جمین	
ملکی شکی نیست که در دل نه افشند	باهر و گاه تو به چون سایه را ما افشند

خیال که بخت خستیم
دی کام آن بختیم
کودن این کلاه کبریا
خود ز تو هم افتد جانم
درین سودا که خاک کبریا
همان بر این بین دفع کبریا
کلی این غم ز غم
کارین و مردم و دل
شوم که بخت نشانی
دشمنی چشم جود
همین او و یوسف و خدیجه
همین که برسان آنکس
شکرت کرد و از غم دل
نوداد و فرشتی آنکس
کرای صلت و صلح و در
زینم و منم و هر گروه
درین بران این کشتی
که از یوسف و اسرار خود

طوف

لطیف	
بسی گفت لطافت بهر شمس	ولیکن بس قد قلت کفیه
حسام	
آن زنده باده نوشم زخم سحر شد	ختم فلک چنان پر ز لب حکیمه
مقصود	
نیت از نصف زده کم خوار	نصف صوفی شمس در مقدار
وله	
خواهد بر با صورت برون ال افش	تا سر و خورشید غم زده و افش
نویان	
دور در راه و لم از دیده دوست	زهر جانب عیان غریت دوست
نویان	
ای دل در یاب باز در یابی	نام من که شکل ام شکل
بهار	
در بد جستم زهر سوار و من چکان	یا ختم صد چاک در دامن زده چکان
تمام شد که بکلیات جا	
	

از این غم ز غم
دشمنی چشم جود
همین او و یوسف و خدیجه
همین که برسان آنکس
شکرت کرد و از غم دل
نوداد و فرشتی آنکس
کرای صلت و صلح و در
زینم و منم و هر گروه
درین بران این کشتی
که از یوسف و اسرار خود
دشمنی چشم جود
همین او و یوسف و خدیجه
همین که برسان آنکس
شکرت کرد و از غم دل
نوداد و فرشتی آنکس
کرای صلت و صلح و در
زینم و منم و هر گروه
درین بران این کشتی
که از یوسف و اسرار خود

بسته

خانه از نی ستن پای تاسر پچونی ناله و فغان لرزین
و دران فی باهنگ حسرت ساز و صحت بنمده عشق پر دشتن

لجیا آتش درنی فاده	زهر دودلی بر باد داده
چوان بر آه اش بر روی است	تجسید و کز چون فی کرب است
بنائی در ده وصف زشت	زهر بندگی مانا لبر خشت
عجب نام که شش و ستاده	نفت آن فی چه دودا بر باد
لب و سف ز بس و ش فانه	بر شدنی شکر نهایی
چه خانه کفتم از نی بنایش	ز خاک ل دره زلفان و بنایش
چه خانه آشیان بلسلار	فاده واد کون بر طرف کلا
برق شکر انده و جبهه ان	کشیده نیر و زهر کیکان
بامیدی که هر یک زین قله	زنده بر شرج حال و در قله
نشین ساختنی زانه که	چا فغان ل پر و از نی کشیم
بدین نیرنگ ال بخور شتاب	بکوشش و نفاذ دم راه یاب
همین گوید که ای غم خدایت	نکاحم برود چشم عشق بیت
خوشا بروزی که بیدیم چاک	دلم می یافت کای زو صلت
دلم نایده روشن داشتید	مسطر و دخر جان زویت
و فور وصل که نیت کرد	تاش کام و لغ نام کرد
کنون چشمتا روی تو نم	کجا جستی که بطلویشتم
ز با بوس نامجو کشتیم	ز تحت لاج عزت و کسرتیم
ز رو اقبال حسن آمد زور	سخن کونه همه جز اندر زور
چه باشد سیم زربانم خدایت	رو د زنده هست بس و زنده

که پیشی که سبزه نای
بیکم بر ده را زنده سازی
چین کم طالع که کرب است
و از این دروغ و دروغ
چین پیشی که آشیان
که خواب واد و درازان
نشد آخرا که با بی
فی کرب و شکر و بی
ظلمت زوای سزوری
صدا ز کرب و کرب
زیر آلا که شستی که بی
زوی بر خن و لغ و شتی
کجای که بین با نوال
که پیشی که این نعل
و شش سبزه و دران
که بوس ناما بخور شتاب
موش زوای که این
خفتن سبزه و شتاب
که بکشد

یک گفتی که در سودای است	بدین عاشر کجا شوق ال
نشسته بر سر راه کسای	برای یکده و خسر از بیرون
زودی که ز شوهر کشش	کهرش بیلی او شوق ال
بلای پیشی که کرب خای	نمودی که کسای زوی سوله
جایش هر کوش که نکند	که کم گفتی بس که نکند
زهی آ از زبانه کوش که	ز عرفه کوی در کوشش
کرفت آفرین سودا و شرف	نگویدی مول از عرفه کوی
چو یوسف جا کرفی خانه زین	رسیدی تو سن شوی رنگین
شدی بشوکت شانی روان	که لرزیدی شکوه خسروانه
شهان دهر را قصه تبیل	بخود لرزیدی از بیم زلزله
سپا چون تحمل در رکاب	که هر یک بوده نیم زور کاب
سندش در میان آن کرب	شدی هم از چون ماه ز کرب
شکوچه چرخ خورشید آبان	زدی آتش پخته آذران
نیج پاران بان فر	که در کوشش خودی کوشش
شنیدی که در آتش خور لجا	خدا دی در شش و شوق
شدی غم که خشم که کور	ولی در کوشش ال بر
این غوغا بل که کرب خای	وزین شورم بس و کرب خای
داین بوی و از طرف	داین کرد از مطلب
شدی زان فی میان لای	خدا دی چه آشکی و لغ
چو نقش پنهانی در کوشش	که کشتی ال از کوشش
دش غم شدی نایده و شتاب	دماغ جان مسطر خود ز شتاب

چونم خوش شستی زین
نهادی روی که در آد و بر
کشتا پیشش هم شتاب
کشت پیروی چشم تلخ
پس که زنی غم شستی
جهان شتاب بدی کشتی
چو پیشه در آتش تیان
نرسد اختیار از آفراده فغان
شور و زور و زهر شتاب
بلای شتاب و زهر
که حال آتش روز و شب
سبزه زوی چون کرب
که در آتش و در آتش
بنک از آفراده کرب ال
چین بس و در آفراده
چین خوشی و بدیم
دی که شتاب و شتاب
کون شتاب و شتاب

برویم زندگیا دیده و کرد	شرع حرم در چنجا کرد
همین و اوج حصول چرخا	خریدیم یوسف مهران
کنون در تخت ز رخا	من لی برک این فی مقام
نیکیو در رخا خود کجا شد	براه من هما دیده چاشد
دی صدا را کر و فرزند	باس من کل خون دید چید
کنون بی من چه خواهد بود	دی رسم غام در ویش
کرا و بر دمن نیکی رسم	بغی کا دش مندر و دم
بجشم مهر اگر کشم نکسا	کشم ز دیده پس نکسا
همان بشهرهای عاشقا	دران فی بست مندرین
چو یوسف دازان ره باز	بان قانون نوامر داز
ولی هر کس بران حال شرح	ز کرد نا لاش امر کسید
بیا مطرب نشد که رم بود	مراسنا از نوای حدت کاف
که با وحدت زلیخا تا آخر	دش یوسف با ز کام خوات

بیرون آمدن زلیخا از آن تخانه مکرر بر سر راه حضرت یوسف
علیه السلام و با وجود اطلاع یافتن چشم از آن پوشید
وزلیخا آخرت شرک را شکستن و بدین توحید ایمان
آوردن دیگر بار سر راه او گرفت و یوسف علیه السلام
بنظم حمت برونگرستین با حضاران بارگاههایون فرعون

صلح دوستی هر تخاص	دو کبسل دما خود نکا
نشد پروانه با جمیع کرم	کجا آخر کشیدن منزلت
اگر مستحق اسلام نیست	همان کرد و کتا باشد زانی

نمودی سر کار حق و حدت
چرا که نفسان کدورت
بلی از پیش من تافت
چند و چو از شکست
خود کند ری که کجا
کسیا ز نور بدست او
را با عشق و اوست
درین مینست لاله
از آن کل چو با جلیب
کحل بران در نصیب
اگر زان پرستی چوین
کمز را بستی برین
زلیخا وقت برین
صلح دل و لب با جلیب
درین کلبه چو کس
غش و دینا حق در توفیق
شعشع زنی ز سر مست
بست و شمع شمع

زمانی تیرا خودی شست	کشدش پیش از انهای
بسی راه یوسف زار آمد	فغانش لیکه کشی زار آمد
شبی طاقش ز درین برکت	بست خود را خطا با شکست
کنا در صفت چکا که پرخت	خداوند سرا چه بر صفت
کشیدم رشت جان چو زار	بگردن بستم کشم پرستار
ترا بر تخت ز رکعائی دم	جبین سجده بر پات نهادم
کمی بستم را خلاصت کردن	که باع شش دلم سانشین
دران و حقیشان شوکت بود	شعشع منم بر هر سبود
چو بردی سالی نام تو بر در	بندرت بفتا ندلم کور
که در خدمت عربیت بستم	همه اسلامی من بست بستم
همه دواوندیت از کف	بزار و فایت داده کرد
جز این بخا زام تخاصیت	بجی همه هر تو دگاش
همه پیمان دین بست بستم	که در طاعت اسلام بستند
منت شکسته ام اخلاص	بدین سید کردیم پرستار
که کار شکم چون پیش آمد	در آسائیم لطف کشید
خداوندی زین زبده شد	که قادر بر نجات بنده شد
تو خود چون قادر پروردگار	چرا با بنده ات رحمت کرد
ترا خد بست اکاهم را دم	که عمری شد ازین غم میدم
همین زده درت چشم میدم	که بخشی نور چشم میدم
که شمی بر رخ یوسف کشیدم	که هر کردم طوفش نهادم
نمای گریه ز قبل شد	عروج عرش با بد مقام

در نام من حال بدست
زین خود و کشته غلام
که با عبد اسلام بستم
کشم زار شرک را
ببیند که فرود من بخت
که دوازده زاریان کاش
دوازده یوسف جلیب
باشان از این کشت کی بود
ز شود کس که جلال
زلیخا اسروری داشت
با چون بستی بر سر
زیر پوشش تو سر آرد
بسی درشت و از فرشی
زاد و بخت شکی نشی
زده بر خاست چون کرد
ازان را سبک کما از
ببیند و میشد اسرار
در حسیه بر او شش نه
خان

چنان از جام و دست کرد	که بخت چنان پیش زده شد
بالا آمد آندم لا آبش	رسید نور طاعت شد
یکی ز شکست از شکست	که یوسف را بعد از بخت
دی کن طاق کس در دوا	شد آندم که مقصود کرد
من این شکستن بخت	که غم دین شکست است
پس نم بول روشن شد	زباز ساخت شمع بزم باز
که ای پروردگار کفر و ایمان	ز لطفت این زهر عشق شد
یقینم شد که حق فوق حق	ندارد و حقیقت غیر تو خلاف
اگر حسن است دارد از تو	و کرمش از قوی باید باز
بود غرت تجلی بخت	بود خاری قاضای بخت
تو دای برنج یوسف بخت	تو دای بر لبش جنت
از نام سحر و لیل و جحر	وزین فکندیم عهد شور و
تو یوسف را بعد از بخت	بصد غر تشنه راه داد
کسی از قدرش فالینوی	دی ز لطف سالیبوی
اگر خواستی نهائی مستی	جوانی پیر و پیری را جوانی
کسی چشم جهان زنی شکست	دی ز آق بختی بی خود
همین از رحمت شد مسموم	که غم دایک غم کشیدیم
بخت عصمت یوسف و ایمان	صبح پیرم همس جوانی
دی چشمی که بستم روی	دی بختی که ایم زو تلف
بخت بیایه این گفت کرد	دشمن منم که این از زود
که بخت تیره شب بر سر آمد	جوان روز بختش در بر آمد

جهان ز غم و غم و غم
 روان روح و غم و غم
 دنیا با زدن غم و غم
 بدو با بخت و غم و غم
 دلی بخت با غم و غم
 که غم ز غم و غم و غم
 زدن غم و غم و غم
 چو غم ز غم و غم و غم
 یکی بخت با غم و غم
 شر از غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم
 چشم ز غم و غم و غم
 دلی از غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم
 چو غم ز غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم
 چو غم ز غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم

نمود آنچه بن کرد و مید	ز قالم کل مقصود و مجید
نمود از کوه ساختن بید	بری را نیز فرسنگی نشاید
بری را که بختی پیش کرد	چرخ دولتش هرگز نمیرد
کمون بید که بعد از باز کرد	خبر کرم که آمد از چرخ شد
چو دید زود ز غم و غم	که با این رنگ را توان
چنان کرد و یوسف غم	که کوئی و بختش از زود
بجایان گفت این دلی بخت	که از من در دوش افتاد
یکی را گفت ایها از بسیار	بری باید و بی محبت
بیا ساقی به جام نشسته	که آرایم ز سر و کمر
به آندم که بخت از غم	زینجا را به بخت کامر

مشرف گردیدن زینجا بارگاه مکافات و محرم حضرت
 علیه السلام و بغایت الهی بدعا آنحضرت بحرم جانی و بیار رسید

و فاخته بخت تر جانش	بخت خشم و غم و غم
غشید کس درین مکافات	کل طلب بخت از غم و غم
کشید عشق چو ز غم و غم	سز ز غم و غم و غم
کسی که ز غم و غم و غم	دما غم و غم و غم و غم
بجایان میری که بخت	و کر نه زده خودی در بخت
چو مردی باز بخت عشق	شوی که پیر میا ز بخت
نوا از عشق خرابی سپرد	و فاخته بی جانین رضا
چو یوسف تحمل شد و آ	ازان ره شاد و غم و غم
نشت آنگاه بخت بخت	زینجا را بخت و غم و غم

دنیا چون این بخت
 چشم و غم و غم و غم
 بدو با بخت و غم و غم
 دلی بخت با غم و غم
 که غم ز غم و غم و غم
 زدن غم و غم و غم
 چو غم ز غم و غم و غم
 یکی بخت با غم و غم
 شر از غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم
 چشم ز غم و غم و غم
 دلی از غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم
 چو غم ز غم و غم و غم
 که بخت با غم و غم و غم

چو آمد بوی بر من و دشت
دوی و چو دوی ز دبال پروان
بچین زخم دل کشت حال
چو بر مسافت افت گاهی پیش
سلا مشن جواب صحتی دلو
کرای سحر من ز نوکت کرای
من از تو دیده ام بسیار
بکج کوه هر علم حسری
من از تو دیده ام از
زینجا چون بکوش آه از
دو چون شکفت آفتاب
ز راه چو دی چون باز کردید
که حرفت خود بودی
بچه اند که آواز است سیم
به بیدار است یا خواب
خوش آن درختی بود و دینا
کلاس هم بود از خست
خوش آن روز که بودم خوش
نسیم کرد اگر سوز زدی
چو خود میدویم هر پاهانت را
بهر خنجر چشم شکستادم
رسید از چو دی گاهی پیش
چو آمد و دشت و تنوع پیش
چو اسلامی اسلامی و دشت
که آید بوی سلام از دشت
زبان در جوی از شوق کینا
زبان قصه احوال بکشی
بجای غم زنت ز صفت منت
بصدرا احترام هم پروریدی
تو از هر دم غمیدی غم از راه
رسید و را بدین منار تکلف
بردی شوق اگر پیش من ای
بدین قانون نو پرور و کرد
خدایت جان زار تا توام
هم زلفت با دوست سیم
که با هم مست سیم است
ز رخسار تو کجین تماشا
کوی پای می رسید که است
ز جان میدهم هر روز زنت
ز آه من بجز سید نیازی
بمید که کسر و دامن را
در آن کینه ای که می نهادی

در راه نوازی پیشکش
کرایش تو شخص و حاجت
چند آنکه شکست و شکست
سلا و حاجت ال حاجت
کجا بودی دینت به خیال
که هم دور از جانی بود
شکستی شکست و شکست
بجای غم زنت ز صفت منت
کنا از دست کردید
ز در جین زنت از دست
چو دادم دولت و دولت
ز در جین زنت از دست
ببست خرق دولت
تصدق کردم حاجت
فایت کج سیم
غم و در دینت
از آن دست در دینت
همین غم سوزین خجالت
سربو

که بر حرف زان قد سانا
هنوز این در دین و دشت
ولی دانیکه خود دیوانه بود
نمیباشد ز این کرم و دشت
دهی در با کاه غم و دشت
ز زبانه چنین خجالت دیم
بردی گریه سر کرد و از راه
محیط رحمت حق موج زنت
که سید غم خود مسدود کرد
بود و سسل این که شتم خطی
که امر و از عطای حق توام
چو از یوسف تلفت و دشت
ز راه چو دی چون باز کردید
که چون لغتی نماز صفت
برارد حسیم را کرد کار
کل این روز و از زنت
ترا دهم نبوت و دشت
همین دارم میدی از دشت
مراد و باره بخش ز دشت
نمایه دیده ام روشن ز دشت
زلف جانقرایت کام دیم

ز آن حق پسندیدم ز دشت
یعنی حصیان بود و دشت
زاد را که خود پیکانه بود
کرم داری درین تقصیر
کسر خط ز رحمت بر کن جم
بیایغ عفو احسان دیم
که ابر رحمت چشم پر دیم
پس اتم با زلیخا دشت
بشق کافری مجبور بودی
بگو که سبت یک مدایت
ترا دولت مطلب رسام
زلیخا بار دیگر رفت از دشت
بیزان و دین که سنجید
مراد دل تنایت غنا
که معجز دارد از وی قنار
مرام لیک خزان از دشت
توانی صبح این معجز دشت
که عیسی لب معجز نایت
دیدانم ز حسن جوانی
مسطرحم دماغ جان ز دشت
در آغوشت همین آرام دیم

نشینم با تو و ز دشت
نایم حرف ز دشت
کل آن از دشت ز دشت
که آمد ز دشت ز دشت
بجای غم زنت ز صفت منت
کنا از دست کردید
ز در جین زنت از دست
چو دادم دولت و دولت
ز در جین زنت از دست
ببست خرق دولت
تصدق کردم حاجت
فایت کج سیم
غم و در دینت
از آن دست در دینت
همین غم سوزین خجالت
سربو

خیزت مرا در برکت بود پیش تو در پیشگاهت ترا در خواب چنان دیدم نخا به خور و شمع ازینجا چو خود لعل است چنان بود نباید در دوزخ شعله از آن فسانه کنی بپرو که با یوسف نیا خاوند شد	کل باغ بکارت چن بخت سری که کشی از حیرت زودیت که چه بخت پس از سیال تغییر شد ز کجاست تو امین عهد و آ بیا مظهر عشق بخت چو یوسف نیا خاوند شد	چو یوسف نیا خاوند شد نما هیچ صغی در ترا تو خود کنی که این دولت زدی خود بر دوازده تخلیصت خود دانی بقانون دگر تو نموده که با یوسف نیا خاوند شد
---	--	--

کام یافتن یخار و زکاری با موصفت و مصاحبت حضرت
یوسف علیه السلام و حکم مکافات عشق در لباس ناز مجب
و استغنائی مشوقی عمر که را نیکین و از باغ حیات بر سره
اولاد رسیدن و بعد از انتقال آنحضرت از کمال وفا
و محبت رخت موافقت بدار الخد جهان کشیدن

مزن بفرستال بر دلم ولی مهر محبت بی زوال خلاص عشق چو شمع برید از خویش که بخت ولی که در عشق شمع ز لعل یوسف آخر کام چرا بر آید و در کاشان بزم وصل شد عشق نیری که در شمع زنده	سری چون کن بر سر من دی که در زلف خویش فریاد آبروی اعتبار سری که نور عشق نیست بلا فروز ولی که بخت نیاز عشق با محبت آرد بها و مقصدش که دانا درین سودا دور در گریه زهر که از دانه بده است	مسره الهی با خود دانی که که از غم عشق پیش خوش گهر که زده است کن لاله انوس است بر زینا چون زخمی بخت پی هر سویش آخر ساند زهرش بر کایه جگر ولی سودی در عشق دانی نیاز عشق از زهر که عشق
---	--	---

یافتن را از نام کاش
شود از خواب چنان دیدم
بخت خود را در پیشگاه
نماخ شمع زین با وجود
مکافات یخار و زکاری
زین صغی در ترا
چو از یک دی که در بخت
کوفت کینه عشق دانی
بخت خود را در پیشگاه
شمار زدی در عشق
جان فدا کار عشق را
خفت غم در سر را بخت
بدان آینه کرد
حق صفت شال دانی
نیز جام عشق دانی
جلاست عرفان یغی
بخت

نور شمع جالی دیدم ولی عاشق نظر جالی سمت داشت تا که بیک همی که شود صورت پیش من است یوسف بیکس طاهر بود بدن غیا بانی حسد و در که خود محو حقیقت عبادت تا قمر حسد چرا حاضر یخا خفت خاش بر سر زین در شمع بر روی ستون که زین کشت سر بر کن طاق فرس مزن نقد را زینت فزون از چرخ هلاکت بنیان معبد کن زینت بسیر که مقصود یوسف تو که بخت زینت بسی بر باد و تو می شای همان بخت از دست تو	که از وی من است با بود نظر که شمع بود از کاش که نفس بود و دیدی یوسف از کای بازی است ز شمع و شمع است که بخت کون صرف نما زده زینش کار می ساده کرد که شمع او بگریه را کعبه طاق او لازم بهر اشک زینت اشارت کرده عابد شعبه شمع بر تو کن که کوئی بود خود صفت صفا که حسین بر مسدود کشد از زینش ز کام به وقت ای لغو عشق نمودی هر من عشق سر که در صفا قاف در آخر کعبه با نور تو	بصورت باغ و شمع نبود شمع در دلم زده چون شامی باغ زدی چنان بر من یوسف که چنانی چو یوسف طاعت کرد چو یوسف کای را بکعبه شمع آمده کرد بانی که زینت سودا که او بیک ستونش قیامی بهر صفت زعفران مترنس بر زینت زین فضل ایان صفا که معتمد از انجا دیده بر روان شد از انجا توقف بخت حسن نامو محبت زینش با بخت نمودم که زینت وزان بود که شمع
---	---	--

وزان بود که شمع
نمای خود را عشق
از آن صغی در ترا
وزین خود دولت
چو یوسف طاعت کرد
شعش که زینت
پیش کجانی که زینت
و از شام غم صغی
تا از زینت صغی
باغ صفت صغی
فزون از زینت
نودت سر فراز غمی
سکون من بخت زینت
خدا هم رفت بر بخت
خدا هم در انصاف
که در بخت
یخا زینت غم صغی
بخت دانی در دلم
بین

چنین بود که هر سال همه از باغ ناس و دانه چو اول عشره خرد از دانه روان گشته چون دانه	ولیکن کاه کاهی می شکسته کل کاه از بار اول چیده کمره نظم شد به بال بسیر غلدا زین دانه	بین تقریر به هم چیده بیزم کام چو می شاد ز خرزندان آن دانه بسرزدان دانه	چو بوی شاد از این روان شد به کاه کریا و چاک و چون لای و به کاه چاک	چو با خود اما زان بوی تربت لدا رفته کای بار و عا دارم درین غما خیر و اوار	چو با دست از دانه کبی یا شش از دانه دی که کاش عشق با که بر کجایان باشد	چو با دست بکم رسیده چو کز کجایشان سجده گویان از دانه	چو بوی شاد از این روان شد به کاه کریا و چاک و چون لای و به کاه چاک	چو با خود اما زان بوی تربت لدا رفته کای بار و عا دارم درین غما خیر و اوار	چو با دست از دانه کبی یا شش از دانه دی که کاش عشق با که بر کجایان باشد	چو با دست بکم رسیده چو کز کجایشان سجده گویان از دانه
--	---	---	---	--	---	--	---	--	---	--

چو بوی شاد از این
روان شد به کاه
کریا و چاک و چون
لای و به کاه چاک
چو با خود اما زان
بوی تربت لدا رفته
کای بار و عا دارم
درین غما خیر و اوار
چو با دست از دانه
کبی یا شش از دانه
دی که کاش عشق با
که بر کجایان باشد
چو با دست بکم رسیده
چو کز کجایشان
سجده گویان از دانه

توسیق ملک علام اجا بهر کلام الهام نظام شریف شکر امام

بجدا آمد که این باغ ز لطف عشق با کاه می امام سودش کاه سودی عشق بسیار کاهش ز تنبیه	کاه از شربت ز عروبت خیابان سطر شریف تمام بیش کاه از شای عشق سوا چو هر کاهش ز تنبیه	چشم مردم و اعطاش کد چشم خسته این نوحه چو از زلف زلیخا خیزد نمود الهام در آتش زلیخا	کاه از شربت ز عروبت خیابان سطر شریف تمام بیش کاه از شای عشق سوا چو هر کاهش ز تنبیه
--	---	---	---

شادین افکار عشق حسن انجام
بسال انجمن آرای اسم

کلام کسب است از باغ شاد
کلام کسب است از باغ شاد
کلام کسب است از باغ شاد
کلام کسب است از باغ شاد

کلام کسب است از باغ شاد
کلام کسب است از باغ شاد

یکه از طرف زمانه حالیه درین و لا صدیق صا و قی این مهتم بود
بارادت جناب احب الوجود بانکه وقت از عمل مشرور و غل و کفر
کریده بود این تسبی نام را رساله داشته بنابر طفت جبارت درینجا
قید نموده شد تا که در حال باضی وقت که زمان آتی گردد

الی جناب عن الشریعه و السلام و ملاذ المله و کماله

بعد الحمد و الصلوٰه علی منظر الوان و مصدر القلالت لمقتی اہم اندرک
و اقالک اہ فضلک اجلالک انصرک عن ملک انحرافک
عن شغلک نما کدر بستماعالی و ما غیر منہ عالی علم بان
قدرک اہل و عرک الا کمل ارفع و اعلی من ان یرفعک علی توالہ
او یضعک علی تالہ

من کان فوق محل التمسک فلیس برفعہ شی و لا یصلح

فیرک الا علی کما انما ارجی لولم یقض علی الاضرف و رض الا انحراف
اکن فی سدیہ تہیک تمسک و طافت فکرک فطانہ رونک
تیزل بسبب الباحت عن الانزال الباحت علی الانہال فانما
لنا ان نیتک بہذا الحال لان نغیر کما لانزال لاکم اثرت ضیہ کرم
بعض نصیبک رفقا لما جری بحال رفیقک فتراک اند سجانہ علی ارفع
ارکت بنصب الکرہ و افرک فی حسن التعلیل بالفضل و اہم اہم انما

رباعی

این کج بنا از پی چندین شادی
ہر شام غمی صبح سرور می آرد
آمد المی کہ روز وازد آزاد می شد
پس شاد و نشین کہ این طریقی را د

بعد از وصول این تسبی بہ بنایت کمالی زمانہ بعمل مہودہ جدیداً منصوب
گردید یکی وقت این فقرات مندرجہ را کہ ہر فقرہ آن اشارت بہ اہم
تہنیت کو بان فاضل مذکور رسالہ شدہ بود و اقتدار و حدقت شد
در صفحہ اوراق مذکور و بطور بدوش مناسب ہمیدہ قید و وجہ کردہ شد

این فقرات تأیخ ایما بر اہم تہنیت

شاگرد کاری بستان کمال	بار وری غل بنوال اقبال
بہار پیرانی کاشن ز کید و دولت	چہرہ آری شاہد نازین بخت
جلوہ داری سبک جلات الانشا	سایہ نازی بہارفت جز بان
خرمیہ حلقہ زیبا بہار انانہ	سر زبہان شاہ جاہ و شاہ
کوہ پاشی عیان بکرا ان اہل آبر	ز کا بخش میدان ندی آرزو
حصول مرام بخت امان	ظہور مسد بطن اہل همان
اقبال متین خدا و اد جادو	منصب ارجند کمال رفیع
سریر محفل حدارت	نہ پند بین شریعت
یجناب قاضی عالی مکان اسلام	مرحہ شرح بنی ملجا امام

۶۰۱۶

۶۰۰۸

بایکیم دولتیه شجره کهنه
ماخاندون رخساری برکه با قاضی
میرزا

پارسول اندوختن غزنو
آورده
تا که سوز کند از دود آه آورده
بدر کس عهد بشمار عاقبت دیدم پشیمانی
که غم خویش حرف کل خان کردم ز تاهانی

طریق زنده گانه را انوار است خفا که در
بروز بهر حال چون شود در نزد سبها

فرمان تاجی هر که در حق
در تاجی حق را بدست آوردی

7. 1. 1840

۲۱۹
۱۱۹۱

Handwritten text in Arabic script, likely a title or chapter heading, written in red ink.

卷之四

بسم الله الرحمن الرحيم

...

